

31/395

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 }
సంపుటము ౧౪ }

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జనవరి నెల 4-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ ప్రథమ.

No. 232 }
సంచిక ౨౩౨ }

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే నేలకు నేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవల శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి సహజమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరు నందు
9-12-1926 తేదినండి 9-1-1927 తేదివరకు ప్రతిదినము

మధుర ఒరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీ వారు
రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి.

దశావతారము ను ప్రదర్శింతురు

పగటి నాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గం-30 నిమిషములకు ప్రారంభించబడును
రాత్రి నాటకము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.
టిక్కెట్ల ధరవివరములు:—రూ 3, 2, 1 అకాటు 8 మాత్రమే
ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి రెండుతరగతులు మాత్రమే టి 1-కి-రూ 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వేషనుబడును.
ఎస్. ఎం. నచ్చిదానందపిల్లే, ప్రొప్రైటరు.
3257

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3103
Apply to:—
Imperial Telegraph Collage, Del

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి ధర్మన్యాయంబగు 5 ప్రశ్నల
వ్రాసి పంపినయెడల సరియగు బహులు వ్రాసి పంపెనరు
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక జాతకనకలైనను తెలుపవలెన
5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నకు రూ 0-4-0
వి. పి. శిర్కలు 0-4-0 అవును. (256)
ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము,
తిరుత్తణి.

ముత్తయ్య కంపెనీ నిలవ బట్టల విక్రయము

15 - 12 - 1926 తేదినండి ప్రారంభింపబడినది.

విలువగల చీరలు, మంచి ట్రేడ్ గుడ్డలు, పూల్ గుడ్డలు, లాగులకును వర్తులకును ఉపయోగపడు పలురకము లగు సిల్కు గుడ్డలు, చిత్రము లైన
దుస్తులు యింకను వందలకొలది యితర రకముల గుడ్డలు అతిచౌక ధరకు యివ్వబడును. ఈతరుణమును పోగొట్టుకొని అవతల చింతింపకును.

కె. యస్. ముత్తయ్య కంపెనీ, 287 ఎస్టే నేడ్
మదరాసు.

తల్లిగు మహాసభ

మల్లిం మతాభివృద్ధి తీర్మానము

హిందూమతపుల బహిష్కరణము

ధిల్లీ, డిశం 31:—తల్లిగు మహాసభలో ప్రతి మహమ్మదీయుల దీక్షాను తనకు కావలసిన వస్తువుల నన్నింటిని మహమ్మదీయుల చచ్చే కోసమయిన నియమ ప్రతి పది సంవత్సరములకు కనీసము ముగ్గురు హిందువులైన మహమ్మదీయ మతములో కలుపవలెనని ప్రతి మహమ్మదీయులను పట్టుబట్టవలెననియు లాహోరు బారిష్టరు మహమ్మదు అమీన్ గారిచే తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. తీర్మాన మంగీకరింప బడెను. (ప్రీ ప్రెసు)

అసోసియేటెడు ప్రెసువార్త

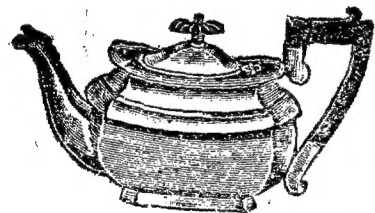
ధిల్లీ, డిశం 31:—తల్లిగు మహాసభ కడపటి సమావేశమున నిన్నటిరాత్రి లాహోరు బారిష్టరు మహమ్మదు అమీన్ గారు మహమ్మదీయులందరను తమకు కావలసిన వస్తువుల నన్నింటిని మహమ్మదీయులనుండియే కొనవలెననియు పదిసంవత్సరములలో కనీసము ముగ్గురు హిందువులైన మహమ్మదీయ మతములో చేర్చవలెననియు బోధించిరి. సుమారు 15 వందలమంది సభ్యులుగల సభయంతయు నీ తీర్మానమున కామోదమును దెలుపుచు హర్షభావముల నొనర్చిరి.

మరియు మహమ్మదు అమీన్ గారి ట్టు చెప్పిరి:—తల్లిగు యు ద్వ మ ము కొరకై ప్రస్తుత మన్నియుద్యమములను కట్టిపెట్టవలెను. 15 కోట్లవరకు మహమ్మదీయుల సంఖ్యను పెంచుటకై తుదకొక్క హిందువుడైన లేకుండ అందరిని మహమ్మదీయులలో కలుపుటయే మియుద్దేశ్యమై యుండవలెను. 15 కోట్ల మంది మహమ్మదీయులైన పిదప స్వభావమువచ్చినట్లయిన మహమ్మదీయులే హిందూదేశమును కాసింది యేలగలరు.

పిమ్మట విరాళములు వసూలుచేయబడెను. చాలమంది సొలుకు 200 వరకు యిచ్చెదమనిరి. తనకు వచ్చు నెల ఆదాయ మంతయు తల్లిగు యుద్యమమున కిచ్చెదనని యొకరు చెప్పిరి.

బొంబాయి, డిసెం 31:—మరాఠా చరిత్రకారుడు విశ్వనాథ శాస్త్రిరాధ రాజవాడిగారు ధూలియలో నేటి యుదయమున పరమపదించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

చేదారంలేదు, కూలితక్కువ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి మోసపోకుడు!

మా కాతాదారులు యితరులు మోసపోకుండుటకై ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసమునకే రావలెను. మావద్ద నూతన మోస్తరుల బంగాళు, వెండిగలు, పుష్కర రాగములు కెంపులుచేర్చి తయారుచేయబడిన నగలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. హాజరులో లేనివి సకాలమున తయారుచేసి యివ్వబడును. సవరంబుగారమునకు సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. ఇదివరలో మావద్దలేరము చేసినవారిని నడిగిన తెలియును.

ముఖ్య గమనింపు:—బయటిపూరియందుండు వర్తకులకు వెండిగన్నెలు, తల్లులు, కాలగొలుసులు, ఇతరసామానులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సలభర చేయబడును. పూర్తి వివరమునకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

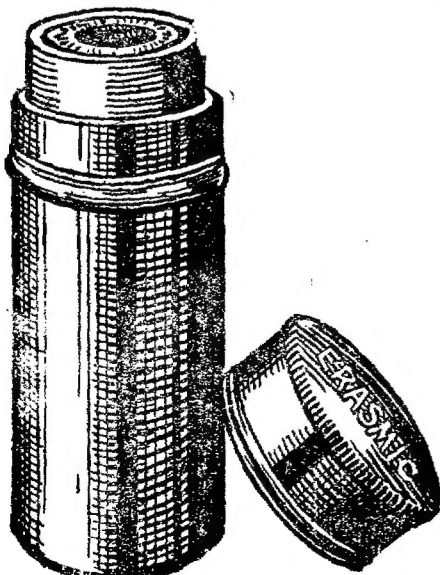
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

"తగిలివిలాసము:—ఉమ్మడియూర్"

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మీగడవలెనమృద్ధిగానుండు నురుగువలన నుఖముగా త్రోరము చేసుకొనుటకు వీలగును.

ముఖము ఎండనియదు.

ఎరాసిమిక్

వే వింగుస్టిక్

ఎరాస్మిక్ పర్ఫ్యూమర్స్, లండన్, పారిస్.

అన్ని స్టోరులందును దుకాణదారులయొద్దను దొరకును.

2039

శ్రీస్వామిశ్రద్ధానందుని మరణానంతరము

బహిరంగసభలలో విలాసము

పోలీసువారి చాకచక్యము

గొప్పకుట్ర యని గ్రహించుట

బెడరించు తెలిఫోను సంజేశములు

బొంబాయి, డిసెంబరు 31:—బొంబాయి మహిళా సభవారు నిన్నరాత్రి సభచేసి శ్రద్ధానందుని హత్యలన తమకు గలిగిన విషాదమును వెల్లడించిరి. వారిత్యాగహర్షమునే యనుసరింప దీర్చానించిరి. సభయైనతరువాత ఊరేగింపుగావించిరి.

బహిరంగసభలో జఫరాల్లిగారి కవమానము

లాహోరు, డిసెంబరు 31:—బహిరంగసభ శ్రద్ధామీమనుగూర్చి మాటాడబడిన జఫరాల్లిగారిని సభ్యులు మాటాడనీయనందున వారికిగలిగిన యవమానమును జఫరాల్లిగారిట్లు జమించాడు పత్రికాయందు వ్రాసిరి. "ఇట్టి అసహ్యకరముగ అవమానములన అసహ్యతగారివలెనే నేను కాంగ్రెసు నుండి తప్పుకొనిన నాయందు దోషమేమియు నుండదు. కాని శ్రద్ధానందునిమరణమునలన వారికి గలిగిన విషాదము మర్యాదకు తాపీతకపోయెను. కావున ముందు వారు మర్యాదగలవగు రస నమృతముతో దానిని మరచుచున్నాను. కాంగ్రెస్ హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును చేకూర్చగల దని నమ్ముచున్నాను. హిందువులకేగాక మహమ్మదీయులకును కాంగ్రెసు మిత్రుడు.

అఖిలభారత శ్రద్ధానందుని

ధిల్లీ, జనవరి 1:—శ్రీస్వామి కార్యనిర్వహణమొకరకు అస్పృశ్యతను తొలగించుటకు, శుద్ధిసంఘటనోద్యమముల నడపుటకు అఖిలభారత శ్రద్ధానందుని ఏర్పరచి బ్రష్టిలచేతిలో నుంపవలెనని లజపతిరాయిగారు వివరింపిరి. అఖిలభారతమును పేర్కొనకగన్న హిందూనాయకలే కుట్ర స్త్రీలుగా నుంపబడుదురు. లజపతిరాయిగారి యాధిపత్యమున తాత్కాలికసంఘమొకటి ఏర్పడెను. నిధికి 10 లక్షలు రావలెను.

లజపతిరాయిగారిట్లు వివరింపిరి. "ఈ నిధి హిందువులకు ముఖ్యము. అదిగాక దేశమునకును సామాన్యముగ ప్రపంచమంత కును అవసరము. అస్పృశ్యత దేశమునకు అపకీర్తి, కళంకము, జనసామాన్యమునకు ద్రోహము. అది తొలగించుట అవసరము కాంగ్రెసు అంగీకరించి దేశ ఆభ్యుదయమునకు అవసర మనిరి. మతసమృద్ధిములు, వాటిని ప్రచారము చేసికొనుటకును స్వాతంత్ర్యము ప్రపంచమునకవసరము. దాని కెట్టియడ్డును నుండరాదు. శాస్త్రయధర్మములను స్థాపింపవలెను. భారతజాతియందలి అన్ని సంఘములవారును విరివిగ విరాళముల నిత్తురని నమ్మకమున్నాను. సర్వజను మనగాక! (అ ప్రె)

పోలీసువారు - శ్రద్ధానందుని హత్య

జనవరి 1:—స్వామిశ్రద్ధానందుని హత్యగూర్చిన కేసులో విషయములన్నియు పోలీసువారు రహస్యముగ నుండుచున్నాడు. కాని పోలీసువారికి దొరకినంతవరకు సమాచారము వలన హత్యకు చెనుక నొకకుట్రయన్నదనియు అదిసామాన్యమైనదిగాదని తెలియుచున్నది. హిందూనాయకులను ఎక్కడినుండియో తెలియకుండ తెలిఫోనులో బెడరించుచు మహమ్మదీయుల కపాయకరముగ విషయములందు ఏమాత్రము జోక్యము గలిగించికొనినను జాగ్రత్తయని వచ్చిన సంజేశములు 24వరకు పోలీసువారిచేవిని బడెను. దేశ మందలి యితర సభలములలో ఆ నాడే జరిగిన విషయములకును హత్యకును సంబంధమున్నదనియు పోలీసువారికి తెలియవచ్చెనట.

హత్యగూర్చి ఏ కథను నిర్మించినట్లెవరకును లేదు. తెలియము పిట్టలు సమస్య ఇంకను లేలేదు. పోలీసువారు దానినిగూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధతోసిగొనుచున్నాడు. ఇంకను ఇతరులకు ప్రాముఖ్యమైన అచోకీలు దొరకినవి. వింతసంజేశము వలన చాల అందోళనముగ నున్నది. వీధిలోని వదంతు లెన్నియున్నవో పోలీసువారికథనము లన్నియున్నవి. ఇంతకేను ఏ సిటిలోనున్నదో తెలుపకకష్టముగాదు.

రిమాండుమాడవ లేదీవో నాఖరగును. పోలీసువారు తిరిగి రిమాండు కోరుదురు. కొందరి వ్యక్తుల సమాచారము తెలిసినది. దానివలన కొంత అనుమాన మేర్పడినది. హత్యకు ముందును తరువాతనుగూడ వారు శ్రద్ధానందుని చర్యల నాపుటకు చేసిన ప్రయత్నములు తెలియవచ్చెను.

ఆర్థిమార్గము, దేవీదయాలగార్లు చాల కష్టపడుచున్నాడు. వారు సభాకృతులు గానప్పును. పోలీసువారు అచోకీవిషయమైన విషయములైనను తెలిసికొనగోరుచున్నారు.

మాల్దానాలు ఆర్యమతము స్వీకరించుట

ధిల్లీ, డిసెంబరు 31—భారత కుడి సభవారు సాంచాను గ్రామ మాల్దానా రాజపుత్రుల నుండి గి ఆర్యమతములో గలుపుకొనిరి. స్వామివారి మరణస్మారకముగ నింతకంటె మంచిపనిలేదనుచున్నారు. సామ్రాటరాజావా రాడి నమున విందుగావించిరి. సుమారు 1500 మంది విచ్చేసిరి రావు సాహెబు అవాగరుగారు వారితో భుజించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)

అబ్దుల్ రహిమానుగారు

జనవరి 2:—స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యగూర్చియే ప్రజలుయందు సంఘటనముత్తగలేదు. అబ్దుల్ రహిమానుగారిట్లు పేల విచ్చిరి: "కోగియై ముసలివాడైనస్వామిని చంపుట దురాగతము. అది రెండు సంఘములకు సఖ్యము గుడుర్చుచున్న సమయమునచేయుట దురదృష్టమే. ఇది ఒకవ్యక్తిచర్యయే. కాని కుట్ర యని తోచుటలేదు.

షేకు మహమదు అబ్దుల్ గారు

ఇట్టిసూర్యత గారణమైనవాడు పిట్టివాడైనను లేక మతపిచ్చివాడైననుగావలెను. ఇస్లాముమతము ఇట్టిచర్యల నంగీకరింపదు. స్వామివారిహత్యను నిజమైన మహమ్మదీయులు నిరసింతురు. సెహ్రూగారు చెప్పినట్లు తహత్య ఉభయసంఘముల వైరమును పెంపొందింపరాదు. (ప్రీ ప్రెసు)

బెహరను, జనవరి 2:—అచ్చట శ్రద్ధానందుని స్మారకముగ అతికాంతిలో దినమంతయు గడపబడెను. ఒక బహిరంగసభ జరిగెను. దానిలో శుద్ధిసంఘటనోద్యమములగూర్చి యువస్వసింపబడెను. హిందూమహమ్మదీయసభ తీర్మానము లంగీకరింపబడెను. పోగుచేయుటకును శుద్ధిసంఘటనోద్యమముల నడపుటకును తీర్మానించిరి. (ప్రీ ప్రెసు.)

అన్యతసరము డిసెంబరు 31—కేంద్ర సిక్కు సంఘమువారు పంజాబు కాసన సభలోని సిక్కు సభ్యులకు మృతి వ్యమును బలపరచవద్దని తలపించిరి. కాసనసభ నామినేషనుల గూర్చి కాసనసభాసంఘమువా రాలోచింతురు. (ప్రీ ప్రెసు.)

మద్రాసు కార్పొరేషను వారి ఆడిటు రిపోర్టు

ప్రభుత్వ విమర్శనము.

2. ఆడిటు రిపోర్టు విషయమై అడుగబడిన ప్రశ్నలకు కార్పొరేషనువారు జవాబులిచ్చుటకు 1 సం॥రము 8 నెలల కాలము పట్టినది.

1. జనరల్ - రివిన్యూ

3. 4 పేరానుగూర్చి: ఈ పేరాలో నమోదు చేయబడిన రీతి ప్రకారము అద్యక్షులు కార్పొరేషను లెక్కలలో జమకట్టబడినవో లేదో కమిషనరుగారు తెలియజేయవలసియున్నారు.

4. 7 (డి) పేరా: ఎం.ఎ. పార్థసారథి అయ్యంగారు రంగస్వామిచెట్టి, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వీరు బాకీ ఉన్న మొత్తములను రాబట్టుటకు దావాలు దాఖలుచేయబడినవా లేదా? లేనియెడల వ్యవహారం ఏస్థితిలోనున్నది?

5. 9 (బి) పేరా: బడ్జెటు (సాలుసరిఅంచనా) మొత్తములను మించిన ఖర్చులకు సదరు ఖర్చులు చేయబడిన సంవత్సరములో పలకే స్థాయి సంఘముయొక్క అనుమతిని 1919 సం॥రపు సిటీమ్యునిసిపలు ఆక్టుయొక్క 161 సెక్షన్ ప్రకారము పొందియుండవలసివచ్చింది.

6. 10 (ఎ) పేరా: వృత్తిపన్ను రివిన్యూ రిజిస్టరులో సదరు వృత్తిపన్ను యొక్క వివరములను, ఎంతెంత మొత్తము రివిన్యూ చేయబడినదిని స్పష్టముగా కనబరచవలసినదని, అధికముగా వాడుకొన్న కుళాయి నీటి ఛార్జీలకు విధింపబడిన ఛార్జీ, వసూలైన మొత్తం గాక బాకీ యీ వివరములు రిజిస్టరులో స్పష్టముగా తెలియజేయబడి రివిన్యూ అఫీసరులకు ఆమోదింపబడవలసినది. పై రెండు రిజిస్టరులకు ప్రతి పేజీయొక్క చివర చెరగి మొత్తములు లేల్చవలసినది కమిషనరుకు తెలియజేయడమైనది.

7. 10 (బి) పేరా: రావలసిన వరుంబడి మొత్తం, వసూలైన మొత్తములను తెలియజేసే డిమాండు రిజిస్టరులను బిల్ మక్తా లావాదేవీలను మాత్రమే గాక చిల్లర రివిన్యూ పద్ధతులకు మాత్రా అట్టి రిజిస్టరును అమలులో ఉంచవలెను.

8. 10 (సి) పేరా: సాలుసరి జడ్జుదాఖలు రివిన్యూ నిల్వబాకీ పద్ధతులను వివరంగా సాలుసరి జడ్జు మరుసటి సంవత్సరం చిరాలోకి ఉత్తరంచేసి రకంవారిగా సదరు నిల్వబాకీలను చెరగిచేసి చెరగి మొత్తములను అక్షరాలావాసి సాలుసరి జడ్జు డిమాండు రిజిస్టరు లెక్కలలో విలియంపడునట్లు చేయవలెను.

9. 11 పేరా: డిమాండు - వసూలు - నిల్వబాకీలలోని తేడాలు తిరిగి రానివ్వగూడదు.

10. 12 పేరా: 1921-22 సం॥రంలో అంత్యమైన తర్వాత 7 సం॥ త్వరములో కార్పొరేషనుపన్నుల వసూళ్ల మొత్తం క్రమశః తగ్గుచున్నట్లు కన్పించినదని ఇట్లు తగ్గుటకు కారణము బాకీ వసూళ్లు చేయు నిబంధియొక్క అసమర్థతయే యనినది మున్ముందైనా వ్యవహారము జాగ్రత్తగా చేయుటకు ఏర్పాటుచేయవలసినదని గవర్నరు మెంటు ఖజానా శాఖవారు 1923 ఆగస్టు 11 తేదీన 274 నెంబరు జీ.ఓ.లో 1920-21 సం॥రపు కార్పొరేషను ఆడిటు రిపోర్టును విమర్శిస్తూ వెల్లడించుచున్నారు. ఈ మండలింపు చేసిన తర్వాత కూడా 1921-22 సం॥రంపంచి ముఖ్యమైన రివిన్యూ పద్ధతులలోనే వసూళ్ల మొత్తము క్రమేణ తగ్గుచు వస్తోంది. వసూలుగాకయున్న నిల్వబాకీ మొత్తములు అంతకంతకు హెచ్చుతున్నవి.

ఈ సుత్తీ విషయమై చెప్పబడిన సమాధానము గవర్నరు మెంటువారికి తృప్తిగా నచ్చలేదు. ఇట్టి విచారకరమైన దురదృష్టం ఎందునట్లు కలుగుచున్నదో కార్పొరేషనువారు త్వరగా విచారించి కనిపెట్టి తగిన ప్రతిక్రియ వెంటనే చేయవలెను.

2 భాగం - ఆరోగ్య శాఖ

11. 2 పేరా: కంట్రాక్టుదారులు వారివారి అధికారములను చలాయించుటకు పూర్వము ఖరారునామాలను ప్రాసి దాఖలుచేయడము ఆవశ్యకమనే సంగతి కార్పొరేషనువారు గ్రహించి తీర్మానము చేసినందుకు గవర్నరు మెంటువారు సం॥పించినారు కాని, ఈ నిండుబాటలో దుకాణములను ఇజారా తీసికొన్న సి.సి. మనిషామి నాయుడు వద్దనుంచి తగినంత హామీ తీసికొని, ఖరారునామా ప్రాయించి తీసికోక పూర్వమే దుకాణములను ఎండ్రుక్తు భుక్తపరచినాలో కమిషనరుగారు తెలియజేయవలెను.

12. 8 పేరా: కన్వెన్యన్స్ పనిముట్లను గౌర సాధన సామగ్రి గాను ప్రత్యేక నిలువధనము విషయమై 1926 సెప్టెంబరు 10 తేదీ జి.ఓ. 894 యల్.అండ్. యం. లోని 9 పేరాను కన్సిలువారు గమనించవలసియున్నది.

3 భాగం - వర్క్సు డిపార్టుమెంటు

13. 8 (సి) (డి) పేరా: ఈ పేరాలో నూచింపబడిన అసందర్భములు తిరిగి తటస్థించకుండా కమిషనరుగారు త్రవ్వమించవలెను.

14. 8 (ఇ) పేరా: ఈ పేరాలో పొందుపరచబడిన సలహాను కమిషనరుగారు త్వరలో అమలులోకి తీవలెను.

15. 8 (ఎఫ్) పేరా: యానివేదిక తయారుచేయబడిన సంవత్సరంలో వర్క్సు డిపార్టుమెంటు రు. 12,111 లు నష్టముపెచ్చినది. ఈ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు వాటి ఆదాయమును నవి ఆధారపడియుండునట్లుగాని కలిగిన నష్టమును తగ్గించుటకుగాని త్వరలో ఏర్పాటుచేయవలెను ఇందుకు 1926 సెప్టెంబరు 10 తేదీన 8945 నెంబరు జి.ఓ. లోని 12 పేరా చూడవలెను.

16. 8 (జి) పేరా: వర్క్సు డిపార్టుమెంటు లాభనష్టముల ధృవపత్ర తయారుచేసే సందర్భంలో యంత్రపు సామానులను పెట్టిన పెట్టుబడి యొక్క వడ్డీని లెక్కలోనికి తీసికోవలసినదని ఎగ్జామినరుగారు నూచించిన సలహా విషయం కార్పొరేషనువారు త్వరగా తీర్మానముచేయవలెను. ఇప్పుడీ విషయమైన ఆలోచనా వ్యవహారము ఏస్థితిలో ఉన్నదిని కమిషనరు తెలియజేయవలెను.

17. 8 (హెచ్) పేరా: ఆయా ఓవరు క్లర్క్స్ వద్ద విడివిడిగా ఉండే "పనిముట్ల సాధనము" బాటిల్స్ పుస్తకములు కాకుండా, వర్క్సు డిపార్టుమెంటులో వర్తింపజేయుటకు అనేది ప్రత్యేకముగా నుండునని కమిషనరుగారికి తెలియజేడమైనది. కాబట్టి లోకలు ఖండు అక్వౌంటు ఎగ్జామినరు సలహా యిచ్చినరీతిగా సదరు ప్రత్యేక రిజిస్టరును వాడుకలో నుంచవలెను.

4 భాగం - స్పెషల్ వర్క్సు డిపార్టుమెంటు

18. 2 పేరా: క్రిందియొక్క గమలు ఉపయోగించుచున్న స్టాకులు క్లుప్తపద్ధతి చాలా కలగా పులంగా ఉన్నది. ఆయా యొక్క తననడకువచ్చిన ప్రతి పనిముట్లను సంబంధించిన లావాదేవీలు కొన్ని పేజీల వరుసలో ప్రత్యేకించి తన స్టాకులకు లోకనపర్చవలెను గాని ఇప్పుడున్న పద్ధతిగా సదరు వివరములు దూరముదానముగా పుస్తకములోని పేజీలలో చెల్లాచెదరయ్యుండుటగాని వేర్వేరు పుస్తకములలో కనబర్చుటగాని కూడదు.

19. 8 పేరా: కన్సిలువారు ఇచ్చిన జవాబు ఆడిటు రిపోర్టులో అడుగబడిన ప్రశ్నకు అతుకలేదు. లోకలు ఖండు అక్వౌంటు ఎగ్జామినరుగారు చెప్పినట్లుగా కార్పొరేషనుకు వచ్చిన తరగతుల విషయమై చెప్పబడిన సమాధానము సరిగానైనా లేకుండవలెను; లేదా గత 1914 మొదలు 1923 సం॥ల వరకు లేల్చబడిన లెక్కలు సరిగా విలియంపడి యుండకుండవలెను. గవర్నరు మెంటువారు కూడ ఇట్లే తలంచుచున్నారు.

దక్షిణాంధ్రుల కొక పత్రిక

దక్షిణాంధ్రుల అభివృద్ధికి పాటుపడుచున్న సాధువరదరాజం పంతులుగారిొక పత్రికను ప్రచురింపవలసి యున్నాడు. ఇది రి మాసముల కొకతూరి ప్రచురింపబడునట్లు ఏప్రిల్ 3 తేదీని బయల్పడవలసి యెల్లప్పుడున్నాడు. దీనికి వ్యాసములు ప్రాసి లోడ్వడవలెనని ఉత్తరాంధ్రులను కోరుచున్నాడు. వ్యాసములు వ్రాయువారు 9, శ్రీనివాసపిల్ల వీధి, ఎస్కార్మెంటోనుండు సాధు వరదరాజం పంతులుగారి చిరునామాకు జనవరి నెలాఖరులోగా పంపవలెను.

దేంద్రవ్యంశు
కవిత్వములు
ప్రొ. రివివరములకు వ్రాయుడు
టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక ఫార్మసీ
సోమబాపు వెం. 278, మద్రాసు.

సామాజ్య శాసనసభ

డాక్టరు యు. రామారావుగారు రానున్న శాసనసభా సమావేశమందు ఈక్రింది తీర్మానములను డాక్టరు యు. రామారావుగారు ఉపపాదించబోవుచున్నాడు.

1. సాగు ఇండియన్ రైల్వే వారి మీటరుగేజీ బ్రాడ్ గేజీ రైల్వేయందు ఇంటరుమిడియటు తరగతి పెట్టెలను ప్రయాణికుల కొరకై తగిలించేయరావట్లు వెంటనే చేయించవలసినదనియు,

మద్రాసు సదరన్ మహల్స్ రైల్వే లైసెన్సరీ వలెనే సదరు ఇంటర్మిడియటు తరగతియొక్క రేటు మెలు 1-కి 5 పైసలుచొప్పున నియమించవలసినదనిన్ని ఈసభవారు గవర్నరు జనరలుగారికి నివేదించుచున్నారు.

2. మంగళూరు మెయిలు మద్రాసుకు ఉదయం 10-10 గంటలకు వచ్చుటవల్ల ఉత్తరములవల్ల రా వర్తకులకు చాలా ఆలస్యముగా బట్టాడా అంటువల్ల చాలా యిబ్బంది కలుగుచున్నది గనుక సదరు మెయిలు మద్రాసుకు ఇంతకన్న 2 గంటలు ముందుగానే వచ్చే ఏర్పాటు చేయవలసియున్నది.

3. మద్రాసులో జనసమృద్ధి మను తగ్గించుటకు పరిశర గ్రామములలో ప్రజలు నివసించుటకు ప్రోత్సాహపరచుటకు, మద్రాసునుంచి అరక్కోణమువరకు తిరుగు వెళ్లె రైల్వే మార్గములో ప్రతిరెండు మైళ్లకు ఒక స్టేషను ఉండేట్లుగా కొత్త స్టేషనులను కొన్ని నిర్మించవలసినదిగా మద్రాసు సదరన్ మహల్స్ రైల్వే కంపెనీవారిచే ఏర్పాటు చేయించవలెను.

4. మంగళూరు దగ్గరలో ఉన్న ఉలియాలో, పార్వ నూరు, కొలకూరు వగైరా గ్రామములకు వెళ్లె రహదారి బండ్ల సౌకర్యార్థమై నేత్రవలసినదైనను వంతెనమీద బండ్లు పోగలకోడ్డును త్వరలోనే కొయ్యతోగాని మరి యేయితరవిధముగాని ఏర్పాటు చేయించవలెను.

5. మంగళూరు మస్సానుకు మధ్య ఒక రైల్వే లైను వేయించుటకు త్వరలో పని పూనవలసినదనిన్ని అందుకు కావలసిన సర్వేచేయించుటకు ఆయ్యో ఖర్చులకై కావలసిన మొత్తమును రానున్న రైల్వే బడ్జెటులో క్యాంక్షను చేయించవలసినదనిన్ని యాసభవారు నివేదించుచున్నారు.

6. (ఏ) పోస్టు డిపార్టుమెంటు టెలిగ్రాం డిపార్టుమెంటుల లెక్కలు ఇకనుంచిన్ని విడివిడిగా వ్రాయబడవలెను. (బి) పోస్టు కార్డులయొక్క కిమ్ముకు 3 పైసలుగాను కనరలదగర 6 పైసలుగాను మార్చవలెను. ఈమాట్లు 1927 సం॥రం ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుంచి అమలులో తీవలెను.

7. స్వంత బొమ్మదళాలను నిర్వహించుచూ బొమ్మదళములను యిచ్చే రెజిస్టర్ల వైద్యులు వాడునట్లువంటి లేక అమ్యున ట్రిమెంటులలో నల్ల మందుయొక్కగాని నల్ల మందుచేరిన యితర బొమ్మదళములయొక్కగాని లెక్క వివరములను విడిగా ఉంచవలసినదని యీ మొదలైన నిబంధనలు వారి వృత్తియొక్క స్వేచ్ఛకు భంగకరములుగా నున్నవిగనుక సదరు నిబంధన కారిత్యమును తగ్గించవలెను. ఈ తీర్మానములుగాక సభలో ఈదిగువ ప్రశ్నలను అడుగదలంచిన్నారు.

1. (ఏ) సాథిండియన్ రైల్వే మీటరుగేజీమీద నడిచే టిలోను బోటు మెయిలుకు రానుపోను ఇంటర్మిడియటు తరగతి పెట్టెలను తగిలించుచున్నారనేమాట వాస్తవము కాదేనా చెప్పగలరా?

(బి) ఇంటరు క్లాసు పెట్టెలు తగిలించబడుచుండిన యెడల ఎప్పటినుంచి తగిలించబడుచున్నది? ఆ తరగతికి రైలుచార్జీ మెలు 1-కి 5 పైసలుచొప్పున వసూలు చేయబడుచున్నది?

(సి) గత మూడు సంవత్సరములలో రోజు 1-కి 5 పైసలు అంతమంది ఆతరగతిలో ప్రయాణము చేయుచుండిరి? ఆ మూడు సంవత్సరములలో సదరు తరగతి ప్రయాణికులవల్ల వసూలు కాబడిన మొత్తమెంత?

2. 1926 సం॥ జనవరి 20 తేదీని రైల్వే కోశాధికారి స్థాయిసంఘమువారి చర్యల నివేదికయందు 21 వాల్యూములో 6 నెంబరులో 68 పుటలో "సాగు ఇండియన్ రైల్వేలో ఇంటరు క్లాసు తరగతిలేదు" అని వ్రాయబడియున్నది. ఇది నిజముకాదేనా తెలియజేయగలరా?

3. 1 వ తరగతి, 2 వ తరగతి, ఇంటరు క్లాసులవల్ల వచ్చిన ఆదాయములను రైల్వే కంపెనీల వారు గొన్న మెంటుకు పంపుకొనే బడ్జెటులెక్కలలో ఎందుచేత విడివిడిగా కనబరచకుండా అన్నిటిని కలిపి "పై తరగతులు" అనే లెక్కలక్రింద ఎందుకు చేర్చెదరు? ఇంటరు క్లాసుమీద వచ్చే ఆదాయము, 1, 2 తరగతి బండ్లమీద వచ్చే ఆదాయములో చేరువా? లేక 3 వ క్లాసు పెట్టెలమీద వచ్చే ఆదాయములో చేరువా?

4. ఇక ముందునుంచిన్ని ఆయా పై తరగతుల లెక్కలను విడివిడిగా తయారుచేయవలసినదని రైల్వే అధికార్థులకు ఉత్తరువు చేసెదరా?

అఖిలభారత మస్లింలీగుసభ

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను గోరుట

జిన్నాగారి తీర్మానము

ప్రత్యేక మోతరరాష్ట్రమునకు సంస్కరణములను గోరుట

శ్రీ శ్రీ డి.సెంటరు లె:—అఖిల భారత మస్లింలీగువారు నేటి యువమున తిరిగి సమావేశమై ధలహారాంభమువరకు 4 తీర్మానములు గావించిరి. నివృత్తవర్తమానంబు సభకు హాజరుకాలేదు గాని మహమ్మదీయ ప్రముఖులు చాల మంది విచ్చిరి.

నైస్వమును భారతాయత్త మొనర్చుట

శ్రీ శ్రీ డి.సెంటరు లె:—అఖిల భారత మస్లింలీగువారు నేటి యువమున తిరిగి సమావేశమై ధలహారాంభమువరకు 4 తీర్మానములు గావించిరి. నివృత్తవర్తమానంబు సభకు హాజరుకాలేదు గాని మహమ్మదీయ ప్రముఖులు చాల మంది విచ్చిరి.

స్వామ్యూటర్ కమిషనులో ప్రాతినిధ్యము

పిమ్మట మాలిక్ బర్కూతియా (లాహారు) గారు స్వామ్యూటర్ కమిషను నియమింపబడినప్పుడందులో మహమ్మదీయులకు తగిన ప్రాతినిధ్య ముండవలెనని ప్రతి పాదించిరి. తీర్మానము విశేష చర్యలేకయే అంగీకరింపబడెను.

పశ్చిమోత్తరరాష్ట్రమునకు సంస్కరణములు

పిమ్మట పశ్చిమోత్తర రాష్ట్రమును వెంటనే సంస్కరణముల ప్రవేశపెట్టవలెనని ఆల్బుల్ అజీజ్ (పిషావరు)గారు ప్రతిపాదించిరి. అసెంబ్లీవారును మస్లింలీగువారును ఇతరసంస్థలవారును అనేకమారులు దీనిని కొరియిండిరిగాని ప్రభుత్వమువారు అక్రమపాదించియుండిరిని చెప్పిరి. సయ్యదు కయాంషాగారు తీర్మానమును బుపరచుచు సంస్కరణములను వెంటనే ప్రవేశపెట్టకపోయినట్లయిన రాష్ట్ర ప్రజలు ముఖ్యముగా కాశ్మీరరాష్ట్ర ప్రజలు ఆసంతృప్తి కెంది యుందురని చెప్పిరి.

సర్ ఆల్బుల్ రహింగారుగూడ తీర్మానమును బుపరచిన పిమ్మట తీర్మానముటకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గమును గోరుట

జిన్నాగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుట

శ్రీ శ్రీ డి.సెంటరు లె:—నేటిసాయంత్రము మస్లింలీగుసభలో కొన్ని ముఖ్యమైన పనులుజరిగిన పిమ్మట సభ కాలనిర్ణయములేకుండ నిలిపివేయబడెను. ముఖ్యమైన తీర్మానమును జిన్నాగారిట్లు ప్రతిపాదించిరి:—

“అఖిలభారత మస్లింలీగు వారు హిందూదేశ నిర్మాణవిధానములో తమయొక్కసానమునుగూర్చి 1924, 1925 సంవత్సరముల సమావేశములలో నిర్ణయించి 1925 డిసెంబరుమాసమున ఆలీపురులో గావించిన తీర్మానములనే తిరిగిచూచి చెప్పుచున్నది. అవేవనగా వెంటనే బాధ్యతాయత ప్రభుత్వమును సంపాదించుట లీగుయొక్క ముఖ్యోద్దేశములలో నొకటియైయుండుటచేతను స్వరాజ్యభావమును సాధ్యరాజకీయములలోనికి తరుజామా చేయవలసిన అవసరమున్నదని అందరను గుర్తించుట చేతను, 1917 సంవత్సరములో గావించబడిన ప్రకటనలను 1919 ప్రభుత్వపు ఆర్డరులను హిందూదేశప్రజలకు తమయొక్క భావిదేశను నిర్మించుకొనుటలో నాయకులయెట్లు బ్రతిష్ఠ ప్రభుత్వమువారి విధానమొందుటచేతను ప్రస్తుతము హిందూదేశ నిర్మాణవిధానమును సవరణ చేయవలెనని తలచుచు 1919 ప్రభుత్వ చట్టమును ఇండియన్ వొరతనమువారు రివైజ్ చేయవలెననియు వెంటనే బాధ్యతాయత పరిపాలనను లభించు అవకాశముతోను ఆదువలన ప్రభుత్వమువారికి ప్రజల సహకార ముండునట్లును ఒకస్కీము నేర్పరచుటకై రాయలుగారు వెంటనే నియమింప వలసినదని యామస్లింలీగువారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. అయినను ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయు ఏస్కీములో నైనను యాదీను తెలుపబడు ముఖ్యములములకు భంగము కలుగలేదని అఖిలభారతమస్లింలీగువారు నిర్ధారణ చేయుటకు తగిన అవ

కాశముండవలెను అవేవనగా—ప్రతిరాష్ట్రముందు మెజారిటీని మెజారిటీలోనికిగాని సమానసంఖ్యలోనికిగాని విడిచి వున్నచేయకుండ మెజారిటీలకుగూడ తగిన ప్రాతినిధ్యమును పురమిమిదనే దేశములోని కాసనసభలను మిగతా ఎన్నిక సభ్యులు గలసంఘములను ఏర్పాటు చేయబడవలెను. అవసరము వచ్చినప్పుడు జాయింట్ నియోజకవర్గముతో కలియు ఏర్పాటులతో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పాంశిక ప్రాతినిధ్య మిప్పటివలెనే ప్రత్యేక నియోజకవర్గములద్వారానే జరుగుచుండవలెను. రాష్ట్రముల యొక్కట్లు ఎప్పుడుజరిగినను దెంగాలుపట్టి మోతర రాష్ట్రము వంశాలలో మహమ్మదీయు లధికాంఖ్యాకులుగా నుండుట కెట్టిలోపమును రాకుండ జరుగవలెను. మరవిషయములలో పూజా పునస్సాగరములయందు ఊరేగింపులయందు ప్రచారములయందు అన్ని సంఘముల వారికిని సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యముండవలెను. ఏట్లుగాని కాసనసభలోగాని మరేదో యితరఎన్నికసభ్యులగు సంఘములలోగాని ఒకసంఘములో ముఖ్యోపసభ్యులు అధ్యక్షులకెట్లు మన్నప్తును అంగీకరింపబడవలెను.

ఇతరసంఘములవారు నియమించు కమిటీలతో విచారింపి ఒకస్కీము నేర్పరచి దానిని లీగువారు విచారింపగలదులకై లీగు కాన్ఫరెన్సు తెలియజేయుటకును రాయలుగారును నియమింపబడునప్పుడు వారికి తెలియజేయుటకును యాదీను పెద్ద మనుష్యులతో సెంట్రలుకమిటీతోకాని యిందుములకముగ నీ లీగువారు యేర్పాటుచేయుచున్నారు. మరియు నీలీగువారు రాష్ట్రములలోగూడ తగినసభ్యుల నేర్పరచుకొని ముందుకావలసిన సంస్కరణములనుగూర్చి విచారింపి సెంట్రలు కమిటీ విచారణకు పంపగలదులకై రాష్ట్రీయ సంఘములనుగూడ నియమించుచున్నారు.

సంస్కరణములపట్లవైఖరి

జిన్నాగారి తీర్మానము నుపపాదించుచు పెద్దయువస్వాసమును గావించిరి. 1919 ఆర్డు సవరణచేయబడవలెననియు ప్రజాస్వామ్యపరిపాలనకు తగినట్లుగా అభివృద్ధికనబడవలెననియు తీర్మానముమొదటివిషయముగాచెప్పుచున్నది. ప్రభుత్వమువారితో అసహకారము సలుపవలెనను పద్ధతిని మహమ్మదీయులెప్పుడును అంగీకరించియుండలేదు. నిరంతరము ప్రతిఘటనను సలిపి సంస్కరణములను దుస్సాధ్యముచేయుటకుగూడ వారంగీకరించియుండలేదు. కడచిన యెన్నికలనుబట్టి వీలైనంతవరకు సంస్కరణములను సాగించుటయే మహమ్మదీయులవైఖరి యైనట్లు కనబడుచున్నది.

లక్నో యొడంబడిక

లక్నో యొడంబడికను మేమెవ్వరమును కొరియిండలేదు. దానికి ప్రాత్యహామంతయు నేవనలో కాంగ్రెసువారే. కొన్ని అభిప్రాయభేదము లున్నను ఆపటికిదియే పరిష్కార మార్గముగా కనబడుచున్నది అని జిన్నాగారు చెప్పిరి. పిమ్మట దేశములో మహమ్మదీయుల స్థితినిగూర్చి కాంగ్రెసు వైఖరి అంత వమృతముగాలేదని చెప్పిరి. మహమ్మదీయ సంఘ మికముం దియివిధముగా నుండవలెనని బాధ్యతగల కాంగ్రెసు మనిషిగాని హిందూ నాయకుడుగాని యెవ్వడును ముందుకు రాలేదు. అచ్చటచ్చట కొందరు వ్యక్తులేమా చెప్పిరి. కాని ఏదియు స్పష్టము గా లేదు. దేశములో సాంఘికాభిమానమున్న మాటనిజము. దానినంత సులభముగా త్రోసివేయజనదు. కేవలము ఉపన్యాసముల మూలకముగా నడివశంపదు. మిక్కిలు నియోజకవర్గము లున్నంతమాత్రమున జాతీయతకు భంగము కలుగదు. ప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వముభివృద్ధిబొందుటకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములయేర్పాటు భంగము కలుగజేయదని కేనడా చరిత్రయే తెలుపుచున్నది. (వినుడు వినుడు.)

స్నేహభావమును జూపుడు

పిమ్మట జిన్నాగారు మహమ్మదీయులు మైత్రితో నుండుటకు సిద్ధముగానున్నారనియును కావున హిందువులగుడ స్నేహభావమును జూపి కలుసుకొని అభిప్రాయములను తెలుసుకొని విచారింపి దీనికి సరియైన పరిష్కారమార్గమును విచారింపవలసినదని హిందూ సభ కాంగ్రెసు నాయకులనుగూర్చి యుద్బోధించిరి.

నేడు మీరు ప్రతిపాదించుచున్నట్టి తీర్మానము 1924లో కాంగ్రెసుకార్యదర్శులకు బంపబడెను. కాని దానికి వారినండి సరియైనజవాబురాలేదు. వెనుకటి సంగతులన్నింటిని మరచిపోయి కలిసి డిమాండుచేయుటకై హిందూ నాయకులను స్నేహముగా నుండుదని వారు కోరిరి. “మేము న్యాయముతప్ప న్యాయము తరములు కోరము (వినుడు వినుడు.) మనము భయసంఘములవారము. మనవిభేదములను తొలగించుకొని యున్నట్లయిన బాధ్యతాయత ప్రభుత్వములో సగముపని జరిగినట్లే. మనలోమనము మనభేదములను ముడుపుకొనజాలక పోయినట్లయిన మహమ్మదీయులను మేము రా

యలో కమిషనువారితో మావిషయములను వేరేచెప్పుకొని పోరాడుననిదే రాయలుగారుమహమ్మదీయుల మహమ్మదీయులను సంత్కృష్టి నంపజాలక పోయినట్లయిన మహమ్మదీయులెంతవరకుపోవలయునో అంతవరకును పోయెదర. శివదీనము ప్రాణింకలుముగానుండు నీప్రశ్న పరిష్కారము కావలెనని వారు కోరుతురు. అయినను అంతవరకు రావలసిన అవసరముండదని నేనూహించెదను. హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను గూడ బుద్ధివంతులైనవారు లేచి ఉభయసంఘముల బాగుపడవలెనన్న స్నేహముతోనుండి సహకారభావము జూపుటయే మేలని గ్రహించెద ర నితలంచెదను. హిందూదేశముగూడ తాను కోరునట్టి జాతీయతను పొందుననియు నమ్మెదను అని జిన్నాగారు చెప్పిరి.

జిన్నాగారి అభిప్రాయములతో పలువురు ఉపన్యాసకులేకబిందిరి.

తీర్మానములను సోక్రమారు హిందువు లంగీకరించినయెడల నుభయ సంఘములవారికిని అభిప్రాయభేదములే యుండుననియు హిందువు లెక్కువనుండి యుండుటచే వాకే మహమ్మదీయులను సంత్కృష్టివరచి వారి స్నేహమును సంపాదించవలెననియు వాచ్చరు కించియగారు చెప్పిరి.

సర్ ఆల్బుల్ రహింగారు

ఏ ప్రభుత్వముక్రింద నైనను మహమ్మదీయులకు రాజకీయములలో సరియైనపాలు లేనది హిందూదేశములోని మహమ్మదీయులు సంత్కృష్టికెంది యుండెదననుటకు వట్టిదని సర్ ఆల్బుల్ రహింగారు చెప్పిరి. నియోజకవర్గముల విషయములలో పాశ్చాత్యదేశపరిస్థితులు మన కెప్పటికిని పనికిరావు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గములద్వారా కాసన సభల కెన్నుకొనబడినవారు అంత దేశభక్తి కలవారుకారనియు జాతీయదృక్పథము కలవారుకారనియు కొంతమనుచున్నారు. కాసనసభలలో నున్న మహమ్మదీయు లందరివలెనే దేశభావభక్తిపాటుబడువారే. దెంగాలునందట్లు భయపడుట కేవలము పోరాటము. ప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వము కావలెనంటే ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లిట్టియొండవలెను. దేనియెడల కాసనసభలందరిని తెలుపునవి కాజాలవు. నాసంఘముమీద ఒకగవర్నమెంటు అధికారిక పెద్దపలుకుబడిగలదు. 7 కోట్ల మహమ్మదీయులకు పతిపాలనలో భాగము లేకపోయినట్లయిన వారి కేవలములు కాపాడబడవు. సర్వీసులోగూడ తగినప్రాతినిధ్యముండి మహియోజకవర్గములు మాకే యుండవలెనని మేము కోరుచున్నాము అని చెప్పిరి.

మరియుగూడ తమయభిప్రాయములను తెలిపిపెదరి తీర్మాన మందరను చప్పట్లు చరచుచుండ తుడుకంగీకరింపబడెను. లీగువారు విషయ మిరికొన్ని తీర్మానములను గావించిరి.

సెంట్రలుకమిటీ సభ్యులు

పైనకెప్పుబడిన సెంట్రలుకమిటీసభ్యులు:—1. జిన్నా 2 సర్ ఆల్బుల్ రహింగారు 3 ఆల్బుల్ అజీజ్ 4 సర్ మహమ్మదు హఫీర్ 5 షేఖ్ ఆల్బుల్ ఖాదిర్ 6 మాలీ మహమ్మదు యాకూబు 7 సర్ ఆలీయూసు 8 మహమ్మదు హుస్సేన్ 9 సర్ ఆల్బుల్ కయాంగార్లు. కమిటీవారు తమయొద్ద మైనయెడల సభ్యులను పోచ్చించుకొనవచ్చును. ఈసారి డాక్టరు కిమలూగారు కాత్యదర్శిగా నియమింపబడిరి. వచ్చే సంవత్సరమునకు లీగువారికి ఢిల్లీయే ముఖ్యస్థానము. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము

బోధనాపద్ధతియభివృద్ధికొరకు కిలక్ష లడుగుట

బొంబాయి, జనవరి 1:—రానున్న సభయందు బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ సేనేటునందు ఉపాధ్యాయ పద్ధతిని అభివృద్ధి చేయుటకు ప్రభుత్వము వారిని మాడులక్ష లు అదనము గగోరుచున్నారు. వైసు చాన్సెల్లరు సిండికేటు గవర్నరువద్దకు పోయి మాటాడుదురు. (శ్రీ ప్రెసు.)

బొంబాయి పురపాలకసంఘ సమావేశము

బొంబాయి, జనవరి 1:—భారతదేశ దాదీద్ర్యమునకు గారణము గోసంరక్షణ తగ్గుటయే గావున గోవుల చంపకుండ చేయుటకు పిలుగలదేమో కాస్తాటరు కమిటీవారు నివేదికనంపగోరుచున్నారు. అను తీర్మానము కానున్న సభలో వర్చించురు. పురపాలకసంఘము బజారులలో పన్ను లెక్కువచేయకుండ ఇతర చోట్లకంటె వస్తువులు తక్కువసధర కంపెనడగలవాయని ప్రశ్నింతురు. (శ్రీ ప్రెసు.)

బొంబాయి, జనవరి 1:—రైల్వే లీగారి అధ్యక్షులక్రింద జరిగిన బహిరంగసభయందు మహమ్మదీయులు గుమారు రివేలమంది ప్రోత్సహక బహిష్కరింపవలెనని తీర్మానించిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

భారత వాణిజ్య పారిశ్రామిక మహాసభ

అధ్యక్ష, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు

గాంధీమహాత్ముడు ఇతర కాంగ్రెసు నాయకులు మహాసభకు వచ్చుట

మారకపురేటు 16 పెన్సి లుండ పరియనను తీర్మానము ఆమోదించబడుట

వలుపురు ప్రముఖులు కలకత్తాకు వచ్చుట

కలకత్తా, డిసెంబరు 31:— భారతదేశపు వర్తకసంఘముల ప్రతినిధులు, వాణిజ్యసంఘముల వలుపురు కలకత్తాలో శివరాత్రి సమయమున కలకత్తా పారిశ్రామిక వాణిజ్య మహాసభకు వచ్చుచున్నారు. మహాసభ అధ్యక్షులగు సర్ డిన్నాపెటిట్ గారు కాక సర్ పురుషోత్తమరావు భావారావు, సర్ లల్లాభాయి క్యామలదాసు, సర్ పురుషోత్తమరావు, వాల్మీకి హిరాచంద్, బి. యస్. మదన్, హజి, ఆర్. కె. సిన్హ, సర్ విక్టరుసా నూ ను, సర్ ఇ. బ్రహ్మచారి హి. కుల్కర్ణి, విద్యాసాగర పాండ్య, గోపాలదాస్, హజి ఇస్మాయిల్, రాయబహదర్ ఎ. సి. దెన్టి, పండితమహాస్వయంభూతార లాసేకులు మహాసభకు ప్రతినిధులుగను ప్రేక్షకులుగనువచ్చి యుండిరి.

జైల్లాస్ ఇక్ష్వాక్యులు భవనము ప్రతినిధులతోను ప్రేక్షకులతోను క్రిక్రిరిపోయెను. సమావేశమై యున్నవారందరూ అమెరికానామమును ప్రకటించిరి. దాదాపు 35 భారత వర్తక సంఘముల ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. మొత్తముమీద 275 మంది ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి.

మహాసభ ప్రారంభమగుట

డిసెంబరు 31:— మహాసభ మరుదినము 12 గంటలకు వరుముగ ప్రారంభమయ్యెను. పండిత మహాస్వయంభూతార లాసే సభికులయందు హర్షస్థులు చేలరేగెను.

సన్మానసంఘాధ్యక్షు లగు జి. డి. బిర్లాగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు ఇట్లువర్ణించిరి.

జి. డి. బిర్లాగారి స్వాగతోపన్యాసము

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు జి. డి. బిర్లాగారు సభ్యులకు స్వాగత మొసంగుచు యిట్లువర్ణించిరి— కలకత్తాలో వర్తక సంఘము తరపున మీకు స్వాగతమొసంగుటకు సంతోషమగుచున్నది. ప్రస్తుతము వ్యాపారములన్నియు నిరుత్సాహస్థితియందున్నది. యుద్ధానంతరము ప్రపంచములో ధరలు పెంచుకొనుచున్నవి. ఇదియును ఇండియాలో రూపాయధర హెచ్చిపోవుటచే పూర్తి గ లాభము పొందలేకుండును. ఇతరదేశములన్నింటికన్న యెక్కువ వడ్డీయు ఇండియాకు కలెను. మారకపురేటుయొక్కవడ్డీయును పలు నూటికి 18 నాి యెక్కువవడ్డీయు కలుగుచున్నది. దీనితో చాలు పంటలుగూడ బోయినచో భారతదేశ దౌర్భాగ్యము పూర్తియగును. నాలుగేండ్లు గుర్తింతుముగ పంటలు పండినను మారకములే మంత్రాంగములచేత భారతదేశమునకు రావలసిన లాభము రాలేదు. ఇప్పుడు మనమింకా దురవస్థను సహించ వలసియున్నది. రూపాయధర యింకను హెచ్చిపడవలసి. పంటలగూడ బోయెడినూడన లగపడుచున్నది.

ఈ అసనుకూలపరిస్థితులనుండి తప్పించుకొనుట కొక్కటే పాధనమగులదు. వ్యాపారస్థులందరూ ఏకీభవముగ వికమత్యముతో పనిచేయవలెను. గతనాలుగేండ్లలో కలకత్తా నాకరపరిశ్రమదారు లెట్లు వికమత్యముతోనుండి కష్టములు తప్పించుకొనికో మీరెరుంగుదురు. మాండ్లెరు మిల్లుదారు రబ్బరు పరిశ్రమదారులు ఎట్లు పనిచేయుచున్నారో మీకు తెలియును. మన దేశీయులచేపరిపాలింపబడుచున్న ప్రతివస్తువుపరిశ్రమకును వాని కి నెట్టి రేడాగలదో జూడుదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రతిపరిశ్రమకు తగిన సహాయము చేయకుండుట నిజమే. 80 ఏండ్లుపోరాడి అరిష్టతతో పనిచేయగ చివరకు ఎన్నోపాదన్నులొంగింది.

విరోపియను వర్తకులు

విరోపియను సంఘమువారివద్ద మనము చాల నేర్చుకొనవలసియున్నది. విరోపియను వర్తకులు కొద్దిమందే అయినను వారు అందరూ ఏకమై పనిచేయుదురు. వికమత్యమునులంచేతనే వారికి చాల పలుకుబడి కల్గుచున్నది. ఇదివరకు లెంగాలు వాణిజ్యసంఘాధ్యక్షుడొకడు, భారతదేశమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారేలులేదు. లెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారు ఏలయన్నారనియు తెప్పియుండిరి. ఆమాట అసత్యముగాదు. వైస్రాయిగారి యెదుటనే యామధ్య లాంఛనము కేముగాడి నుడివిన మాటలుమాడ యారీతిగానే యున్నది. వైస్రాయిగారు

ప్రభుత్వసభ్యులు, వారిసహచరములకు విరోపియనుల సంఘములకు వారివర్తకసంఘములకు హాజరయి నెంటనే జావాబులెప్పి ప్రోత్సాహపరచుచున్నారను యాయొక్క అంశమును బట్టియే వైవాక్యమునందు సత్యముగలదని తెలియగలదు.

భారతీయులుగూడ అట్టిపలుకుబడిని సంపాదించవలెనన్నచో ప్రభుత్వమువారికి తమయొనికిని గట్టిగా తెలియబడవలెనన్నచో మనమందరము వికమత్యముతోనుండవలెను. మనోవాక్యాయకర్తల భారతీయ వర్తకజాతియంతయు ఏకముగ పనిచేసినచో వారిని మరగుపరచవలెను. విరోపియను సంఘములకు వలెనే భారతీయసంఘములకుగూడబోయి వారి యభిప్రాయముల వినుమండవలెనని ప్రభుత్వమువారికి శ్రద్ధలగును. మనమిట్టి దురవస్థలో నున్నాముగావున దీనినుండి తప్పించుకొనువరకు సుస్థిరముగ నుండవలెను. తగిన కృషిచేయవలెనని హెచ్చరించి బిర్లాగారు ప్రతినిధులకు హాంసారి స్వాగతమొసంగిరి.

అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుట

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని ఉపన్యాసము ముగియగనే మహాసభకు సర్ డిన్నాపెటిట్ గారు అధ్యక్షత వహించవలయునని ఎ. సి. బన్సే గారు రుపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ప్రస్తుతము భారతదేశపు ప్రధాన సమస్యలయందు వర్తకులు తగు శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచు తమకు అర్హమగు స్థానము నాక్రమించుకొనుచున్నారు. భారతదేశపు వర్తకమునకు బొంబాయి ప్రధాన నగరమై యుండుటచే బొంబాయి నగరపు వాణిజ్యసంఘములకు సర్ డిన్నాపెటిట్ గారు ఈ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించ అన్ని విషయల అర్హులైయున్నారు. పెటిట్ వంశమువారు భారతదేశపు పారిశ్రామికవిద్యమసంస్థాపకు లని చెప్పవచ్చును.

సర్ లల్లాభాయి క్యామలదాసుగారి ఉపపాదనమును బలపరచుచు పారిశ్రామికవిషయములందు సర్ డిన్నాపెటిట్ గారు గావించిన సేవను ప్రశంసించిరి. గిడగారు నారాయణదాసు గిరధరదాసుగారు ఈ ఉపపాదనమును బలపరచిరి. ప్రతినిధులందరూ హర్ష స్థులతో ఈ ఉపపాదనమును ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

పిమ్మట సర్ డిన్నాపెటిట్ గారు అధ్యక్షస్థానము నాక్రమించి ఈక్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి.

కె రెస్సీ సిఫార్సులు

ఈ దేశ వర్తకపరిశ్రమల యభివృద్ధికి నిరోధములకల్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు అనేకవిధముల యత్నించుచున్నారు. ఈ మధ్య రాయలు కమిషనువారు ఆర్థిక విషయమున గావించిన సూచనలే అందుకు తార్కాణము. భారత వర్తక సంఘమువారు నలదని హోరాహోరిగ పోరాడుచున్నది ప్రభుత్వమువారు రాసిఫార్సులను అమలు జరుప యత్నించుచున్నారు. ఇదివరకు ఆర్థిక విషయములందు ప్రభుత్వమువారు రెట్టిమార్పులు చేసినది తమకెంత వడ్డీయు కలిగినది ప్రజ లంతగా పాటించెడివారుగాదు. వారి కివిషయములు పూర్తి తెలిసెడివి కావు. ఇప్పుడు బొంబాయి వర్తక సంఘమువారి భర్తమాయని ఆర్థిక విషయములందు సామాన్య ప్రజలకుగూడ శ్రద్ధలగుచున్నది. అందువల్లనే రాయలు కమిషను నివేదికపై నేటిట్టి గొప్పయందోళనము కలుగుచున్నది. ఈస్టిండియా కంపెనీవారు దేశీయ గృహపరిశ్రమల నంతరింపజేసి సొలునకు 60 కోట్ల లంకమైదులను వినుతిచేసికొనెడి దౌర్భాగ్యవత భారతదేశమునకు తెచ్చిపెట్టినప్పటినుండి నేడుమరకపురేటు మోసమునకుగూడ అన్ని కార్యములు ఒకే యుద్దేశముతో లెట్టెట్టడినవి. భారతదేశమున నెట్టి ఇంగ్లాండునకు లాభముకేయుట. రాయలు కమిషనువారి సిఫార్సులను గూర్చి నేనువివరముగ నివ్వులెప్పి మిమ్ము వినిగింప నవసరములేదు. ఇండియను కరెన్సీగిగువాకు జేయు ప్రచారము మీకు తెలిసియే యుండును. రాయలుసంఘమునందు సభ్యునిగ నుండి తన వ్యతంత్రాభిప్రాయమును చెలిబుచ్చిన సర్ పురుషోత్తమరావు టాగురుదాసుగారిని ప్రశంసించవలసియున్నది. రాయలు కమిషను సిఫార్సునుగూర్చి సభ

స్థితిలో చర్చించునపుడు ప్రజాప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడిచేయుదురు. అది సదరు సిఫార్సులకు వ్యతిరేకముగ నున్నను వైస్రాయిగారు ఆమోదించెదరని నమ్ముచున్నాను. పారిశ్రామిక విశ్వాసమును బడయుటకైగాని పాలకులకు పారిశ్రామికమరింత యెడబాటు చేయుటకైగాని ఇర్విను ప్రభువుగారి కిదియే ప్రధానవకాశము. ఈ యవకాశమును వద్దినియోగపరచెదరనినమ్ముచున్నాను.

పరిశ్రమల యభివృద్ధి

మన దేశమునందు పరిశ్రమల యభివృద్ధికి చాల పని చేయవలసియున్నది. అంతర్జాతీయ కార్మిక శక్తివాడు ఇండియాను గొప్ప పరిశ్రమలుగల 8 దేశములలో నొకటిగ గుర్తించినను ఇండియాలో అందుకు తగిన పరిశ్రమలు లేవు. నూతనముగ స్థాపింపబడిన పరిశ్రమలలో నూటికి 50, 80 వంతున చనిపోవుచున్నవి. ధనలేమియు పనివాడవలె తగిన శిక్షణ లేకుంటయిండుకు కారణములు. మన దేశములో టెక్నలాజికలు ఇక్ష్వాక్యులు పరిశ్రామిక విద్యాసంస్థ లేనేలేదు. అట్టిదాని స్థాపించి మనబాలకులకు పరిశ్రామికవిద్య నేర్పజేయవలెను ప్రభుత్వమువారిపైన ప్రజలపైన కూడగలదు. మన దేశములో పండిన పంటలు పైదేశములకు పోకండ యిచ్చుటనే వస్తువులగు రయారగులకు తగిన పరిశ్రామికసంస్థలైన నెలకొల్పవలెను. అందుకు తగినవిద్య నేర్చుకొనుటకై మన బాలకులకు విరోపా, అమెరికా, జాపాను దేశముల కంపించవలెను.

వ్యవసాయ ప్రాముఖ్యత

దేశమునందు పరిశ్రమలకన్న వ్యవసాయమునకు యెక్కువ సదుపాయముగలదు. వ్యవసాయవిచారణ రాయలుకమిషను నియమించుట మంచిదే కాని వారు నూతన పనిముట్లను నూతన పద్ధతుల సాగు చేయుటను శిఫార్సు చేయునపుడు ఆ పద్ధతులు రయితులు కొనుటకు తగిన ధనసంపత్తి గలవారుగ చేయునూచనలుగూడ జెప్పవలెను. మరియు అట్టి పనిముట్లు యీ దేశమునందే తయారగునట్లుండవలెను. వ్యవసాయదారుల ఆర్థికస్థితిని బాగుగ గుర్తించవలెను. వారి సదుపాయమునకై సహకారసంఘముల స్థాపింపవలెను. వర్తకసదుపాయమునకై మనదేశము రవాదా యెర్పాటులు వృద్ధిపరచుకొనవలెను. ప్రస్తుతము రైల్వే రేట్లు చాల అధికముగ నున్నవి. మనదేశపు రేట్లు గొప్ప దేశములగు ఇంగ్లాండు అమెరికా రేట్లతో సరిపోల్చుదు. ఆ దేశము గొప్పతనమునుబట్టి అచ్చట తక్కువగ గమనింపబడుతున్న యిచ్చట యెక్కువగ నుండును. వ్యవసాయాభివృద్ధి నొందుచున్నజిల్లాలనుచును చిన్నరైల్వేను ఏర్పాటు చేయుట మంచిది. కాని ఊరక పెద్దరైల్వేను నిర్మించి లాభములేదు. అది మిలిటరీవారికి విదేశపు యెగుమతులకు లాభకరముగ నుండునీగాని దగ్గర దగ్గర ప్రాంతముల వ్యాపారమునకు తోడ్పడును. రైల్వేకన్న యిప్పుడిప్పుడభివృద్ధిచేందుచున్న మోటారు రవానా చాలమంచిది. రైల్వేపోని స్థలములలో మోటారు చాల యుపయోగకరముగ నుండును. మోటారులు విదేశములనుండి తెప్పించుటవలన వనదబ్బు వారికిపోవుటనిజమే. కాని మనదేశములో మోటారులు తయారుచేయు పరిశ్రమ యభివృద్ధి చేయవలెను.

నాకా వాణిజ్యము

భారతదేశపు వర్తకమునకు లాభకరమగువిధమున నావలను నిర్మించి నడపించుటకై తగుయెర్పాటులుగావించుట యవసరము. నావికదళమునల్ల వ్యాపారమధిక మగుటయేగాక దేశసంరక్షణమునకుగూడ నెక్కువయవకాశము కలుగును. యుద్ధసమయమున విరోపాఖండమున వాణిజ్యమునకై ఉపయోగింపబడు నావలు స్వదేశసంరక్షణకై వినియోగింపబడెను భారతదేశమున నాకాదళ నిర్మాణ విషయమున యెర్పాటులు జరుగుచుండుట మిగుల సంపాదకరమగు విషయము. భారత కాశన సభియందు యీ విషయమై గావించబడు తీర్మానము ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు కొక విచారణసంఘము నేర్పరచి ఈ విషయమై విచారణసంఘమువారు ప్రకటింపవలెనని నేటికై ప్రభుత్వమువారు రెట్టివర్గ గావించకుండుట ఆశాభంకరముగ నున్నది. ఇవంతయు జూడ ప్రభుత్వవారికను విదేశీయులకు లాభముకలుగు విధమున భారతదేశము పరిపాలింప నుద్దేశించుచున్నారని తోచుచున్నది. ఇంగ్లాండు, అమెరికా, జాపానుదేశములందు నాకావ్యాపారమునల్ల గొప్పలాభము కలిగినదని చరిత్రవల్ల తెలియుచున్నది. ఈ దేశమునందు ప్రభుత్వములవారే నాకాదళనిర్మాణమునకు పూనుకొనిరి. కాని భారతదేశము విపరీతస్థితియందున్నది. ప్రభుత్వమువారియారోములు చేరు, ప్రజలయారోములు చేర ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషువారికి లాభకరమగు విధానమును అవలంబింప యత్నించుచుండెదరు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కరాచిలో రాబోవు సవర్కరము భారతీయులకు

సాంఘిక శాస్త్రమునకు ఒక నాకను ప్రత్యేకింప తీర్మానించుట సంతోషకరమును విషయము. కాని పెద్ద నానాకంపెనీలవారు తోడ్పడి ఉత్సాహముగల యువకులకు తమ నానాకంపెనీలకు గౌరవనీయమైన లాభముండదు.

సర్ డిన్ పబ్లికేషన్స్ ప్రభుత్వమువారి ఆధికారికమును తీర్మానముగ ఖండించుచు యీ విధముగ రిస్ నివసములు గంభీరముగ నుపసంహరించిరి.

తీర్మానములు

కలకత్తా, జనవరి 1:— నేటికినను మధ్యాహ్నము తీర్మానములపై చర్చ జరుపుటకు మహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. 148 తీర్మానములు పంపబడినవి విషయవిస్తరముగాను నిన్నరాత్రి సమావేశమై 82 తీర్మానములను మహాసభయందు చర్చకు తెచ్చుటకు తీర్మానించిరి.

గాంధీమహాత్ముడు నభకువచ్చుట

మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సర్ డిన్ పబ్లికేషన్స్ అధ్యక్షతను మహాసభ ప్రారంభమయ్యెను. గాంధీమహాత్ముడు, జమనలాలు బజాజ్, పండిత్ మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీమన్ శ్రీనివాస్ అయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, పండిత్ మార్వల్, సర్ జినినాయకుడు, లాల హరికిషన్ లానూగార్లు కూడ నచ్చి సభ్యులు హార్వర్డులు గావించుచుండే వేదికపై కూర్చుండిరి. కరెన్సీ విధానమునకు సంబంధించిన తీర్మానముపై సామాన్య కాలము చర్చ జరుగునని చెప్పి అధ్యక్షుడు ఈక్రింది తీర్మానములను పాఠించిరి.

బాంకింగు సౌకర్యములు

(1) భారతదేశమున బాంకింగు పరిస్థితులను పరిశీలించి బాంకింగు సౌకర్యములను వృద్ధిచేయు విషయమై సూచనల నొసగుటకు అధిక సంఖ్యాకులగు భారతీయులతో ఒకవిచారణ సంఘము నేర్పరుపవలయును.

(2) కరెన్సీ కమిషనువారు సూచించిన విధమున చెక్కులకును ఎక్స్చేంజీ బిల్లులకును స్టాంపుడ్యూటీని రద్దుచేయువలయునని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

అధ్యక్షుడు దుపపాఠించిన ఈరెండు తీర్మానములు ఏక గ్రీనముగ ఆమోదింపబడెను.

కేంద్రసంఘము

“అఖిలభారత వర్తకసంఘముల కేంద్ర సంఘము స్థాపించు విషయమై ఉత్తరసంఘమువారు తయారుచేసిన చిత్తునిబంధనలను, నిర్మాణవివరములను మహాసభవారు ఆమోదించుచున్నారు. ఈవిషయమై పనిచేయుటకు ఈ దిగువ పేర్కొనబడిన వారిని కార్యసంఘముగ నియమించడమైనది. సర్ డిన్ పబ్లికేషన్స్ గారు (అధ్యక్షుడు) జి. డి. చిట్ట, సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసు, విద్యాసాగరపాండ్య, జమనలానూగార్లు, లాల హరికిషన్ లానూగారు, ఆదమ్ జీహాదీదానూగారు, జె.మైను, మెహత విక్రమజిత్ సింగ్, శ్రీరాము, డబ్ల్యు. సి. బాస్టే, బి. యల్. వాడను, కసురుభాయిగార్లు (సభ్యులు) డి. పి. కైటాను, ఎ. సి. బెనర్జీగార్లు (కోశాధ్యక్షులు).”

ఈ తీర్మానమును సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు రూపపాదించుచు భారతదేశపు వర్తకము నభివృద్ధికి తెచ్చుటకై ఇట్టిసంస్థ ఏర్పడుట అవసరమనియు, ఏరాష్ట్రమువారు ఆరాష్ట్రపులాభము చూచుకొనక దేశములాభమును దృష్టియందుకొని పనిచేయువలయుననియు చెప్పిరి.

తీర్మానమును బలపరచుచు కేంద్రసంఘము భారతదేశ వర్తకవిషయములందు సూతనయుగము ప్రారంభమగునని చెప్పవచ్చుననిరి.

పండితమాశవాగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—ఈసమస్య ప్రాముఖ్యమును భారతీయు లింకను గుర్తెరుగకుండుట విచారకరమగు విషయము. విదేశీయులు మనదేశమును పరిపాలించుచుండుటచే ఒక్కొక్కతఱుము మనము మన హక్కులను కాపాడుకొనుచుండుట అవసరము. ఐకమత్యమే బలమును ఆర్థికైని పొందవచ్చును. ఆంగ్లేయులు పట్టుదలతోడను క్రమవృద్ధుల నుపసంహరించుచు ఆంగ్లేయమొనర్చుచున్నారు. భారతదేశ ప్రజలు మాత్రమే మౌనముగా మౌనముగా ఆభిప్రాయములను ప్రకటించిన, ఆధికారికములందు కానన సభలయందు మేము ఆమోదించు తీర్మానములను నిరసించ ప్రభుత్వమువారు సాహసించరు.

విచ్చుట ఈతీర్మానము ఏకగ్రీనముగ ఆమోదింపబడెను.

ప్రభుత్వమువారి కరెన్సీ విధానము

విచ్చుట జి. డి. బగ్గగారు ఈక్రింది తీర్మానమును పాఠించిరి.

(ఎ) ఏకగ్రీనముగ భారత ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించుచు 18 పెన్సీల మారకపు రేషియోను కరెన్సీ కమిషనువారు నిర్ణయించినందులకు మహాసభవారు చింతింపబడ్డారు. 18 పెన్సీల రేషియో వ్యవసాయ పారిశ్రామికాభివృద్ధికి అటంకకరముగ నుండుననియు, రైతులముఖ్యాధానము వారిద్రవ్యమును వృద్ధిజేయుననియు, మహాసభవారు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున ప్రభుత్వము వారు 16 పెన్సీల రేషియో కు నిర్ణయించుచు చట్టమును తయారుచేయుట అవసరమని మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(బి) ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న కరెన్సీ విధానము దేశమునకు నష్టప్రదమని 1926 సంవత్సరము డిల్లీలో జరిగిన ఈమహాసభ మూడవసమావేశమున ప్రకటించబడిన ఆభిప్రాయమును మరల ఈసభవారు ప్రకటించుచున్నారు. బంగారు నాణ్యముల చలామణి ఈదేశమునందున్న బంగారుము చాలాను గావున సాధ్యమైనంతవరకు బంగారు నాణ్యముల చలామణి ప్రారంభముకావలయునని మహాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. కడచిన ఆగస్టు నెలలో భారత కాననసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన కరెన్సీ బిల్లునందు ప్రస్తావించబడిన బంగారుపు బిలియను ప్రమాణము, బంగారు ఎక్స్చేంజీ ప్రమాణమునకు పర్యాయపదముగ నుండుటచే, ఆపద్ధతి వర్తకమునకు నష్టప్రదమనియు, ఫవులరుసంఘమువారిచే సూచించబడి సార్వభౌముని ప్రభుత్వమువారిచే ఆమోదింపబడిన కరెన్సీవిధానమునకు విరుద్ధముగ నున్నదనియు, మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(సి) కరెన్సీ రిజర్వుక్రింద ప్రత్యేకింపబడు మొత్తములు సంపూర్ణముగ భారతదేశమునందే నిలిపియుంచవలయుననియు, ఇకముందు రిజర్వునందు చేర్చవలసిన మొత్తములను బంగారు రూపముగ చేర్చవలయుననియు, కరెన్సీ రిజర్వునందును సెక్యూరిటీలను అమ్మివెచ్చి అందువల్ల వచ్చు ధనమునే రిజర్వు నందుంచవలయుననియు సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నారు.

(డి) 18 పెన్సీల మారకపు రేటును నిరపరమలయునను ఉద్దేశముతో కరెన్సీనోట్లు చెలామణిని అనవసరముగ అధికము జేయుట నష్టప్రదమనియు, బంగారు నాణ్యముల చలామణి ఏర్పడుటకు అటంకకరముగ నుండు ననియు, సభవారు ఆభిప్రాయపడుచు ప్రభుత్వమువారివిషయమై అవలంబించుచున్న విధానమును తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

(ఇ) కరెన్సీ రిజర్వునందున్న వెండిని అమ్మిపద్ధతి ఎంతమాత్రము తగదనియు, ప్రభుత్వమువారు రెండుల కెన్నటికిని పూనుకొనకూడదనియు, సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. రిజర్వు నందున్న వెండిని ప్రభుత్వమువారు అమ్మివేయుదురను వదంతులు ప్రబలుటచే నీచూచుమానములలో వెండివల తగ్గినది. భారతదేశపుప్రజలలో అసేమలకు వెండిసామ్యులే ఆస్తిగ నున్నవి. వెండివలతగ్గిన ప్రజలకు తీరనినష్టము కలుగును. కాన ప్రభుత్వమువారు వెండిధర తగ్గునట్లు పనిచేయుట అనర్థదాయకమని సభవారు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు.

(ఎఫ్) ఇంగ్లండునకు ప్రభుత్వమువారు పంపబడిన మొత్తమునకు మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు కాన్సీలు బిల్లులను కొనవలయుననియు, ఇంకను అవసరముగ కాన్సీలు బిల్లులను కొని బంగారు కరెన్సీవిధానము స్థిరపడుటకు అటంకములు కలుగజేయుట నష్టప్రదమనియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(జి) కరెన్సీనోట్లవిలువకు సమానముగ బంగారుముగాని వెండిగాని నిలవయం దుంచవలయునను బాధ్యత ప్రభుత్వమువారి కుండుకూడదని కరెన్సీ కమిషనువారు గావించిన సూచనను మహాసభవారు నిరసించుచున్నారు.

తీర్మానముపాదించుచు విద్వాగారిట్లు చెప్పిరి:—రెండుషిలీలగుల చొప్పున మారకపురేటును నిరపరమలయునను ఉద్దేశముతో ప్రభుత్వము వారు గావించిన ప్రయత్నములవల్ల దాదాపు 50 కోట్ల రూపాయలు నష్టముకలిగెను. వర్తకపరిస్థితుల వసుసకించి 16 పెన్సీల చొప్పున మారకపురేటు నిరపరమలయునను ఈ సమయమున మరల ప్రభుత్వమువారు 18 పెన్సీల రేటును నిరపరమల యత్నించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు తమకున్న అనుకూలసాకారములన్నిటిని దుర్వినియోగమొనర్చి 18 పెన్సీలు చొప్పున గాక 2 షిలీలగుల చొప్పున కూడ మారకపురేటును నిలిపియుంచవచ్చును. కాని ఈ కృత్రిమ పద్ధతులవల్ల ప్రజలకు తీరని నష్టము వాటిల్లును.

బి. యల్. మదనుగారు

బి. యల్. మదనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లుచెప్పిరి.

భారతీయులు బంగారు నాణ్యముల చెలామణి కోరుచున్నారు. అనగా మనము కొనుగోతులను జంగాతు నాణ్యములను చెల్లించి అమ్మునగుటకు బంగారు నాణ్యములను పుచ్చుకొనవలయునని కోరుచున్నారు. కాని భారతదేశమున దరిద్రదేవత తాండవమాడుచుండుటచే ఇట్టివరిసికటి లిప్సడే ఏర్పడుట అసంభవము. రూపాయ నాణ్యములే ఇప్పుడు దేశమున ప్రమాణముగ నుండుటచే ఇన్ని ఇబ్బందు లేర్పడుచున్నవి. ఇప్పుడు మారకపురేటు హెచ్చింపబడిన ప్రాంతాల్పాక్షిణిలను మారును. వ్యవసాయదారులకు తీరనినష్టము కలుగును. ఇప్పటికే వారు అప్పులబాధ అధికముగ భరించుచున్నారు. భారతదేశము నకు నష్టముకలిగి జేసి ఇంగ్లండు అధికపరిస్థితులను చూపెట్టి ఈ ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. ఇక అనవసరముగ కరెన్సీ నోట్ల చలామణిని అధికము చేయుటచే దేశపు ఆర్థికప్రతిష్ఠ ఖీణించును. ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగ రిజర్వునందున్న ధనమును వ్యయపరచు చున్నారు. రిజర్వు ధనము వ్యయమైన బంగారు నాణ్యముల చలామణి ఏర్పడుట అసంభవము.

ఆర్. కె. సిద్ధాగారు (కరాచి) తీర్మానమును బలపరచుచు బలవత్తరమగు ప్రజాభిప్రాయమును కలుగజేసి కానన సభ్యులకు బలము కలుగజేసి ప్రభుత్వమువారు తమ విధానమును మరులొననట్లు పనిచేయువలయునని చెప్పిరి.

18 పెన్సీల రేషియోను ఆమోదించు సవరణ

18 పెన్సీల రేషియోను ఆమోదించు అనవసరమని వంగరాష్ట్రపు వర్తకసంఘపు సభ్యుడగు యదునాథరాయగారు రాక సవరణ నుపపాదించ నోటిసుఇచ్చిరి.

తీర్మానమునకు సంపూర్ణవిరుద్ధముగ నున్న సవరణనుపపాదించుట అసామీప్రయమని అధ్యక్షుడు నిర్ణయించెను. కాని ప్రతి కూలాభిప్రాయము గలవారు తీర్మానమును ఆమోదించవచ్చునని చెప్పిరి.

యదునాథరాయగారు తీర్మానమును ఆమోదించుట ఇట్లు చెప్పిరి:—జర్మనీ ప్రాన్సుదేశములు విశ్వవ్యాప్తములైన యుగమునను తమబంగారునాణ్యముల విలువ ఖీణింపకుండునట్లు చేయజాలక పోయినవి. మారకపురేటు హెచ్చిన వ్యవసాయదారులకు ఒకవిధమున నష్టము కలుగును. తాము పండించు సరకుల విలువ తగ్గినను తాముకొనువస్తువుల ధర తగ్గునను విషయమును మరువకూడదు.

ధిల్లీ వాక్తవులగు అమీరుచందుగారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు విదేశములనుండి సరకులను దిగుమతి చేయువారికి మారకపురేటు తగ్గిన కాంట్రాక్టు విలువ మారి నష్టము కలుగుననియు చెప్పిరి.

సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు

తీర్మానమును బలపరచు సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు రేషియో సభయందు కరతాశస్యములు చెలరేగెను. సర్ థాకూరుదాసు గారిట్లుచెప్పిరి:—

“యదునాథరాయగారు వంగరాష్ట్ర వర్తక సంఘమువారి ఆభిప్రాయములను తెలుపుచున్నారో స్వంత ఆభిప్రాయములను తెలుపుచున్నారో తెలియకున్నది. వంగరాష్ట్రపు వర్తకసంఘపు ప్రతినిధులందరూ రాయలు కరెన్సీ కమిషను వారి యెదుట సాక్ష్యమిచ్చినప్పుడు 16 పెన్సీల రేషియోనే బలపరచిరి. అమీరుచందుగారు ఎట్టి దాపరికములేక తన భావమును ప్రకటించిరి. వారు సూచించిన కారణములు 16 పెన్సీల రేషియో 18 పెన్సీల రేషియోకన్న లాభకరమని స్పష్టపరచుచున్నవి. విదేశములనుండి సరకులను దిగుమతిచేయు వారి సంఖ్య విగల అల్పమైనది. షిలీ రేషియో కరెన్సీ కమిషను కంతయు గొప్పనష్టము కలుగవలయునని వాదించుట విపరీతము భారతదేశమునంతయు లాభమేకలుగువిధమున మారకపురేటు నిర్ణయించబడుట ఉచితము. కాన్పూరునందు సర్ బేసిలుబ్లాక టుగారు గావించిన ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరమివ్వవలసియున్నది. కడచిన రెండుసంవత్సరములనుండి మారకపురేటు దాదాపు 16 పెన్సీలుగ నుండెనుగాని 18 పెన్సీలవరకు హెచ్చియుండలేదు. ఇంకెవరైనను అవిధమున ఉపన్యసింపియున్న దురుద్దేశముతో ప్రజలయందు అసత్యప్రచారము గావించినట్లు నేరముమోపియుండెడివాడను. కాని ఇండియాప్రభుత్వపు ఆర్థికసభ్యు డిట్లుచెప్పింపియుండుటచే ఈ నేరారోపణ మరియొకపర్యాయము గావించెదను. 18 పెన్సీల రేషియోనల్ల రూపాయ విలువ అధికము కాగలదనియు తదనుసక్తముగ భూమి పన్నును తగ్గించవచ్చుననియు, హిల్లను యంగుగారు ప్రెసాన్ని యులు స్టూప్ పత్రిక యందు ప్రాసెయి

శాస్త్రులు. ఈ మాచన ఆమోదింపబడిన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల ఆదాయము తగ్గును. రాష్ట్రీయ కప్పముల రద్దుచేయబడినను భూమిపన్ను తగ్గుచే దీరనిలోటు ఏర్పడగలదు. భారత వర్తకసంఘములందు 'భేదములు పురిగొల్పవలయునని ఆర్థిక సభ్యుడు గావించిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలమౌచినవైతని. ప్రభుత్వమువారు 2 పి.లంగల కేషియో నిక్షయింపవలయునను ఉద్దేశముతో నున్నారు. ప్రభు ప్రయత్నముగ 18 పెన్సీల కేషియో నిక్షయించుచున్నారు. ఈ రహస్యమును గుర్తెరిగి భారతదేశపు వర్తకులు ప్రతిక్రియ ఆలోచించుట అవసరము. (కరతాళనములు)

తీర్మానముపై సమ్యక్తులు త్రుచ్చుకోబడెను. మువ్వరు మాత్రము ప్రతిపాటుగా సమ్యక్తుల నోసగిరి. మిగిలిన సభ్యులందరు తీర్మానమును అనుకూలముగ సమ్యక్తుల నోసగిరి. ఈ విషయము | తీర్మానము అత్యధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను.

భీమాకంపెనీలు

బర్మా వర్తకసంఘపు (ప్రతినిధియగు ఆర్. హెచ్. గాంధీగారు యీ దినపత్రికాసము ప్రతిపాదించిరి.

“పాలిసీ హోల్డరులకును సామాన్య ప్రజలకును నష్టము కలుగని విషయము భీమాకంపెనీల నిర్వహణమునకు సంబంధించిన యేర్పాట్లను ప్రభుత్వమువారు గావించవలెనని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.”

భీమాకంపెనీలు తివాలాదీయులచే నీడకుటుంబములకును వర్తకులకును గొప్పనష్టము కలుగుచున్నదనియు అందుచే భీమాకంపెనీలు స్థాపింపబడుటకు పూర్వమే కంపెనీ ఆర్థికబలమును గుర్తెరిగి ప్రభుత్వమువారు రై నెన్ను నీయవలెననియు గాంధీ గారు తెల్పిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడినది.

ఆదాయపు పన్ను

ఈ దినపత్రికాసములు సభలో ఆమోదింపబడెను:— “పన్నుల విచారణసంఘమువారు నూచించినవిషయమున ఆదాయపుపన్ను నిర్ణయించునపుడు గడచిన మూడుసంవత్సరములలో యేర్పడిన నష్టమునుగూడ గమనించి పన్ను విధించుట న్యాయమని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

అగ్నిపెట్టెల పరిశ్రమ

“అగ్నిపెట్టెల పరిశ్రమలపట్ల సంరక్షణవిధానమును ప్రభుత్వమువారు అనుసరింపవలెను. అగ్నిపెట్టెలు పుల్లలు కేయుటకు గావలసిన కర్ర సులభముగ దొకకుటకై అవకాశము కలుగజేయవలయుననియు, విదేశీయులు యీదేశమునందు అగ్నిపెట్టెల తయారుజేయు యంత్రాలయమును స్థాపించిన ఎక్స్ట్రా పన్ను విధింపవలయుననియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

తోళ్ళ ఎగుమతి

తోళ్ళపై పూర్వములేసే సూటికి 15 చా|| ఎగుమతి సుంకము విధింపవలెనని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

ప్రతిపరిశ్రమపై ఎక్స్ట్రాపన్ను రద్దుచేసి భారతదేశమున మిగల ముఖ్యముగ యీవర్తిశ్రమ యభివృద్ధిగాంచుటకు అవకాశము కలుగజేసినందులకు సభవారు ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నారు.

బొగ్గువ్యాపారము విషయమై సంరక్షణవిధానము అవలంబించుటగుర్తి విచారణ సలుపవలెనని సభవారు కోరుచున్నారు.

ఈదేశమునందు వ్యాపారము అధికముగ వృద్ధిగాంచుటకు రైల్వేలోడ్లు మున్నగు సౌకర్యములు కలుగజేయుట అవసరమని సభవారు నూచించుచున్నారు. ఈవిషయమై రైల్వే బోర్డువారు అక్రేడజ్జాపుటను ఖండించుచు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను.

మాడవతరగతి ప్రయాణీకుల రైలుచార్జీలు తగ్గవలెననియు భారతదేశపు ఇనుము ఉక్కు పరిశ్రమ యభివృద్ధిగాంచుటకు ప్రభుత్వమువారు తమకు గావలసిన అన్ని సరకులు రైల్వే గరకులుసహా యీదేశమునందే కొనవలెనని నూచించుచు రెండుతీర్మానము లామోదింపబడెను.

ఇంగ్లాండునందు ప్రేడుకమిషనరు బ్రిటిష్ కంపెనీలపై యభిమానము చూపక తక్కువధరకు నష్టయజ్ఞేయ సంగీకరించువారికే అర్హులగుట అవసరమని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

నాకాదళనిర్మాణము

నాకాదళనిర్మాణమువిషయమై ప్రభుత్వమువారు ఆశ్రయించుటకు ఖండించుచు జోభివృద్ధికి నాకాదళనిర్మాణము అత్యవసరమని మరియొక తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

సామాజ్యమహాసభలు

అంతర్జాతీయ సామాజ్యమహాసభలకు భారతదేశమునందు

డిబావు ప్రతినిధులందరు భారతీయులుగనే యుండవలెను. భారతీయులు కానివారిని భారత ప్రతినిధులుగ నీయమించుట అక్రమమనియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. ఇట్టి ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకుగూడ అవకాశ ముండవలెనని మరియొక తీర్మానము గలదు.

అంతర్జాతీయ కార్మికమహాసభ పతీయవ సమావేశమునకు జి. డి. బిర్లాగారిని యజమానలపక్ష ప్రతినిధిగ పంపవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి.

ఇండియాకు బర్మాకును తంతివార్తల రవాణాయందు అభ్యంతరములు గలుగుటచే వర్తకులకు గొప్పనష్టము కలుగుచున్నదనియు యీవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తగు ఏర్పాట్లుగావించవలెననియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

విశ్వవిద్యాఅయములందు వాణిజ్య పరిశ్రమల శిక్షణగల పవరెను అనిగూడ తీర్మానించిరి.

మహాసభను చెన్నుపురికి ఆహ్వానించుట

సి. గోపాల మీనసుగారు మహాసభను చెన్నుపురికి ఆహ్వానించిరి. రాజోవు సంవత్సరము మహాసభ చెన్నుపురిలో సమావేశమగును.

అభ్యర్థుని అంత్యోపన్యాసము

సర్ డిన్నాపెటిజీగారు మహాసభను అంతమొందించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

భారత వర్తక ప్రపంచమున నూతన యుగోపయమును నూచించు కేంద్రసంస్థ స్థాపింపబడవలయునని ఈ మహాసభయందు ఆమోదింపబడుట మిగల ముఖ్యముగ విషయము. కేంద్ర సంస్థను ఏర్పరుచుటకై పనిచేయు నియమింపబడిన ఉపసంఘము వారు చేయుటలకు పని అధికముగ మన్ను దీ. నన్ను మీరకు అభ్యర్థుడుగ నియమించుటచే నాబాధ్యత అధికమైనది. కాని సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు జె. కె. మెహతగారు నాకు తోడ్పడ సంసిద్ధులై యున్నంతకాలము నేను భయము లేక ఈకార్యములను నిష్కపింపగలను. భారత నాయకులు కేవలము రాజకీయ విషయములందే శ్రద్ధవహింపక పారిశ్రామిక వాణిజ్య విషయములందు కూడ తగు శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుట అవసరము. మనము స్వరాజ్యము పొందినను మనదేశపు ఆర్థికసంపద వృద్ధిచెందునను మనకు స్వరాజ్య ముభవింపు అర్హత ఏర్పడదు. రాజకీయ అభివృద్ధి తోపాటు వాణిజ్య పారిశ్రామిక అభివృద్ధిగూడ కొనసాగుచుండవలెను. పాశ్చాత్య నాగరికతను దూషించువారు పలువురున్నారుగాని పాశ్చాత్యులవద్దనుండి మనము నేర్చుకొనవలసిన విషయములు కొన్నియున్నవి. పాశ్చాత్యులు మోటారుబండ్లు ట్రీకురులు తయారుచేయుచున్నారు. మనము ఒక్కరై సిక్కులుగాని స్త్రీలూచినిగాని తయారుచేయుటాని కితియందున్నాము. పాశ్చాత్యదేశములందు పర్యటనమొనర్చినవారికి, పాశ్చాత్యులకును మనకును గల భేదము నష్టముగ తెలియును. మనదేశపు పరిశ్రమలు వర్తకము అభివృద్ధిగాంచినగాని ఇతరదేశములందు మనకు గౌరవము ఏర్పడదు. ఈ కేంద్ర సంస్థలపై పారిశ్రామిక విషయములందు నూతనయుగము ప్రారంభమగునని నమ్ముచున్నాను. (కరతాళనములు.)

అభ్యర్థునకు వందనములు

ప్రశంసనీయమగు విషయము మహాసభను నడపినందులకు కైటగుగారు వందనము లర్పించిరి. అంతట సభ ముగిసెను. (అ. ప్రె. స్పెషలు)

కలకత్తాలో పారసభ

ప్రభుత్వమువారి కరెన్సీ విధానము ఖండింపబడుట కలకత్తా, జనవరి 8:—నేటి దినము సాయంకాలము కలకత్తా అల్పర్థు హాలునందు గొప్ప పారసభ జరిగెను. భవన మంతయు ప్రేక్షకులతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. శ్రీమతి సరోజిని నాయుడుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

సభను ప్రారంభించుచు సరోజినినాయుడు గారిట్లు చెప్పిరి:—“మీ రీవిషయములందు అక్రేడ వహించుటచే రాజోవు తరముల వారి పట్ల ద్రోహము గావించినవారయ్యెదరు. అంతేకాక భారతదేశపు దాస్యమును కార్యత మొనర్చినవారయ్యెదరు. ఆరికదాస్యమునుండి మనము విముక్తులు కాకున్న మన మెన్నటికిని రాజకీయస్వాతంత్ర్యము పొందజాలము.”

బి. యల్. మదనుగారు

బి. యల్. మదనుగారు రాయలు కరెన్సీ కమిషను వారి నూచనలకు ఖండించుచు ఇట్లుచెప్పిరి:—“కరెన్సీ కమిషనువారు మారకపు రేటు 18 పెన్సీ లుండవలయునని నూచించిరి. కాని రాయలు కమిషనువారి విచారణ ముగియకమును సే రాజప్రతినిధి ఇంది

యామంత్రి కలసి భారతపురేటు 18 పెన్సీల నొప్పున నిరపర పకలయునని సంకల్పించుకొనిరి. ఈవిషయము నన్నిటిని సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారు స్పష్టముగ తెలిపియే యున్నారు. బొంబాయి యంత్రాలయశాధికారులు ఎక్కువేరి విషయమై ఆందోళనము ప్రారంభించియున్నారు. 18 పెన్సీల కేషియోవల్ల వ్యవసాయదారులకు గొప్ప నష్టము కలుగును వంగరాష్ట్రమునందలి జనపనారను ఉత్పత్తిచేయువారికి కూడ గొప్పనష్టము కలుగును. ఈ సంవత్సరము వంగరాష్ట్రమున 410 లక్షల జేలుల జనపనార ఉత్పత్తియగునని అంచనా వేయబడినది. ఎక్కువేరి 15 పెన్సీలు ఉన్న వ్యవసాయదారులకు జేలుకు 48 రూప్యముల ధర వచ్చుచుండెడిది. కాని ఎక్కువేరి రేటు అధికమైన జేలునకు 60 రూపాయిలు మాత్రము తిరుగు రాగలదు. ఈవిషయము మొత్తముగ 880 లక్షల రూప్యముల భవ్యమును వంగరాష్ట్రమున జనపనారను ఉత్పత్తిచేయు రైతులు నరింపవలసియున్నది. యువమునకు పూర్వముకన్న ఇప్పుడు అన్ని సరకుల ధర అధికమగుటచే జేలునకు 8 రూపాయిలు తక్కువధరవచ్చినను రైతులకు నష్టముండవని సర్ జేసెలుల్లాకైటుగారు వాదించుచున్నారు. ఇప్పుడిప్పుడు కుదుటపడుచున్న వ్యవసాయదారులకు అధోగతిపాటు చేయ ప్రభుత్వమువారు రుద్దేయించుచున్నారు. ఈ మారకపు రేటు పట్ల నివిలునర్హ్యము ఉద్యోగులకు అంగ్లేయ వర్తకులకు ప్రభుత్వమువారికి లాభముకలుగును. భారతీయులు దరిద్రదేవతలయ్యెదరు. ఈ రకపు రేటే నిరపరపబడిన అచిరకాలములో దేశమున యామము వ్యాపింపగలదు.

బి. యల్. మదనుగారు తన ఉపన్యాసమును ముగించుచు సర్ పురుషోత్తమదాసు థాకూరుదాసుగారి అద్భుతవేషము కొనియాడి, అతడు మహావీరుడని చెప్ప, జనవరి తొమ్మిదవతేది ఒకచిహారంగసభ జరుగుననియు, అందు సర్ పురుషోత్తమదాసు గారు పాస్యసింహదరనియు ప్రకటించిరి.

సరోజినినాయుడుగారు సభను ముగించుచు గ్రామజీవి ముహూనమును విశ్వసనమొనర్చు ఈ విధానమును ప్రభుత్వ తపాదు అమలునందుంచనివిషయము ఆందోళన మొనర్చవలయుననియు, జాతీయగౌరవప్రతిష్ఠలను సంరక్షించి నీడలకు గ్రామ సులభు తినుటకు అన్నము మానము కాపాడుకొనుటకు గుడ్డ దొరకునట్లు పనిచేయవలయుననియు చెప్పిరి.

టి. పి. కైటగుగారు అభ్యర్థురాలికి ఉపన్యాసమునికి వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

కాశీదివ్యజ్ఞానమహాసభ

తుదివిషయములు

బనారసు, డిసెం 31:— దివ్యజ్ఞాన మహాసభ నిన్నటితో అంతమొందెను. ముగిసినదని తెలియజేయుచు జనరాజదాసుగారు ప్రతినిధులు 800 మంది ఇచ్చిరనియు నిదివరకు కాశీలో జరిగిన సభలన్నింటిలో నింతమంది ప్రతినిధులెప్పుడును రాలేవనియు తెలియజేసిరి. సభకు జయముకలుగవలెననియు, ఏర్పాట్లుచేసినవారికందరికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు డాక్టరు బెనెంటుగారికి తంతినిచ్చెను.

ఉదయమున ఆస్ట్రీయా, స్వీడెను, హాలెండు, ఇంగ్లాండు ఇటలీ, అమెరికా, మెక్సికో న్యూజిలాండు ఆస్ట్రేలియా స్పాట్లండు ఐర్లాండు సిలీను బర్మాలనుండిచ్చిన ప్రతినిధులాయా దేశములలో దివ్యజ్ఞానసభ యేమిచేసినదియు తెలియజేయుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి.

భారత సమాజము

సాయంకాలమున భారత సమాజమువారు సాంవత్సరికసభ జరిపిరి. అందులో జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసు, సంజీవరావు, యదునందన్ ప్రసాదు సర్ సహావయ్యరుగార్లు పాల్గొనిరి. బాలికలకు వివాహవిషయపరిమితి హెచ్చించుట అస్పృశ్యతా నివారణము మితపానప్రోత్సాహము మొదలగు విషయములలో సమాజమెట్లు పనిచేసినదియు ఉపన్యాసములు చెప్పిరి. హిందూ దేశ నా ల య ము న కు దీ ర్గా గారు 2500 రూపాయలను వాగ్దానముచేసి రని సంజీవరావుగారు తెలిపిరి.

తుదికానాడు అరండేలుగారు నూర్యునిపల్ల నే ప్రాణికోటి జీవించు చున్నదనియు చీకటిలోనుండి బాధ లవభవించుట ప్లు నే ఒక్కొక్కడు కీర్తిని గాంచుచుండుననియు మొదలగువిషయములపైన ఉపన్యసించిరి.

బహిరంగోపన్యాసములకు 1500 మందికి పైగా జనులు వచ్చుచుండిరి. ఆదయారునుండి ప్రత్యేకముగా గొని తెచ్చిన దూరద్రవ్యాలవ్రేములను జూచి అందరును అనందించిరి.

ప్రతినిధులందరును ఎవరిండ్లకువారు పోవుచున్నారు విషయపు లెక్కనీటరుగారును వివరాజ దాసగారును నేడేమదరాకుకు వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె.)

నాగపురము, జనవరి 8:—నాగపురమందు బట్లరు గవర్నరుగారి మహారై వివాహము రి-వలేదిన జరుగును. (అ. ప్రె.)

పంజాబు శాసనసభ

అధ్యక్షుని యెన్నిక 4 వ తేదీన జరుగును

లాహోరు, జనవరి 3:- పంజాబు శాసనసభలోని మూడవ పంజాబు శాసనసభ సేదనుమానేయయ్యెను. క్రొత్తగా యెన్నికొనబడి నామినేయబడిన సంఖ్యలందరును 98 సంఖ్యలలో 90 మందికి పైగానే రాజభక్తి ప్రమాణములను గైకొనిరి. అప్పటికి ముప్పాతికగుంటయ్యెను. అంతటితో శాసనసభ నిలిపివేయబడినది. ఈపు అధ్యక్షుని యెన్నిక జరుగును. శాస్త్రాధికముగ అధ్యక్షుడుగా పనిచేసిన పి. యం. కింగుగారి ప్రమాణములు గైకొన్నవారితో పరస్పర్యనలను గావించెను.

స్వతంత్రతము

పంజాబు శాసనసభలో హిందువులు మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు ముఖ్యముగా అర్హత సంఖ్యలందరును కలిసి అధికార తర ప్రతిపక్షవర్గముగా నొకస్వతంత్రతను మేర్పరచునని తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు శాసనసభలో బలముగానున్న తూర్పు లేక జమిందారీపక్షమును క్రమక్రమముగా భగ్నముచేయుటయే ఔరియద్దేశ్యము. ఈపక్షమును తదితరులతోపాటు సర్ మహమ్మదుజిక్ఖాన్, రాజానరేంద్రనాథ్, డాక్టరు గోఖల్ చందవరాంగ్, షేక్ మహమ్మదుహాదీక్, సర్దార్ మోహింద్రసింగ్, షేకు అబ్దుల్ ఖాదిర్ గార్లు సంఖ్యలుగానున్నారు. తక్కినవిషయములేవియు నీపక్షమునుగూర్చి నిరాశముగా లేకయున్నది. కాని ఈపక్షముకంటె సభయే చర్చలుజరిగిన పిమ్మట నీపక్షునిర్యామునకై ప్రభుత్వముల నన్నిటిని తీర్చెదరు.

(అ. ప్రె.)

జాతీయపక్షము

లాహోరు, జనవరి 3:- పంజాబు శాసనసభలో క్రొత్తగా నాటిన, భిలాభుదారులును, ఇద్దరు స్వరాజ్యవాదులును కలిసి జాతీయపక్షముగా నేర్పడిరి. సంఖ్యలక్లబ్బు హాసులో నీపక్ష సంఖ్యలసభ జరిగినప్పుడు 12 మందిసంఖ్యలు వచ్చిరి. డాక్టరు మహమ్మదు ఆంగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సాంఘిక విషయములు వచ్చినప్పు డెవ్వరియిష్టమునచ్చునట్లు వారునర్తించుచున్నను మినహాయింపునందుకొని అందరును క్రొత్తగా కార్యక్రమము కొరకై పనిచేయవలెనను నిబంధనతో జాతీయపక్షము నేర్పాటుచేయవలెనని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానింపబడినది. నియమనిబంధనల నేర్పరచుటకు డాక్టరు మహమ్మద్ ఆలం, సర్ దాబూటాసింగ్, లాలా బోధిరాజుగార్లతో నొక ఉపసంఘమేర్పడినది. అధ్యక్షుని విషయమున చాదురీ హిబుద్దీన్ గారికి ఓటుచేయవలెననియు సర్ బూటాసింగును ఉపాధ్యక్షునిగా నియమింపవలెననియు నీపక్షమువారు తీర్మానించిరి. ఈ పక్షమువారు ఈపు తిరిగి మరెయికసభను గావించురు.

ఖాన్ బహదూర్ చాదురీ హిబుద్దీన్ గారును (ఇది వరకును అధ్యక్షుడు) ఖాన్ బహదూర్ షేకు అబ్దుల్ ఖాదిర్ గారును (ఒకప్పుడు అధ్యక్షుడు, మంత్రి ప్రస్తుతపు శాసనసభలో నామినేటెను సంఖ్యుడు) మాత్రమే అధ్యక్షపదవికి అర్హులుగా నిలవబడిరి.

(అ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

యం. కె. ఆచార్యగారి తీర్మానము

మదరాసు, జనవరి 3:- ఈదిగువ తీర్మానములను భారత శాసన సభలో ప్రతిపాదించెదమని యం. కె. ఆచార్యగారు నోటీసు నిచ్చిరి.

1924 ఫిబ్రవరి 24 తేదీన 1925 డిసెంబరు 3 వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ గావింపబడిన తీర్మానములలో శిఫారసు చేయబడిన నేషనల్ డిమాండుకు ప్రభుత్వమువారు సరియైన రిస్పాంసును జూరకపోవుటచే హిందూ రాజకీయతేల్లందరును అనంతపురం యున్నారని సార్వభౌమికి తెలియజేయవలసినదిగా నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు జెనరలును వేడుకొనుచున్నారు.

2. బెంగాలులో దేశము కొరకు పాటుబడుచున్నవారి స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించి రెండు సంవత్సరములనుండి వారి నొక మేదో చెప్పకుండు చెరసాలయందుంచిన నిరంకుశవర్తనను హిందూ దేశములో నందరును ఖండించుచున్నారని గావున నట్టి బెంగాలు ఖైదీలను వెలునేవిడిచి పెట్టుటయేలేక వారిని కొద్దికు విడిచించి విచారింపుటజేయవలసినదని యీ ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు జెనరలుకు శిఫారసు జేయుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

నేట్టు కాన్సిలు

ఫిబ్రవరి 8వ తేదీన సమావేశమగును

ఫిల్లి, జనవరి 3:- నేట్టు కాన్సిలుసభ ఫిబ్రవరి 8 తేదీ నుండి 16 తేదీవరకు సమావేశమగును. 8, 10, 11, తేదీలు అధికారవ్యవహారములకు, 9, 14, 16, తేదీలు అధికారతరవ్య వహారములకును వినియోగింపబడును.

(ఫ్రీ. ప్రెసు.)

బీహారు-బరిస్సా శాసనసభ

అధికారతరవ్యల నామినేషనులు

పాట్నా, జనవరి 3:- బీహారు-బరిస్సా గవర్నరుగారి దిగువ నుదాహరింపబడినవారిని శాసనసభలో అధికారతరవ్యలనుగా నియమించిరి:-

(1) రాజా దేవకీనందప్రసాదసింగ్, మాంఘేరు. దివాన్ బహుమార్ కృష్ణప్ప మహాపత్ర, కటకం అడవి బాతులు.

రెవరెండు ఇ. యస్. డి. టైచెబాసా. బి. యస్. కె. ల్యే. డేవియల్ లక్నా సబ్ డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు ఖుంటి.

నిమ్న బాతులు:- (1) రె. డి. రెం. డు బ్రహ్మనందరాసు కటకం.

(2) బాబు క్రిష్ణరసామల్ పట్నీ సాహీ కటకం ఇండస్ట్రియల్ రాయబహదూర్ రాధాకృష్ణబాలక్ పాట్నా సిటీ.

డామిన్లైలు బెంగాలి:- రాయబహదూర్ కలిపాద సర్కారు హజరీబాగ్.

ఆంగ్లో ఇండియన్ సంఘము:- ఎ. ఇ. డి. సిల్వరాంపి. ఇండియన్ క్రిస్టియన్:- సారాబు సాలమెక్, డి. మాపర్నెంటు సాస్నాం బ్రాంచి టిట్టిల్.

లేబరు అసోసియేషన్:- దుంకా కాంతాలు పరగ బాలు.

(అ. ప్రె.)

వింటరుటన్ ప్రభువు

హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు వచ్చుట

బనారసు, జనవరి 3:- వింటరుటన్ ప్రభువు నేటి మధ్యాహ్నమున హిందూ విశ్వవిద్యాలయమునకు వచ్చెను. గేటు వద్దనే వైనుభాస్కరులు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును యూనివర్సిటీ కాన్సిలుసభ్యులు జస్టిసు కన్యాలాలు, రాయబహదూర్ జ్యాలాప్రసాదుగార్లు మొదలైనవారును స్వాగత విచ్చిరి. వింటరుటన్ ప్రభువునకు వేరువేరు కాఖలు ప్రత్యేకముగా జూపబడినది. ప్రాఫెసరులు అప్పింటెంటు ప్రాఫెసరులు మొదలైనవారు తమతమయోగ్యతలకు తగిన దుస్తులలో నుండిరి. పిమ్మట వింటరుటన్ ప్రభువును అజమల్ గరు రాజ మండిరమునకు గొంపోయి రాజా మోతీచంద్రుగారు లేయకు సీటిని త్రాగనిచ్చిరి.

క్రొత్త హాస్టలు

విందికి థాహారు సాహేబుగారు హిందూ విశ్వవిద్యాలయమున కొకండు రూపాయల నొసంగి రెవరండి సర్ జస్టుంథ సింగుగారిపేర నొకహాస్టలు పెట్టుమనిరి. ఇందు చూచుచుండ అమంది విద్యార్థులకు వసతియుండును. ఇంజనీరింగు విద్యార్థులే దీని నుపయోగింతురు. గైకొనరు లైబ్రరీ జోలుకు కంభుస్థాపన జరిగినపిమ్మట ఈపుచ్చి దీవిగూడ కంభుస్థాపన చేయవలసినదని వైస్రాయిగారి నడిగిరి.

(అ. ప్రె.)

డాక్టరు పరంజీపై

తండ్రి చనిపోవుట

బొంబాయి, జనవరి 3:- డాక్టరు పరంజీపై, దివాన్ బహదూర్ హరూల్ దేవాయుగార్లు నేటి మధ్యాహ్నమున మంత్రిల చార్జీ పుచ్చుకొనిరి. సరిగా చార్జీ పుచ్చుకొన్న కొన్ని నిమిషములకే 86 సంవత్సర వయస్సులో డాక్టరుపరంజీపైగారి తండ్రిగారు పరలోకగతులైనవారై తెలిసెను.

(అ. ప్రె.)

అఖిలభారత టెన్నిసు సంఘము

లాహోరు, డి. సె. ఎ. రు. 31:- ఫి. బ్లి. లో ఫి. బ్ర. వ. రి. 7, 16 తే. ది. ల. న. డు. మ. సా. ఎ. వ. త్వరితగతిన సమావేశమగుటకు రియోగారి యధ్యక్షతన క్రింద సమావేశమైనవారరు తీర్మానించిరి. దేవిను కపు పోటీలో 1927 మొదలు పాల్గొనుటకు తీర్మానింపబడినది. 1927 లో నైజా, కృష్ణప్రసాదుగార్లు డెవరని నిశ్చయముగ ప్రకటించ బడినది. అవసరమైనయెడల ఇంగ్లాండువారు ఇంగ్లాండులోనే యుండగలరనిరి. ఫాస్టరుగారిని కొకాధిపతిగ నియమించిరి.

(అ. ప్రె.)

అగ్నిప్రమాదము

అమృతవరము, డి. సె. 81:- నిమ్న రాత్రి బహద్ర మిస్రి చాలాలో ఒక హాల్ అంటుకొనెను. చాలా హాల్ లంటుకొనెను. సహాయకులుకు నేపాదళములు వచ్చినను లాభమంతగలేకపోయెను. ఒకడజను హాల్ లంటుకొనెను. తేడి యింకను ఆగలేదు. క్రొత్తవస్త్రముయొ గలుగలేదు. నుమారు భూభాగవస్త్రము 2 లక్ష లుండును.

(అ. ప్రె.)

తమిళ విశ్వవిద్యాలయము

డాక్టరు నుబ్యరాయన్ గారి యువన్యాసముపై

నేషనల్ హెరాల్డు వ్యాఖ్య

బొంబాయి జనవరి 4:- తమిళులకు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయమువరకులేదని నేలంలో విద్యార్థిగమంత్రి డాక్టరు నుబ్యరాయన్ గారిసంగిన యువన్యాసముపై "ఇండియన్ నేషనల్ హెరాల్డు" ప్రత్యేకియట్లు వ్యాఖ్యానముచేయుచున్నది:-

"మద్రాసు మంత్రిగారన్ని విషయములకు పూర్తిగా విచారింపివట్టగలడు. విద్యార్థిగ మన్నిచోట్లను కనబడుచున్న మాట వాస్తవమే గాని అంతమాత్రమున తమిళులకు వేరే విశ్వవిద్యాలయ ము వ స ర ము లే దని యె ట్లు చెప్ప నగు నుకే ఎ క్కు వ భా మ లు గ ల మ ద రా ను బొంబాయివంటి రాష్ట్రములలో పరిపాలనాభివృద్ధి ఎక్కువై ప్రజలకు హాని కలుగుచుండును. ఆంధ్రులు వారిప్రకారనే విశ్వవిద్యాలయభాగ్య మనుభవించుచుండ తమిళుల కక్కరలేదనుట వ్యాయముగాదు. అవసరమైనచోట్ల విశ్వ విద్యాలయములను నిరాకరించిన పోవువా నిరుద్యోగసమస్యకే చేయవలసిన మార్పులకు విద్యార్థులలోనే చేయవలెను గాని మంత్రిగారి మాటలతోనే తమిళులు నిరాశబెడక తిరిగి వారు ప్రయత్నములను గావించెదరని వచ్చెదము.

(ఫ్రీ. ప్రె.)

బొంబాయి శాసనసభ అధ్యక్షుడవని

బొంబాయి, జనవరి 4:- బొంబాయి శాసనసభ అధ్యక్షుడవనికి బలభాయిదేవాయుగారు స్వరాజ్యపక్షపు అధ్యక్షిగ నిలిచెదరని తెలియుచున్నది. వీరికి మంచి అవకాశములు గలవని బొంబాయి క్రానికలు ప్రత్యేక నమ్ముచున్నది.

(ఫ్రీ. ప్రె.)

అఖిలభారత శ్రీ విద్యావిషయక

మహాసభ

బరోడా మహారాణి ప్రారంభించుట

పూనా, జనవరి 3:- నుమారు 7 మంది ప్రతినిధులు ఈమహాసభకు వివిధ ప్రాంతములనుండి రానున్నారు. మహారాణిగారు ప్రారంభోత్సవము జరుపుదురు. సరోజినీదేవి, కాంతే లీగము, మహమ్మదాలీసరి, ముత్తులక్ష్మి అమ్మ, అరవిందగోనుగారి మేనకోడలు లలితబాసుగార్లు వస్తరు. కేల్కాదుగారు విందుచేయుదురు.

(అ. ప్రె.)

అఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయ హిందీపోటీ

కాకి, జనవరి 3:- అఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయ హిందీ ఉపన్యాస పోటీ 8 వ తేదీన జరుగును. విషయము "భారతీయులకన్న విదేశీయులే భారతదేశవీరవీరికి కాంకులు." 500 రూపాయల విలువగల గన్నును, ఉపన్యాసకురాలికి ప్రత్యేక బహుమానమును హిందీవిద్యార్థికి ప్రత్యేక బహుమానము నీయబడును.

(అ. ప్రె.)

పూనాలో సంస్కృత పాఠశాల

బహిరంగసభ

పూనా, జనవరి 2:- పూనాలో బహిరంగసభ నొక దాని సంస్కృత విద్యాలయము స్థాపించు నుద్దేశమున బలపరచుటకు నేమావేశముచేసిరి. కేల్కాదుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. ఒక. స్క్రీము చర్చింపబడినది.

సంస్కృతాభివృద్ధివ్యాప్తికొరకు సంస్కృత విద్యావీరము స్థాపించుటకు తీర్మానింపబడిరి.

(అ. ప్రె.)

అలంగుడి సర్కిలు ఎన్నికలు

కుంభకోణం, జనవరి 3:- పాపనాథం తాలూకాలో డు అలంగుడి సర్కిలులో మొన్న జరిగిన యెన్నికలలో నాడిపోయిన స్వరాజ్య అభ్యర్థియొకడు ఎన్నికలలో అన్యాయములు జరిగివనియు గలుపొందిన యిద్దరు అభ్యర్థులయొన్నికలకు రద్దు చేసి తిరిగియెన్నికలను జరుపవలసినదనియు సబార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో పిటిషను దాఖలు చేసెను.

(జ. ప్రె.)

బెంగుళూరు జిల్లాబోర్డు

బెంగుళూరు, జనవరి 3:- 20 ఎన్నిక స్థానములకు 10 లెక్కలిగారు పంపుచువారును 4 లింగాయతులకు 4 ప్రాముఖ్యులును, ఒక మహమ్మదీయుడు ఒక కైక్యడును ఎన్నుకొనుదీరి. కొన్ని నామినేషనులు జరిగెను.

అ. ప్రె.

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడు కలకత్తానుండి బయలుదేరుట

మహాత్ముడు ఖాదీ కళాశాలను తెరచుట

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామికి స్తారకచిహ్నము

హత్యను గూర్చిన ముఖ్యరహస్యము లింకను తెలియలేదు. స్మారకచిహ్నముకొరకు నాయకుల విజ్ఞప్తి - కలకత్తాలోను నాగపురమునను ఊరేగింపులు.

అధ్యక్ష ప్రభుత్వము కలకత్తా నుండి బయలుదేరుట

కలకత్తా నాయకులు వీడ్కోలుపుట

నిన్న ౩ వ తేదీని కలకత్తానుండి చెన్నపురికి వచ్చునట్టి మెయిలులో శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు (ఎం.ఎల్.ఏ.-కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షుడు) ఏ. రంగసామయ్యంగారు (కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ఎం. ఎల్. ఎ.) బులుసు సాంబమూర్తి గార్లు మున్నగు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నాయకులు పెక్కుమంది బయలుదేరిరి. టి. సి. గోస్వామి (ఎం. ఎల్. ఏ.) డాక్టరు సి. వి. రామను (ఎఫ్. ఆర్. ఎస్.) గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు హారాన్వేషను పు వచ్చి వారిని వీడ్కోలిసిరి. (అ. ప్రె.)

ఖద్దరు కళాశాలను మహాత్ముడు తెరచుట

సోదేపూరులో ఖాదీ ప్రతిష్ఠానువారు దీనినేర్పరచిరి

ఈ నెల 2 వ తేదీని సోదేపూరులో ఖాదీ ప్రతిష్ఠానువారు వారేర్పరచిన ఖద్దరు కళాశాలకు గాంధీ మహాత్ముడు ప్రారంభోత్సవము కావించెను. శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు రాష్ట్రీయ నాయకులు పెక్కుమంది ఆ సభకు వచ్చిరి. పనిహాటీ మ్యూనిసిపాలిటీవారును మన్యజ్వరనిర్మాతల సంఘమువారును మహాత్ముడు సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి.

సర్ ప్రభుల చంద్రారాయగారు మహాత్ముడు స్వాగత మొనగించు సంగ్రహముగా నువనగించిరి. పిమ్మట మహాత్ముడు ఖద్దరు ఆవశ్యకతను స్పష్టపరచుచు ప్రత్యుత్తరము నొసగిరి. ఆ సభకు న్యవసాయదారులును యంత్రకాలపనివాండ్లను పెక్కుమంది వచ్చిరి. వడుకునూలుతో బట్టలను నేయుట, రంగునేయుట మున్నగువాని నీ కళాశాలలో నేర్పెదరు. ప్రతిష్ఠానువారు ఖద్దరు విషయమున దీక్షబూనిరిగాన దేశీయులందరును ఖద్దరును కట్టుచు వారికి తోడ్పడవలెనని మహాత్ముడు నొక్కిచెప్పెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

శ్రద్ధానందస్వామి మరణము

హంతకు డింకను బింకముగానే యుండుట

స్వామిజీ హత్యనుగూర్చినరహస్యము లింకను సరిగా పోలీసువారికి తెలియలేదు. మరియొకవారము హంతకుని రిమాండులోనుంచుటకు పోలీసువారు మరల అనుమతిని కోరిరి. హంతకునిపై కేసుచేయుట కింకను పదిహేనురోజులైన పట్టునటులున్నది. హంతకు డింకను చాలబింకముగానే యున్నాడు. హత్యరహస్యము నేమియు వెల్లడింపలేదు.

అఖిలభారత స్మారకనిధి నేర్పరచుట.

దేశీయనాయకుల విజ్ఞప్తి

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామికి యావద్భారతస్మారకనిధి నేర్పరచుటగూర్చి పండిత మదనమోహన మాలవ్య, రాజానంద ప్రసాదు, లాలా హంసరాజు (లాహోరు), ఎం. ఆర్. జయకర్, ఎన్. సి. కెల్కర్, డాక్టరు మాంజీ, నారాయణస్వామి, రామదేవు, ఘనశ్యామదాసు బిర్లా, జయరామదాసు జాలత్ రాం, లాలా లజపతిరాయ, డాక్టరు కేశవదేవశాస్త్రి గార్లు మున్నగు నాయకులు పలువురు సంతకములుచేసి యిటుల విజ్ఞప్తిని ప్రకటించిరి.

“ఒక మహామృదీయుడు స్వామిజీని హత్యచేసినందులకు భారతదేశమునందంతటను దేశీయులు సంతాపసానుభూతులను ఆగ్రహమును వెల్లడించుచుండుటవలన స్వామిజీపట్ల భారతీయుల కేవల ముందికిని అధికమగు భక్తి గలదని స్పష్టమైనది. స్వామిజీ ఆర్యసమాజనాయకుడైనను సకలమానవహిత్యమును కోరియే ఆయన నేవచ్చెను. మతవిషయములను బోధించుట, సంఘదురాచారముల నడండుట, విద్యను వ్యాపింపజేయుట, జాతీయతను నెల

కొలుపుట, స్వరాజ్యమును బడయుట, మున్నగువిషయములను గూర్చి స్వామిజీ చాలదీక్షతో పనిచేసెను. ప్రతికలనుగూడ ప్రకటించెను. నిన్ను జాతులను బీదలను ఆప్తబంధువులవలె స్వామిజీ ఆదరించెను. అన్యమతముల నవలంబించిన హిందువులను మరల హిందూమతమున చేర్చుటకును అస్పృశ్యతను తొలగించుటకును స్వామిజీ కొంతకాలమునుండి శుద్ధిసంఘటనముల నేర్పరచి ఆవిషయముననే తనకాలమునతను వినియోగించుచుండెను. ఈవిషయమున స్వామిజీ పరీక్షలక్రింద దేశమునందు పెక్కుసంఘములు శ్రద్ధగా పనిచేయుచున్నవి. భారతశుద్ధిసభకు స్వామిజీ అగ్ర్యక్షుడుగానుండెను. ఇతర మతముల వారిని హిందువులను తమమతములో కలుపుకొనుటకు క్రైస్తవులకును మహమ్మదీయులకును ఎట్టిహక్కుగలదో అటులే అన్యమతములవారిని హిందూమతములో కలుపుటకు హిందువులకుగూడ హక్కుగలదని స్వామి ప్రకటించెను. నిగ్రహస్వగ్రహములకుగాను స్వామిజీ తనహక్కును ఎదుటకొనుట కెంతమాత్రము సంగీకరింపడు. ఇతరులకు ప్రతిహేళముగా నుండుపనిని స్వామిజీ ఎన్నడును చేయగోరడు. అట్టిమహాపురుషునివీరము నొకహంతకుడు హరించుట భారతీయుల కందరికిని గొప్పయాపదయే యగును. హిందువుల కది ఆశనిపాతమే యైనది. కావున స్వామిజీని నిరంతరమును స్మరించుచు ఈవిత్తకార్యమును హిందువులు ముఖ్యముగా కొనసాగించుచుండవలెను.

స్మారకనిధి ధనమును స్వీకరించి పరిపాలించుటకు నిరమగు సంఘ మేర్పడువరకును పనిచూచుట కొక తాత్కాలిక సంఘ మేర్పరచబడెను. భారతదేశీయులందరును ఉదారభావముతో శక్తివంతుల లేకుండ ధనము నొసంగి తమ కృతజ్ఞతను ప్రకటింపగోరెదము. ఈ నిధివలన హిందువుల కత్యధిక మగు ప్రయోజనము కలుగుట నిశ్చయమైనను భారతజాతికిని మానవ సంఘమునకునుగూడ నిది చాల ముఖ్యమైనదే యగును. అస్పృశ్యులని యొక సంఘమువారిని బహిష్కరించుట మానవసంఘమునకు మహాపచారమే యగును కావున అస్పృశ్యతలు నిర్మూలించుట ముఖ్యతమము. హిందూ సంఘము పట్టున మానసంఘముపట్ల భారతదేశముపట్లను మానవకోటిపట్లను మనవిధిని సరిగా నెరవేర్పవలెనని అస్పృశ్యతను మాధ్యమును నిర్మూలించి న్యాయస్థావరములను నెలకొల్పుటకు సర్వశక్తులను వినియోగించుట మనకు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. ఇట్టి ఉదారభావముతో మానవకోటి కత్యధిక మేలు చేయుటకే యీనిధి యేర్పరుపబడుచున్నది గాన భారతజాతీయందరి అన్నివర్గములవారును భూరివిరాళములనొసగి ఈసంకల్ప మీడే రునటుల తోడ్పడగోరెదము. కనీసము 1000000 రూపాయలైన వనూలుకావలెను. ఆమొత్తమున అస్పృశ్యతానివారణమునకు అయిదులక్షలును శుద్ధిసంఘటనములకు అయిదులక్షలును ప్రత్యేకింపబడును. స్వామి శ్రద్ధానంద మెమోరియలు ఫండు నిమిత్తము అని పంజాబునీపనులు బాంకికిగాని ఆబాంకివారి కా ఖాకార్యాలయములకుగాని విరాళములను పంపగోరువారు మని అర్హులనుపంప ప్రార్థితులు. చెక్కుల నన్నిటిని క్రాసుచేయవలెను. లాలలజపతిరాయ, దివాను నివాసురాయ సి నాగార్ల పేరగూడ ఢిల్లీకి విరాళములను పంపవచ్చునని ప్రకటనయందున్నది. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

పంజాబులో స్వామికి స్మారకచిహ్నము

గురుకులస్థాపనాచార్యుడగు శ్రద్ధానందస్వామికి స్మారకచిహ్నమును నెలకొల్పుటకు పంజాబు ఆర్యప్రతినిధిసభవారు నిశ్చయించిరి. శ్రద్ధానంద భవన కనుకేరుతో నొకమందిరమును నిర్మింపవలసింది. గురుకుల ఆయుర్వేద కళాశాలను వైద్యశాలను ఆభవనమున నెలకొల్పవలసింది. శ్రద్ధానంద గురుకుల ఆయుర్వేద కళాశాలను గురుకుల చిత్రకళాపాఠశాలనుగూడ నేర్పరచవలసింది. ఇందులకు చెండలక్షల యేబదివేలు రూపాయలు కావలెను.

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి హత్యనుగూర్చి సమగ్రమును విమర్శింపబడునకు విచారణసలుపుటకు మతాభిమానము లేని ప్రజీవలసంఘము నేర్పరచవలెనని ప్రతినిధిసభవారు రాజప్రతినిధికిని ఢిల్లీ చీఫ్ కమిషనరుకును తంలివారల నంపిరి. (అ. ప్రె.)

భారత శుద్ధిసభవారి తీర్మానము

“ఒక మహామృదీయుడు శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామిని హత్య చేయుటకు ఒక గొప్పకుట్రయే కారణ మని యీ సభవారు నమ్ముచున్నారు. కాన నిజమైన హంతకులను పట్టుకొనగలుగుటకు బాధ్యతగలిగినవారును మహామృదీయులు కానివారునగు నుద్యోగలను నియమింపవలె నని యీ సభవారు నమ్ముచున్నారు” అను తీర్మానము డిల్లీలో 2 వ తేదీని జరిగిన సభలో నామోదింపబడెను. ఆ తీర్మానమును తంతిమూలకముగా రాజప్రతినిధికి పంపిరి.

కలకత్తాలో ఊరేగింపు

ఈ నెల 8 వ తేదీని శనివారము నాడు కలకత్తా నగరమున స్వామిజీ మరణమునకు జీవకు స్మరణార్చకమున ఊరేగింపు జరుపుట కచటి హిందువులు నిశ్చయించిరి. స్వామిజీ పటమును ముఖ్య వీధులగుండ ఊరేగింపుతో తీసుకొని నెల్లెదరు. బారాబజారుపట్టుమునకేగి అచట గంగానదిలో స్నానముచేసెదరు. శుద్ధిసంఘటనములకు ధనము సమహర్చులకు ఆనాడు సాయంకాలము బహిరంగసభగూడ జరుగను.

నాగపురమున నూరేగింపు

ఈనెల రెండవ తేదీ స్వామిమరణసంతరము పడకొంపన రోజుగాన ఆనాడు నాగపురమున సంతాపసూచకమున ఊరేగింపు జరిగినది. హిందూమహాసభాధ్యక్షుడగు రాజా లక్ష్మణరావు, డాక్టరు మాంజీ, డాక్టరు ఖేరు, డాక్టరు బోల్కర్, డాక్టరు పరంజిపె, ప్రధానుగార్లు ఊరేగింపును నడిపించిరి. నేలకొలది ప్రజలుగూడ నుండిరి. ఊరేగింపు పూర్తయినసరికి మూడుగంటలు పట్టినది. ఆర్యసమాజమువారును అకాటేలును హిందువులను భక్తిగీతములను పాడిరి. పురపంచీరావరహమున డాక్టరు మాంజీ, జి. కే. దేవదాధుగార్లు మున్నగువారు గంధీరోసన్యాసముల నొసంగిరి. అధికదీక్షతో శుద్ధిసంఘటనములను సాగింపవలెనని గోరిరి.

నాగపూరులో 2 వ తేదీని హా|| తంజేగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద జరిగినసభలో జి. కే. దేవదాధు సి. వి. ఇ. గారు సేనాపదమన కొకకాఖను ప్రారంభించిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి నిమ్నజాతుల సంఘము

ఈసంఘమువారు స్వామిజీ మరణమునకు గాఢసంతాపమును నెలదించుచు అభినందనకరములను అన్ని యుధ్యమములకును తోడ్పడవలెననియు హిందూమహాసభకు సహాయముచేయువలెననియుగూడ తీర్మానించుచున్నారు అను తీర్మానము సంఘసభలో నామోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

రంగూనులో సానుభూతి సభ

రంగూనులో దర్గాబాద్లో హిందువుల బహిరంగసభ జరిగినది. స్వామిజీ దారుణ హత్యను నిరసింపుచు చాల తీర్మానములు చేయబడెను. “స్వామిజీ గొప్ప జాతీయనాయకుడు, దేశభక్తుడు హిందూమత వ్యాపకుడు. స్వామిజీ వ్యాధిగ్రస్తుడై యుండగా నొక మహామృదీయుడు బుద్ధిపూర్వకముగా స్వామిజీని నశించుట మహాఘోరము. ప్రాఫెసరు యింద్రాగానికి సభవారు మనఃపూర్వకమున సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. స్వామిజీ ప్రాణమును కాపాడుటకు ధర్మసింగ మాషిన ధైర్యమును స్వాగత్యగమును ప్రశంసించుచున్నారు. మరణమునకు నెరువక హిందువులందరును హిందూమతమును విజ్ఞానమును కాపాడవలెను. సక్రమ శాంతి పత్రములతో శుద్ధిసంఘటనములకు తోడ్పడవలెను” అను తీర్మానము లాసభలో నామోదింపబడెను. ఇండియా నెలకొలు బ్యాంకి యుద్యోగియగు జే. సి. జోషిగారాసభ్యుడై తనహించి స్వామిజీని చాల క్షీరించిరి. “మాలానా మహామృదాతీ, మాలానా అద్బుతులం అజదుగార్లవంటి మహామృదీయనాయకులు హంతకుని దురాగతమును స్పష్టముగ నిరసింపుట తృప్తికరముగనున్నది” అని జోషిగారు నుడిపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కాశీ హిందూవిశ్వవిద్యాలయము-విద్యార్థులసభ

నిన్న మూడవ తేదీని నెలకొలుకాలేజీ హాల్లో విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులును సమావేశమై స్వామిజీ మరణమునకు సంతాపమును తెలుపుచు తీర్మానములుచేసిరి. ఆసభలో పైనుచాన్సలరు పండిత మదనమోహన మాలవ్యగారు సంతాపకరముగా నుపన్యసించిరి. “విద్యార్థులు శాంతమును గోల్పోగూడదు. స్వామిజీచేసినట్లు స్వాగత్యగము నొనరించి హిందూమతమునకును భారతజాతికినిగూడ నేవచ్చెయవలెను” అని మాలవ్యగారు నుడిపిరి. (అ. ప్రె.)

పంజాబు మంత్రుల నియామకము

లాహోరు, జనవరి 1:—సర్దార్ జోగ్లల్ దసింగు, మనోహర లాలు, మలి ఫెరోజుఖానులను మంత్రులుగ గవర్నరుగారు నియమించిరి. ఇదివరలో ఇరువురే మంత్రులుండిరి. ఈసారి ముస్లిమరను నియమించిరి. కావున మూడుమతములను ప్రాతినిధ్యము వహించినది.

క ఆ పు

శ్రీశ్రీశ్రీ

ప్రియదేశమునందేమి, తమిళదేశమునందేమి, కఆపుబాధలు ప్రారంభమయినటులు, వా ర్తలగుచుచున్నవి. ఒంగోలు, బళ్లారి, కర్నూలు మున్నగు ప్రదేశములలో సకాలమున వర్షములు లేకబోవుటచే, వైద్య ఎండిపోయినవి. ఆహారపదార్థముల ధరలు పెరుగుటచే, బీదలకష్టము లధికమగు చున్నవి. మనుష్యులకన్నను, పశువులబాధ యధికముగ నుండును. మేత దొరకదు. చెరువులు కుంటులు ఎండిపోయి త్రాగుటకు నీరయిననులేక మనుష్యులును పశువులునుగూడ బాధపడుచున్నటుల దెలియుచున్నది. వేసంగి ప్రారంభింపకముందే పరిస్థితు లిటులుండ, మున్ముందు ఎట్టిదురవస్థ తటస్థించునో యూహింపవచ్చును. ప్రజలస్థితి ఇంకను దుర్భరముగాకముందే, ప్రభుత్వమువారును ప్రజాప్రముఖులుగూడ చురుకుదనము జూపవలయును. కఆపు చట్టపు నియమములన్నియు నెఱవేరువరకు, అధికారులు సహాయము జేయకుండుచో, వ్యవహారములు విషమము గాకమానవు. వ్యాధిముదిరినపుడు కుదుర్చుటకన్నను, ముందేనివారించుట మేలుగద. అటులనే కాటకపుసూచనలు పొడగట్టినపుడే ప్రతిక్రియల నాలోచించుట. ముఖ్యము. ప్రజల కుపశాంతిగలిగించుట యవసరము. తంజావూరుజిల్లాలో గూడ, పంటలు పాడయినటుల వార్తలు దెలుపుచున్నవి. దాదాపుగ రాజధానియందంతటను స్థితిగతు లిటులనే గలవని నమ్మవచ్చును. సిస్టరును పసూలును జేయు తరుణమగుట చే, ప్రభుత్వము వారు పసూల్లను నిలిపివైచియు, ఆహారపదార్థముల ధరలు హెచ్చకుండ ఏర్పాటుజేసియు, నీటి వసతులను వృద్ధిజేసియు, కాలువలలో నీరు మరికొంతకాలముంచియు, పశువులకు మేత సల్లయిజేసియు, రైతులకు ఋణముల నొసగియు, బావులను తవ్వించియు, సహాయము జేయగలరు. శాసనసభ్యులు ప్రజలదుస్థితిని కనుగొని, తన్నివారణకై కృషిసలుపుట యవసరము. పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు, చీమలవాగువల్లి నారాయణరెడ్డి, గాడిచర్ల హరి నర్సోత్తమరావు మున్నగు శాసనసభ్యులు కఆపు పరిస్థితులను కనుగొని వానిని నివారించుటకై కృషిసలుపుచున్నారు. పత్రికలలో నిజస్థితిని వెల్లడిజేయుచున్నారు. వీరి ప్రయత్నములకు స్థానికాధికారులు తోడ్పడనిచో, ఆబాధ్యత వారిపైనే నిలచియుండును. ప్రభుత్వాధికారు లెటు మెలగినను, ప్రజాప్రముఖులు కఆపు బాధలను తగ్గించుటకై తమశక్తిసంతను వినియోగించుట యవసరము. కాంగ్రెసు సంఘము లీసమయమున విశేషముగ తోడ్పడగలవు.

వంగదేశమునందు క ఆ పు ను నివారించుటకు, ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయి ప్రభృతులు రాటమును సాధనముగ వైకొనిననంగ తిని, చదువరు లెరుంగుదురు. కఆపు నివారణియను సార్థకనామము రాటమున కిదివరకే ఏర్పడియున్నది. ఆంధ్రదేశమునగూడ కఆపుబాధల నుపశమింపజేయుటకు రాటము జయప్రదముగ నుపయోగపడెను. కాంగ్రెసుసంఘము లీయవకాశము వైకొని, ముఖ్యముగ మెరక ప్రదేశములలో పనిలేక అల్లాడుచున్న బీదల సంతోభమును రాటపు సహాయముతో మాన్పవలగును. ప్రభుత్వాధికారులు గూడ రాటపు లాభములను గుర్తించి యుందురు. కాని రాటములనుపయోగించుటకు, ప్రతిష్ఠ యడ్డము వచ్చినరావచ్చును. ఈసంగతిని గూడ శాసనసభ్యులు బోధించుట ముఖ్యము. సకాలమున మేల్కొని, కాటకబాధ నెదుర్కొననిచో, ప్రజల దుస్థితిని వర్ణింపతరముగాదు. పరిస్థితులు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుగాక యని కోరెదము.

మహమ్మదీయ సమావేశము

ఢిల్లీలో జరిగిన మహమ్మదీయ సమావేశ కార్యక్రమము, జాతీయతాభిమానులకు సంతసము గలిగించజాలదు. సభాధ్యక్షులగు ఖా. బ. షేకు అబ్దుల్ ఖాదరుగారు హిందువులు వెనుక జేసిన సహాయమును గూడ నిరసించి, వారికి దురుద్దేశ్యముల నారోపించుట, కోచనియము. కాంగ్రెసుసభ జరిగినచోట, మహమ్మదీయ సమావేశము జరుగుట నష్టదాయకమని గూడ వీరు వాదించిరి. తుర్కీబల మంతరించెనని తలచి, మొదట హిందువులు మహమ్మదీయులపై బూటకపు సానుభూతిని జూపిరియు, సంగ్రామమునుండి తుర్కీ జయప్రదముగ బయల్పడగనే మహమ్మదీయులపట్ల విరోధము సాధింప మొదలిడిరియు, వీరు సూచించుట సత్యదూరము. ఆసియా సమాఖ్య కావలయునని గోరిన దాను ప్రభృతులు తుర్కీ యడుగంటవలెనని కోరియుందురా? గాంధీ మహాత్ముడు హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును మనస్ఫూర్తిగ వాంఛించిన మాట నిజమయినచో, మిగిలిన నాయకులును అటులనేవాంఛించిరియంగీకరింపకతరదు. కాని, పిమ్మట వ్యాపించిన విషమ పరిస్థితులలో ఉభయ సంఘముల ప్రముఖులును దూరదృష్టిని గోల్పోయిరి. అనహాయోద్యమ సమయమునందు, హిందువులు కడటము నభినయించి రనుట వట్టి సాహసము. తుర్కీ గెలుపు, హిందువులకు విచారము గలిగించెనని జెప్పచో, మహమ్మదీయులు మాత్రము విచారము జెందలేదని, అధ్యక్షులు జెప్పగలరా? తుర్కీ దేశము మహమ్మదీయ పవిత్ర స్థలములను రక్షించునని, హిందూదేశ మహమ్మదీయులు మొదటి నుండియు భావించిరి. కాని, యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట తుర్కీ పూర్తిగ మార్పు జెందెను. మతాభిమానమును తుర్కీవారుజూపకబోయిరి. కలీఫాను తరిమివైచిరి. హైందవ మహమ్మదీయుల కోర్కెలను వారు తృణీకరించిరి. పిమ్మట తుర్కీపై ఆశను, మహమ్మదీయ నాయకులు పడులుకొని, పహాల్ నాయకులగు ఇబన్ నదుగారిపై ఆశబెట్టుకొనిరి. వీరు మక్కాను జయించినను, మతవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించినటుల హైందవ

మహమ్మదీయు లిప్పుడు భావించుచున్నారు. తుర్కీనుండిగాని, ఇబన్ నద్ గారి నుండిగాని, కిలాఫాత్ యుద్ధమమున కెట్టి తోడ్పాటు గలుగలేదు. ఇట్టిస్థితిలో అనవసరముగ హిందువులకు దురుద్దేశ్యముల నారోపించుట పాడిగాదు. యుద్ధ సమయమున హిందువులును మహమ్మదీయులును ఐకమత్యము జూపుటచేతనే, తుర్కీ విషయమై యూరపియనులు సాదరము గనుబఱచిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు, పంజాబు, కిలాఫాత్ సమస్యలు ప్రధాన స్థానమాక్రమించెను. అందుచే, కాంగ్రెసును నిందించుట ఏమాత్రము పాడిగాదు. కాంగ్రెసు ప్రముఖులు హిందూ అతివాదులచేతను, మహమ్మదీయ అతివాదులచేతనుగూడ దూషింపబడుట బట్టియే, వారినిష్పాక్షికబుద్ధిని, జాతీయభావమును గ్రహింపవచ్చును. ఇతర మతస్థులను తమమతములో జేర్చుకొనుట ముఖ్యమని బోధించెడి మహమ్మదీయ నాయకులు, శుద్ధిసంఘటోద్యమముల నేల నిరసించవలయునో తెలియదు. తామితరులయెడ ప్రవర్తించిన విధమునే ఇతరులు తమయెడ ప్రవర్తించుచో, షేకు అబ్దుల్ ఖాదరుగారు నిందింప బనిలేదు. నిజమేమన, ఒక మతమునుండి ఇంకొక మతములో కలుపుకొనుటకుముందు, హృదయ పరివర్తనము గలిగెనో లేదో కనుగొనక, కేవలభాష్యా చిహ్నములను మార్పుజేయ నెంచుటచే, అనవసరమైన షమ్మములు వాటిల్లుచున్నవి. తల్లిగు సమావేశమునందు, మహమ్మదీయ లికమీద హిందువుల నుండి సరకులను గొనగూడదని తీర్మానించుట, ఎంత హానికరమో యూహింపవచ్చును. ఇట్టితీర్మానము గావించినవాడు దూరమాలోచించుచో, దేశమునకు సలిపిన ద్రోహమును గ్రహింపగలరు. దేశమునందు తయారయిన వస్తువులను ప్రోత్సహింపవలయునని కాంగ్రెసుసభ గోరుచుండ, ఒకసంఘము వాంఛింక సంఘమును బహిష్కరించుటకన్నను దుస్థితి నేరుండదు. కాంగ్రెసుసభ హిందువుల షేమమునకు భంగము కలిగించుచున్నదని లజపతి రాయి ప్రభృతులును, మహమ్మదీయుల షేమమునకు భంగము కలిగించుచున్నదని అనఫ్ ఆలీఖోలు వారును నిందించి, కాంగ్రెసును విడనాడుట ఏమాత్రము పాడిగాజాలదు. జఫర్ ఆలీగారు జమిందారు పత్రికలో వ్రాసినటుల హిందూమహమ్మదీయ విభేదములను బోగొట్టుటకు కాంగ్రెసుసభయే మిగుల అనుకూలసంస్థయనియు, అన్ని సంఘములవారును కాంగ్రెసుద్వారా దేశనేవయొనర్చి ఐకమత్యముతో మొగ వీలుగలదనియు గ్రహింపవలయును. ఇట్టివిషమస్థితిలో గూడ కాంగ్రెసుసభ సాంఘికవైషమ్యములను దరి రానీయక మెలగుట మిక్కిలి స్తుత్యర్హము. వివిధసంఘముల వారును అన్యోన్యకలహములను మానుకొని, స్వరాజ్యసంపాదనయందే నిమగ్నులై పాటుబడుచో, ఐకమత్యము తప్పక బలపడును. జాతీయతను బలపరచుట కింతకన్నను అనుకూలమార్గ ముండబోదు.

భారతీయనాయకులు: రాజకీయందోశనము

భారతీయనాయకులు పలువురు ఇతరశాఖలలో అత్యంత సమర్థులయినను, రాజకీయాందోశనమున నిమగ్నులగుటకు కతంబేమని విదేశీయు లడుగుట వింతగాదు. కీర్తిశేషులగు లోకమాన్య తిలకుమహాశయుడు, ఉత్తమపండితుడు, గణితశాస్త్రజ్ఞుడు,

జ్యోతిషసిద్ధాంతవేత్త, ప్రాచీన ఐతిహ్యమునయ్య, తనజీవితమునంతను స్వరాజ్యసంపాదనకై ధార బోసెను. ప్రపంచమునెల్ల ఉత్తమపురుషుడని పేరొంది, మతాభిమాను లెల్లరచే కొనియాడబడు పుష్కర గాంధీమహాత్ముడును స్వరాజ్యసంపాదనా క్షయమందే నిమగ్నుడు కావలసివచ్చెను. న్యాయ రాజవ్యక్తియందద్భుత వైపుణ్యముగనుబడి, పరిపూర్ణ ప్రపంచమునందున్నతస్థానము బడసి, ధార్మికగుణమునందు ప్రసిద్ధిపొందిన, దేశ బంధు దాగుగారును రాజకీయాందోళనయందే కాలమును వలసినవచ్చెను. ఇటులనే మాళవ్యా, శ్రీనివాసయ్యగారు, ఆలీసోదరులు, లజపతిరాయి మున్నగునాయకులు తమ శక్తినింతను రాజకీయ స్వాతంత్ర్య సంపాదనకై వినియోగించవలసి వచ్చుచున్నది. స్వరీపాలనము ననుభవించు దేశములలో నిట్టి సాధ్యత్యము గనుపించదు. ఆర్థిక, సాంఘిక, మతసంస్కర్తలెల్లరును దేశమునకు రాజకీయ స్వేచ్ఛ లేకుండుటచే గలిగెడి ఇబ్బందులను గ్రహించి, తత్సంపాదనకై పాటుబడుట యవసరమగుచున్నది. తమ యభిమాన శాఖలకై కాలమును వినియోగించుట కవకాశము గనుపించకున్నది. చిత్తరంజన నేవాసదనపు ఎక్కుకరణపు వార్డుకు బునాదులను వైచుచు, గాంధీమహాత్ముడి సంగతినే వివరించెను. ప్రభుత్వమువారిచర్యల మూలమున, భారతీయ నాయకులు రాజకీయాందోళనము చేపట్టవలసివచ్చెనని, మహాత్ముడు బలికెను. ఇట్టి యవసరమే లేకున్నచో, లోకమాన్యుడును దేశబంధు దాగుగారును తమ శక్తులను వేరు విధముగ నుపయోగించెడివారని, మహాత్ముని తలంపు. రాజకీయాందోళన మూలమున, ఇతర శాఖల నభివృద్ధి గావించుటకు తగిన సావకాశము గలుగుటలేదు. ఇది మిగుల విచారకరమయినను, ప్రస్తుత స్థితిలో తప్పనిసరి యగుచున్నది. స్వరీపాలనమును త్వరితముగ సంపాదించవలసిన యవసర మెంతగలదో ఇందునుబట్టియే యూహించవచ్చును. స్వరీపాలనము లభింపగనే, హిందూ దేశము భూతల స్వర్గమగుననియు, సర్వశుభములును వెంటనే చేకూరుననియు తలంప జనదు. స్వరీపాలనసిద్ధి, సమగ్రాభివృద్ధికి మూలాధార మగును. జీవితశాఖలన్నియు అభివృద్ధిగాంచుట కిది పరకడ్డుగనున్న ఆటంకములు తొలగును. స్వరీపాలనము చేకూరిన పిమ్మట, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ఆరంభమగుననిమాత్రము ఎంచవలయును. జరుగవలసినవని యంతయు ఆపిమ్మటనే గలదు. ప్రజాభిలాషల నెదుర్కొను నిరోధములు తొలగుటకు మాత్రము, స్వరీపాలనము తప్పక తోడ్పడగలదు.

సంస్కరణములు: డాక్టరు పరాంజయగారు
సంస్కరణములు నిర్వహించుట, తమకు దోచినపుడెల్ల మితవాదనాయకులకు లటుల బలుకుచుందురుగాని, వివాదము వచ్చినపుడు మాత్రము వానివలన సాధము గలదని వాదించుట పరిపాటి యయినది. బొంబాయి రాజధానిలో డాక్టరు పరాంజయగారు మంత్రులుగ నియమింపబడిరి. ఇంతకు పూర్వము వీరు విద్యాశాఖను నిర్వహించుచుండిరి. ఈమారు వీరికి ఎన్నెజు శాఖ ప్రసాదించబడెను. సుప్రసిద్ధ

విద్యాప్రవీణులుగ పరాంజయగారికి విద్యాశాఖ నొసగుట, ఎటువర కాశాఖంగకముగ నుండుట సహజము. అయినను, పరాంజయగారికి మాత్రము సంతోషముగనే యున్నది. విద్యాభివృద్ధికై ఖర్చు వెట్టుటకు కోశమునందు డబ్బు లేదు గనుక, తాము మేలు సలుపుట దుర్లభమనియు, విమర్శకులు మంత్రులని నిందించెదరు గాన దానినుండి తప్పించుకొనవచ్చుననియు, పరాంజయగారు తలచుచున్నారు. మితవాదులును, సహకారాభిమానులును, బాధ్యతగల మంత్రులునగు పరాంజయగారే యిటుల బలుకుచుండ, తదితరు లెటుల బలుకుదురో జెప్ప నక్కరలేదు. పరాంజయగారు ఎన్నెజు శాఖలో నయినను ఏమాత్రము మేలు సలుపగలరో చూడవలయును. వీరికి సంపూర్ణ నిష్పేధమునందు విశ్వాసము గలదు. కాని, దీనిని కొనసాగించుటకు వీరి కధికారము కలదా? ఎన్నెజు రివిన్యూ అంతరించిన మాత్రాన ప్రయోజనము లేదనియు, మద్యమును అక్రమముగ తయారుజేయకుండు జూడవలయుననియు, పరాంజయగారు దెలుపుచున్నారు. వీరేగాక, ఇతరమంత్రులుగూడ, యీసాకు నాధారముగ గైకొని మద్యపాననిష్పేధము విషయమై ఉపేక్షపొందుట మామూలయినది. పరాంజయగారు సంతము, అక్రమ వ్యాపార మభివృద్ధియగునని జెప్పి, ఎట్టిసంస్కరణముజరుగకుండు నూరుకొనుచో, వీరి కేవిధమగు నిబ్బందియు గలుగదు. మరల మూడు సంవత్సరములపాటు సుఖముగ కాలము గడుపవచ్చును. అక్రమవ్యాపారము జరుగకుండు జూచుటకు, ప్రభుత్వపుసిబ్బంది చాలదా? నేరములను పట్టుకొనుటకు, సాల్టు పోలీసుశాఖలుచాలవా? ఏల యీ సందియములు? నిజమేమన, తాము నిస్సహాయులమని మితవాదమంత్రులెరుగుదురు. ఎరిగియు, మంత్రులదపులను నిర్వహించబూనుటచే, సంస్కరణములు నిష్ఫలము లగుచున్నవి. పరాంజయగారి స్వప్రతిపాదనమయినను, బొంబాయి రాజధాని వాస్తవ్యులకు సంస్కరణముల స్వభావమును గోచరింపజేయుగాక!

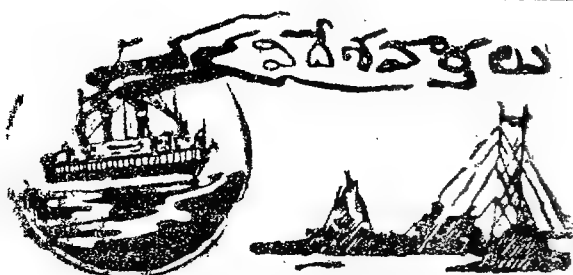
గౌహతి కాంగ్రెసుతీర్మానములు :
ప్రకాశంపంతులుగారి విజ్ఞప్తి
ఆంధ్రమహాజనులకు, ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘాభ్యుత్థులకు టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు గావించిన విజ్ఞప్తిని స్థలాంతమున ప్రచురించితమి. గౌహతి కాంగ్రెసుతీర్మానములను ఆచరణములో జెట్టవలసిన బాధ్యత, ఇతరసంఘము లన్నిటితోబాటు ఆంధ్రులపైగూడ నిలిచియున్నది. కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి జూపుటలో, ఆంధ్రదేశ మితవరకు మున్నయై యొప్పుచున్నది. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటలో, ఆంధ్రదేశముజూపిన యత్సాహము గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసకీడివరకు పాత్రమయ్యెను. కడచిన ఎన్నికలలో ఆంధ్రదేశము కాంగ్రెసు సందేశమును నిర్వహించి, ఇతర రాష్ట్రములకు గూడ మార్గదర్శకమయ్యెను. ఈమారు గూడ, గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానములను కొనసాగించు నిమిత్తము, ఆంధ్రులు పాటుబడి సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయు నని, ప్రకాశం పంతులుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. శాసనసభలకు

లోలను వెలుపలను గూడ కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగునటుల జూచుట ఎల్లర విధియని ప్రత్యేకముగ వినరింప నగత్యము లేదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము కొనసాగవలయుననిన, కాంగ్రెసు సంఘములను పునరుద్ధరించి సభ్యుల నత్యధిక సంఖ్యలతో జేర్చుట యవసరము. గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునకు విచ్చేయు నప్పటికి, కాంగ్రెసు సంఘములు సవరింపముతో కళకళలాడుచుండవలయును. ప్రకాశం పంతులుగారి హెచ్చరిక నశలమగు గాక యని కోరెదము.

శ్రద్ధానందస్మారకసిద్ధి: అస్పృశ్యతానివారణ
శ్రద్ధానందుడు తనజీవితమునంతను అస్పృశ్యతా నివారణకై ధారబోసి, పరమేశ్వరుని సాన్నిధ్యము జేరెను. ఆమహామహునికి సుధమించిన వీరమరణము, అస్పృశ్యనివారణకు తోడ్పడుట సమంజసము. శ్రద్ధానంద స్మారకసిద్ధికి పదిలక్షలను ప్రోగు జేయుటకు సంకల్పముగలదు. ఈసంకల్పము త్వరలో నెఱవేరునని నమ్మెదము. గాంధీమహాత్ముడు కలకత్తాలో ముచ్చటించుచు, శ్రద్ధానందస్మారకసిద్ధికి ధన మొసగుట ఎల్లరవిధియని హెచ్చరించెను. హిందూమతము అస్పృశ్యతను విధించుటలేదు. విశాల హృదయులగు నాయకు లందరును, యీదోషము హిందూసంఘమునుండి తొలగిపోవలయునని కోరుచున్నారు. పండిత మాళవ్యాగా రీవిషయమై పట్టుదల జూపుచున్నారు. మాళవ్యాగారు తలపెట్టుచో పదిలక్షలను ప్రోగుచేయుట యొకలెక్కగాకబోయినను, బీదలే తమకుదోచిన ద్రవ్యము నొసగి శ్రద్ధానందుని యుద్యమమునకు తోడ్పడవలయునని, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. నూతనోద్యమవ్యాప్తి కింత కన్నను పరమసాధన మింకొకటిలేదు. హిందూ సంఘ మితీరున తనకళంకమును బాపుకొని, పతితులనుద్ధరించి బలముసంపాదించుచో, శ్రద్ధానందుని మరణము వృథగాలేదని ఎంచవచ్చును.

కాంగ్రెసు తీర్మానములు

ప్రతిభాప్రాయములు
హైదరాబాదు-సింధు, డిసెంబరు 31:-కాంగ్రెసు తీర్మానములపై "హిందూ" పత్రిక యిట్లు ప్రాసెసు. స్వరాజ్యవాదులు అనుభవమును ప్రయోగపరచి అందరకును పరికిపచ్చు కార్యక్రమమును జెట్టిన బాగుండెడిది. సంఘద్వేషములు జాతీయతను నాశనముచేయుచున్నట్లు ఇంకను గ్రహించినట్లుల గనపడెను. (ప్రీ ప్రెసు)
రంగూను గెజెటు
కాంగ్రెసు చర్యలవలన విద్యావంతులు దేశద్రోహులు చేయబడుచున్నారు. వారు దేశమునందలి వారిచేతనే నిరసించబడుచున్న సైన్యముతో వారి యభిప్రాయముల ప్రచారము గావించుచున్నారు. గౌహతి కొంత దంభప్రవర్తనలుగావించినది. కాంగ్రెసు ఒకసంఘమునకు చెందునట్లెంచెను. మహాత్ముడి యులు మారముగనుండిరి. వారు రానందులకు చాల విచారపడవలసియున్నది. ఈసమస్య పరిష్కారమునకు పూనికొన చాల బాగుండెడిది. విడిపోయి భారతదేశము అభివృద్ధినింపజాలదు. తిరిగి సహవాసము కుదురవలెను. (ప్రీ ప్రెసు)
"లిడరు"
స్వరాజ్యపక్షమున బలపరచుచున్నది, పరిస్థితులచేత గ్రహించవలయు ఎన్నడును ఆశ్చర్యకరము. సంఘద్వేషమును గూర్చి మారకసమస్యను గూర్చియు కమిటీ కిచ్చుటవలన ఆలోచన లేమిని వ్యక్తపరచెను. హిందువులుగాని మహాత్ముడియులుగాని దానినమ్ముటలేదు. ధనము లేనందున దేశీయబంధు దానములులేదని తెలియుచున్నది. వీరిపోవుట కాంగ్రెసు తీర్మానముల వలన తగ్గజాలదు. (ప్రీ ప్రెసు)

నికరగ్వా తిరుగబాటు

దారుణకృత్యములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పదంక, జనవరి 4:—పైలోనుకాంగు జిల్లా అంతయు తిరుగబడినది. విప్లవకారులు పైలోను కాంగుస్థాపనను ముట్ట పించిరి. దేశీయపాలకుని జంపిరి. తక్కినచోట్ల రైల్వేలను తెల్లగ్రావు తీగలను పాడుజేసిరి. రోడ్లు ఇన్వేస్టరు ల్యూ ర్యును నలుగరు దేశీయులు జంపిరి. దచ్చి లెపి నెంటును జం పిరి ఇద్దరు పైనికులు తుతగాత్రులైరి. పైనికుల బండిని ముట్ట డించినపుడు ఇంతవరకు 30 విప్లవకారులను జంపిరి. పెక్కు వందిన అరస్తుజేసిరి. లాన్ పెరిలాస్ వజ్రలలో క్రిందటివారము జరిగిన ఘోరయుద్ధములో శవములు కుప్పలు కుప్పలుగా బడి యున్నవి. రామబందులు తినుచున్నవి. చూచుటకు చాలఘోర మగు పన్నది. ఆశవములను భూసాపితముజేయ ప్రయత్నములను జేయక అచటనే ఆత్మతగాత్రులను చనిపోవుటకు వదిలివేసిరి. ఓబరిల్లు 1850, కాన్సర్వేటివులు 1800 లున్నారు. అధమము ఉదయశతముల 800 మంది చనిపోయి యుందురు. 150 తుత గాత్రులైరి. 12.50 సంవత్సరములకు లోపైన ప్రతివ్యక్తిని సైన్యములో జేర్చుటకు కాన్సర్వేటివు స్వాసేనాధిపతి నిశ్చ యించెను.

నూతన నౌకావిమానములు

సామ్రాజ్య పయనమునకు

లండన్, జనవరి 1:—15 గరు ప్రయాణములుకూర్చుం డుటకు పిలగు రెండు విమానములను మూడు ఇంజనులతో తయారుచేయుదని వైమానికమంత్రివర్గమువారు తుర్తరపు జేసిరి. 00 మైళ్లు దాటినగాని అగవు. 1850 గుట్టముల బలము గల్గి యుండును. ట్రాన్సుమధ్యధరాసముద్రము, కలకత్తా సింగపూరు పయనములకు వినియోగించెదరు. కలకత్తా విమానములని పే రించెదరు.

బ్రిటిషు ఋణము

యుద్ధఋణమును తీర్చివేయుటకు

క్రాంతపద్ధతి

రుగ్బీ, డిశం. 30:—మార్చి ఆఖరునకు ప్రభుత్వమువారి యవలసిన ఋణము 7615000000 పానులు: ఇందులో ప్రతిసా లున యుద్ధఋణముగ 7000,000,000 పానులనీయవలసియున్న యది యుద్ధఋణములో 1000000000 పానులకు పైగా అడి గిన తక్కువయు ఇవ్వవలసియున్నది. 20 సంవత్సరములలో అను కొన్న నాటి కీయవలెను. చాలవరకు నూటికి ఆయిదుపానులవడ్డీ చొప్పున ఋణము దీసిరి.

1920 నుండి పెట్టుబడి తేలికగ దొరుకుచున్నది. దీనిని నమ్మి అడిగినపెట్టుబడి ఇచ్చుపద్ధతిని అప్పుజేయుచున్నారు. డబ్బు చవుకగ దొరికినకొలది ఎక్కువవడ్డీకి దీనిన అప్పును తీర్చి వేసి చవుకగ ఇచ్చు ఋణమును దీపెదరు ఇట్లు అపుడే చాల చోట్ల జరుగుచున్నది.

పైమ్మపత్రిక ఇట్లు ఈ ఋణమునుగూర్చి వ్రాయు చున్నది. ఈఋణమును అతి చాతురతతో ఏర్పాటుజేసిరి. అతి తెలివితేటలతో ఏర్పాటుజేసిరి. దీనివలన ప్రస్తుతమందున్న స్థానుకు ప్రతిబంధక పేర్కడదు. గీనివలన బ్రిటిషుపరపతి హెచ్చునను.

యూర్పు ప్రభుని ఆస్థ్రేలియా పయనము

లండన్, డిశం. 30:—మామూలుపద్ధతి ననుసరించి దూ రముగనున్న యుద్ధనౌకలతో ఎప్పటికప్పుడు తెలిసికొనుటకు 'రికాను' యుద్ధనౌకలో వాయువాద్రాప్రచారము సేర్పాటు జేసిరి ప్రతిరోజు లండనునుండి కబుర్లున్నీటిని ఎప్పటికప్పుడు తెలిసికొనెదరు. ఈ ఏర్పాటు యూర్పుప్రభువు ఆస్థ్రేలియా పయనమును పూర్తిజేసికొని తిరిగివచ్చువరకు జరుగును.

డా॥ లక్ష్మీదేవి గారు ఎం. బి. బి. ఎస్.

డా॥ ఆచంట లక్ష్మీదేవిగారి కుమార్తె. కన్య. డిల్లీలో హార్డింజ్ ప్రెస్ వైద్యకళాశాలయం దుత్తీర్ణు రాలయిన ప్రథమాంధ్రస్త్రీ. (ప్రె. ఫో. బి.)

గుంటూరునందలి

వితంతూర్వాహము

పథావరులు వైశ్యకులస్థులు

చచ్చిపులుసుల కన్నయ్య శెట్టిగారు (కడప) హ. ర క్షిణమ్మ (బల్లారి)

సామ్రాజ్య వైమానిక పయనము

ఇండియాకుబోవుమార్గమున

రుగ్బీ, డిశం. 30:—వడిగాలిలో సర్. శ్యామ్సుల్ హా రుగారు నేటియుదయమున మల్తానుండి బ్రిటిష్ లోనున్న హోమ్సుకు బయలుదేరిరి. ఇండియాకు బోవుటకు తరువాత మ కాము ఇదే.

కెయిరో ఇండియా పయనమున కుద్దేరించిన మూడు హెర్క్యులీసు విమానములలో మొదటిది సర్. సెప్టెన్ బ్ర్యాం కరుగారితో బుస్సాకుజేరెను. అనట హోరుగారి రాకకై ఎదు రుజూచెదరు.

మోటారుబండి పందెము

గంటకు 200 మైళ్లు బోవుట

రుగ్బీ, డిశం. 30:—మేజరు గ్రేవుగారు ప్లారిడా ఇసు క ప్రదేశములందు గంటకు 200 మైళ్లు మోటారుబండిలో పో వుటకు త్వరలో యునైటెడ్ స్టేట్సునుండి బయలుదేరెదరు. ఈబండి ఇంజను గంటకు 210 మైళ్లు బయలుదేరిపోవునను. ఇంత వరకు ప్రపంచములో గంటకు 172 మైళ్లకంటె ఎక్కువగా ఎవ రును బోలేదట.

తీగలేని శుభిఫోను

మంచి యవకాశములు

రుగ్బీ, డిశం. 30:—న్యూయార్కు ప్రజలతో జనవరి ప్రారంభమునుండి లండను ప్రజలు టెలిఫోనుతో మాట్లాడుటకు ప్రారంభించుటకు పిలగునని తెలియగనే ఉత్సాహమతిక్రమించు చున్నది ప్రజలలో. మూడు నిమిషములు మాట్లాడుటకు 16 పా నులుఇవ్వవలెనన్నచో అది కష్టముకాదని వర్తకలనుచున్నారు ఎక్కువ రేటుకాదనుచున్నారు. క్రమేణా దీనిని తగ్గించెదరట పోస్తాఫీసువారు ఒక లండనునుండి న్యూయార్కుకే మాట్లాడు ట కేర్పాటుజేసెదరు. అంతియగాని న్యూయార్కునుండి రా స్ట్రీయపట్టాముతకు ఏర్పాటులేదు. కాని, న్యూయార్కునుండి స్వాస్థీ న్యూక్లాసిలుకుగూడ మాట్లాడిజూచిరి. చాలవరకు హక్కు టలు సరిగానే వినిపించెనట. అందుచే అంతటను ఏర్పాటుజేయు టకు ఆలోచింపవచ్చుననుచున్నారు.

పనిలేని బ్రిటిషువారి సంఖ్య

తగ్గుట

రుగ్బీ, డిశం. 30:—డిశంబరు 20 తేదీవరకు తయారైన తక్కువలను జూడ బొగ్గుసప్లయ ఆసిపోవుటచే గల్గినఅనర్థములు చెడుగులేకుండ అనుమలపరిశీతులుగ మారుచున్నవి. పనిలేని వారి మొత్తము 1309700. ఇందులో క్రిందటివారముకంటె 100678 మంది తగ్గిరి.

విద్యుచ్ఛక్తి విధానము

నూతన బ్రిటిషువిధానము

రుగ్బీ, డిశం. 31:—జనవరి మొదటితేదీనుండి ప్రభుత్వ మువారి పెద్ద విద్యుచ్ఛక్తి విధానము అమలు జరుగును.

సెంట్రలుబోర్డు సేర్పాటు జేయుటకు ట్రాన్సుమిషన్ మంత్రి అపుడే జూచుచున్నాడు. సెంట్రలుబోర్డుకొక ఆఫీ తుడు, 7 గరు సభ్యులుండురు. విద్యుచ్ఛక్తి పనులలో పెట్టు బడి పెట్టనివారి నెన్నుకొనుట చాల కష్టమనిపించెను. అధ్యక్షు నకు పానులు 10000 పానుల జీతమునిచ్చెదరట. పిరుచేయు మొదటిపని లండనులోనున్న విద్యుచ్ఛక్తి పరికరములను ఇలిరి చొట్టనున్నవాటితో కలుపుటయే, ఉన్న వవరు స్టేషనులను పెద్దవిగ జేసెదరు.

వేల్పు సాగ్లాంటుకు గొప్పనీటి శక్తితో తయారు విద్యుచ్ఛక్తి విధానమును ఏర్పాటుజేయనున్నారు. గృహోప యోగము నిమిత్తము, పారిశ్రామికోపయోగము నిమిత్తము ప్రజలు విస్తారముగ విద్యుచ్ఛక్తి నే వినియోగించెదరట. నూటికి 20 చొప్పున ఎక్కువగనే యుపయోగించిరి. ప్రపంచములో చాలచోట్లనుండి విద్యుచ్ఛక్తి ఏర్పాటులకు పెద్దపెద్ద ఆర్థరులు వచ్చుచున్నది. వచ్చే సంవత్సరములో పరిశ్రమ నిమిత్తము 80,000,000 పానుల విద్యుచ్ఛక్తిని వాడెదరని అంచనాజేసిరి ఇందులో 60000000 పానుల వంతు గృహోపయోగము నిమి త్తము 20,000000 పానులు ఎగుమతి నిమిత్తము వినియోగిం చెదరు.

ట్రేడ్ యూనియను యుద్ధమము

రుగ్బీ, డిశం. 30:—1926 తో అంత్యముగనున్న సంఘి త్సరములో ట్రేడ్ యూనియను విధానము ప్రమాదకరముగు ఫలితములతో గూడుకొనెనని నేషనలు రైల్వే యూనియను నాయకుడగు థామసుగారు తెలియజేసిరి. ఇదివరకు రైల్వే యూనియనుమూత్రము అభేద్యముకొంటినిగాని అదికూడ ఈ సమ్మెలో కొంత పాడైనదని థామసుగారు వ్రాయుచున్నారు. 1926 సంవత్సరము మనకు నష్టదాయకముగనున్నను, అందరును కలిసి నిర్వహించవలసిన బాధ్యత ఎంతయోయున్నదను చున్నారు.

ఇందులకు అన్ని శాఖలవారును సహకారులతో పనిచేయ వలెననుచున్నారు. పోయినదానిని మరల సంపాదించుకొను టకు ప్రయత్నించవలెననిరి. అభివృద్ధిహర్గమును సాధించి ఆ మార్గమున జీవవలెననియు చెబుచున్నారు.

నేషనలు రైల్వే మనుష్యుల యూనియనుకు సమ్మెచేసి 1750000 పానులు సమ్మె పని లేనందులకు లాభముగ పోయిన ఏడుజూసములకు ఇచ్చిరట. దీనివలన యూనియను సొమ్ము అంతయు ఆఖరైనది. అందుచేత రాబోవు 12 నెలలలో వారము 1 కి మూడుపెన్నీల పన్నును అందర సభ్యులపై విధిం చుటకు నిశ్చయించుకొనిరట.

మలేలో వటదలు

కుంభవర్ష మే కారణము

సింగపూరు, డిశం 31:—పోయిన మూడురోజులనుండి మలేస్టేట్స్ లో 15 అంగుళముల వర్షము కురిసెను.

కార్మిక విశ్వవిద్యాలయము

లండన్, డిశంబరు 30:—అఖిల బ్రిటన్ యూనియను కార్మికులను వారు 'ఈస్టర్న్ ల్యాండ్స్' బ్రిటన్ యూనియను కార్మికులు మార్పుటకు యూనియను పట్టులపై పన్నును విధించుటకు నిరాకరించుటచే ఆ బససు కార్మిక విశ్వవిద్యాలయమును కిచ్చుటలేదని ఇదివరలో వాగ్దత్త మొనర్చిన వార్తకు అనునామె తెలియజేసెను.

లండన్ జంతు ప్రదర్శనశాల

ఏనుగులు చనిపోవుట

లండన్, డిశంబరు 30:—లండను జంతు ప్రదర్శనశాలలో ఇంద్రాణు, గుండర మల్లాయను రెండు ఏనుగులు చనిపోయెను. విదేశమునుండి దిగుమతియైన తెలకపిండిని తినుటచే చనిపోయిననుచున్నారు. ఈ తెలకపిండిలో ఏనున్నదో కనుగొనుటకు పరిశోధనలను సర్వేదరు.

సర్ పి. సెత్తా

కేపుటపును, డిశంబరు 31:—

పూర్వము బొంబాయి పురపాలకాధ్యక్షుడగు వహించిన సర్ పి. సెత్తాగారు కేపుటపునుకు బోవ ఆసిటీ కవున్నియ వారు స్వాగతమొసగిరి. ఆయన పరిపాలనమును కొనియాడుచు భారత సమాజేశము జయప్రథముగాక యనిరి.

బొంబాయి నగరము సామ్రాజ్యములో రెండవ నగరమని యు ఇండియాలో మొదటినగరముగ నెంచబడిన ప్రతిష్ఠను నిర్మితిమనియు చెబువును సెత్తాగారు వందనము లర్పించిరి.

నికరగ్యాతగ్రు

స్వాగతస్వాగతము, డిశంబరు 31:—విదేశాంగ సంఘాధ్యక్షులగు బోరాగారు నికరగ్యాలో డయజా పరిపాలనకును గుర్తించుచున్న మరల ఆలోచించవలె ననియు సెంట్రలు అమెరికా అంతట అపాయమునకు పాల్పెయుచున్నదనియు వార్తాపత్రికలు గోరుచున్నవి.

బ్రిటిషు పొగయోజ

బ్యాంక్ రివ్యూపై దొమ్మిజరుగలేదనియు అనాక వాదనా డిశంబరు 29 తేదీన జేరెననియు, అల్లరులు లేకుండ తరకును దింపుచున్నదనియు యజమానులు చెబువుచున్నారు.

మోటారుపై మాన్యైన్పునుండి కలకత్తా చేరుట కలకత్తా, జనవరి 4:—బ్రిటన్ గారును మెకానికుతో మాంచెట్టరులో అక్టోబరు 8 వ తేదీన బయలుదేరి మాన్యైన్పురు మేయరుగారి వద్దనుండి సందేశమును కలకత్తా మేయరుగారికి తీసికొనివచ్చెను. దోవలో చాల కష్టములపాలైతి. వారికి పురపాలక సంఘమువారు స్వాగత మిచ్చెను. శ్రీప్రెస్.

యం. సి. సి. జయము

కలకత్తా, జనవరి 3:—యం. సి. సి. వారు 4 ఏకెట్లతో జయమందిరి. 269 రన్నులు దేశయ దశిము చేసెను. శేపు యం. సి. సి. వారు రంగూను వెళ్లుచున్నారు. ఆ. ప్రె.

అఖిల భారత క్రికెటు జట్టు

వికలుగారిని ఎన్నుకొనకుండుట

బొంబాయి, జనవరి 3:—అఖిల భారత క్రికెటు దళ మందు వికలుగారిని ఎన్నుకొనకుండుటకు యం. సి. సి. వారి కిచ్చిన విందునకు భారతజట్టును ఆహ్వానింపకుండుటలకును చాల ఆందోళనము బయలు దేసినది. "కలకత్తా దళ ములు మానవలెను." బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక "భారత క్రేలకు లకు కలకత్తాపిటి ఇట్లు అవమానింతుట వ్యాయముగాదు" ఆటలందు మైపుట్టి అవమానములు తగవు. ఇండియన్ నేషనలు హెరల్డు ఇట్లె వ్రాసినది. శ్రీప్రెస్.

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జనవరి నెల 4-వ తేది మంగళవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గోపాల్ పూర్, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మచిలీపట్టణం, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, శేలము, కోయంబటూరు, తిరుగుబాద్, నాగపట్టణం, మధుర, సాంబల్, తిరునల్వేలి, తిరువేండ్రం, కొచ్చిక్, కార్మిక్, మంగళూరు, బెంగళూరు, మెర్ కార, కొడైకనాల్. Rows contain temperature and other data.

సర్కారులు:—గోపాలపురం, మచిలీపట్టణములలో ఆక సము నిర్మలముగ నున్నది. తక్కిన పట్టణములు దట్టముగ నున్నవి. విశాఖపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి గోపాలపురంలో మామూలుకంటె 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—కడపలో మేఘములు దట్టముగను, తక్కిన చోట్ల పలుచగను నున్నవి. మామూలుకంటె బళ్లారిలో గాలి పొడిగాయున్నది. కర్నూలులో తాత్వికేమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—మేఘములు దట్టముగనున్నవి. వద్రాసులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కొంచెము శీతోష్ణస్థితి మామూలుగ నున్నది. బంగాళాఖాతమునకు దక్షిణముగ తుపాను ప్రారంభము కానున్నదనుచున్నారు. రాజధాని అంతటను పరిస్థితులు నిన్నటి వలెనేయున్నవి.

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యర్, సహాయ వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

ఆంధ్ర భాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యవ్. ఏ. గారు ప్రశంసన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు.

ఇందు ప్రాచీనాచార్యా వీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. మూడు 180 మంది పూర్వ కవుల ప్రయోగము లుదాహరింపబడినవి. తెలి విక్రీలి కుల భిము. విద్యాధులు, పండితులు భాషాభిమానులుగూడ జరుగ వలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ వింతకుమున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. 860 పుటలు రెండు సంపుటములు పాస్తేజికాక రు 1-4-0 రెండు కలసిన రెండు 1-8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాది ల లక్షణము 0-8-0 కావలసినవా రిట్లు వ్రాయవలెను.

తాడూరి నర్సయ్యనారాయణమూర్తిగారు, 8170 ఇమ్మికుపేట, రాజమండ్రి.

జస్టిసు పార్టీవారు-మంత్రివర్గము

"నిదానించి చూడవలెనట"

పార్టీని తిరిగి బలపరచవలెనట మద్రాసు మెయిలుపత్రిక యిట్లు ప్రకటించుచున్నది:— మధురలో మొన్న పీమధ్య జరిగిన బ్రాహ్మణేతర సంఘసభవారీచే ఏర్పాటుకావడిన కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులను గూర్చి చర్చించినట్లు తెలియ నుచున్నది.

మద్రాసు రాజధానియంతటను తమ పార్టీని తిరిగి బల పరచుటకై తమ శక్తిని, ద్రవ్యమును వినియోగపరచవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ సంవత్సరముగాని వచ్చే సంవత్సరముగాని తమ పార్టీలోనుండి మంత్రివర్గము ఏర్పాటు కావడవలసినదిగా తమ పార్టీవారు కోరబడినప్పటికి మంత్రివర్గమును ఏర్పాటుచే యునియన్ థ్రమై పూనుకొనుట సందర్భోచితము కాదనిన్ని సమం జనముకాదనిన్ని సదరు కార్యవర్గమువారు భావించిరి.

ఉన్న మంత్రివర్గమును పడగొట్టుటకై స్వరాజ్యవాదు లలో కలియుటకు తమ పార్టీవారు తమంతటాను యత్నించ కూడదనియు, ప్రజాయత్త ప్రభుత్వాయత్త కాఖల విషయము లో ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారు ఎట్లు ప్రవర్తించునదిన్ని మంత్రివర్గమువారు త్రొక్కెడి మార్గము ఎట్లుండబోయెడిదిన్ని కని పెట్టితేనేగాని జస్టిసుపార్టీవారు ఏవధతి అవలంబించవలసినదియు నిర్ధారణచేయవలసినది తీర్మానించిరి. ఇదివరకు జస్టిసుపార్టీ తాలూకు మంత్రివర్గమువారు త్రొక్కినపద్ధతులను చేసిన ఏర్పాట్లను విధ్వంసముచేయుటకై ప్రస్తుత మంత్రిలు ప్రభుత్వములో ఏకమవుతారో, స్వరాజ్యపార్టీలో ఏకమవుతారో చూచిన తర్వాత రాజధానిలోని జాతీయనిర్మాణ కాఖలక్షేమమునకై ప్రజల శ్రేయమునకై జస్టిసుపార్టీ వారు ఏవిధానము నవలంబించ వలసియుండుందో నిర్ధారణచేసెదరు.

ఇదివరకున్న మంత్రిలుచేసికెల్లిన కొన్ని దట్టములు ఏర్పాట్లవిషయములో ఈమంత్రివర్గమువారు ఎటువంటిబోక్యము కలుగజేసికొని పనిచేసెదరో ప్రభుత్వాయత్త కాఖలవిషయం లో ప్రభుత్వమువారితో ఎట్లు మెలగడరో భాగ్రతగా గమనించుటకు జస్టిసువారు కనిపెట్టి చూచెదరట.

ఇప్పుడు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి ముఖ్య కర్తవ్యము తమపార్టీని బలపరచుటయే.

బెంగళూరు ప్రదర్శనము

బెంగళూరు, జనవరి 2:—బెంగళూరు ప్రదర్శనమున అగ్నిప్రమాదమునల్ల నష్టము చెందినవారి సహాయార్థమై లక్ష రూపాయలలాటరీ జరుపుటకు మైసూరుప్రభుత్వమువారు అనుమతి యొసగిరి. లక్షరూపాయలు విలువగల టికెట్లు అమ్మబడును. 50 వేల రూప్యముల బహుమతులు పంచి పెట్టబడును. మిగత 50 వేలు అగ్నిప్రమాదమునల్ల నష్టము పొందిన వారి కివ్వబడును. ఆలిసను కంపెనీవారు 5000 రూప్యముల వెలగల సాలియ ఇంకెబుడ్లను అగ్నిప్రమాదమునల్ల ఏర్పడిన నష్టమును నివారించుటకై స్థాపింపబడిన సహాయనిధికి నొసగిరి.

18 దినములు ప్రదర్శనము జరిగిన పిమ్మట నిన్న రాత్రి గొప్ప బాలభటుల ప్రదర్శనముతో ప్రదర్శనము ఆంతమొందెను. యువరాజుగారు బహుమతులు పంచిపెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహారాజావారిరాక.

బెంగళూరు, డిసెంబరు 31:—బెంగళూరు ప్రదర్శనము తగలబడుటచే ఓడార్పుటకును నష్టపరిహారము గావించుటకును దివానుగారును మహారాజావారును వచ్చి యోదార్చిరి. మొత్తము నష్టము 40 వేలని తేల్చిరి. కొందరకు నష్ట పరిహరమియ బడెను. దివానుగారు బహుమతులు పంచిపెట్టిరి. ఆ. ప్రె.

దేవదాసీలు

కోయంబటూరు, జనవరి 3:—దేవదాసీ దురాచారము రూపుమాపవలెనని ప్రయత్నించుచున్న కోయంబటూరు జిల్లా సంగంతరు సంఘమువారు 14వ వార్షికోత్సవమును సరిపిరి. సి. రాజగోపాలాచారి, డాక్టరుయత్తులక్ష్మి అమ్మరుగార్లు సందేశములవందిరి. గౌరవకార్యదర్శియగు లక్ష్మణకృష్ణగారు కొందరు బాలికల సభుసహాయముతో నెట్టువివాహము గావించగ దినది యు కె లి య చే సి రి . డాక్టరు పి . వ ర దరాజులుచాయాడుగారి సమన్వయముననుసరగావున నీ సభుమునకు ప్రభుత్వమువారును సంఘముగూడ సహాయము జేయవలెనని తెల్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహానామవాక్యము

పొరపాటున చనిపోవుట:— తిరువళ్ళీకి పొరపాటున చనిపోవుట 16 సం॥ముల బాంబాకాడు గత ఆదివారం సాయంకాలం సీసాలో నున్న గంభీరమైన మంచి నీరసకొని త్రాగను-ఆస్పత్రికి తీసికొనిపోబడెను. కాని వెంటనే మరణించెను.

రాకపోకలు:— సర్. పి. పి. పాత్రోగారు గత రాత్రి బరంపురం వెళ్ళిరి. దావూరు బాన్సువల్లయ్యగారు కలకత్తాకు వెళ్ళిరి. గౌ. పి. రంగనాథమొదలియ్యగారు (వ్యవసాయ పారిశ్రామిక కలంత్రిగా) గత రాత్రి మద్రాసు పీడి బస్సులో వెళ్ళిరి.

తమిళ స్వరాజ్యపత్రిక

1927 జనవరి 1 తేదీ నుంచి "తమిళ స్వరాజ్యపత్రిక" పి. భక్తవల్సలనాయుడు ఎం. యల్. సి. గార్హియాధిపత్యము న ప్రకటింపబడుచున్నది చందాదాదాన్ని ఏజంట్లను వారివారి పైకెమలను, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను పి. భక్తవల్సలనాయుడుగారు యం. యల్. సి. మ్యానేజరు తమిళ స్వరాజ్యపత్రిక అనుచిరునామాకే పంపవలెను.

రావుసాహెబు బిరుదుపొందిన అరుంధతీయ

ప్రముఖుడు

అరుంధతీయల వక్షమున మద్రాసుకాసనసభలో ప్రతి నిధియై మద్రాసు కాంగ్రెస్ కమిటీ సభ్యులైన ఎల్. సి. గురుస్వామి గారికి గవర్న మెంటువారు యానుభవ వత్సరారంభమందు రావుసాహెబు బిరుదుసంగీనందులకు సంతోషముగా సగరసివారులలోని అరుంధతీయలు మిత్రులును పంచిపెట్టిరి.

మద్రాసులోని మరణసంఖ్య:— 1927 జనవరి 1 వ తేదీతో అంత్యమైన గత వారములో సాల్మసరి దామాషాయి మరణసంఖ్య వెయ్యింటికి 41.8- కాని గతవారము 36.3 మాత్రమే ఉండెను.

కోయంబూరు ప్రాంతములనుండి యిచ్చలకు వ్యాపించిన కలరాబాధిత కో.గలలో వ్యాధికి గురియైన యిచ్చలను మరణించిరి. మనుచికము 9 మందికి తగిలెను. గాని మరణములు లేవు. ఎంటురిక జ్వరములకు 2 మరణములు, మన్యపు జ్వరములకు 48 మరణములు, ఇతర జ్వరములకు 21 మరణములు సంభవించినవి. 1926 సం॥ములోని యీ తేదీలలో మరణసంఖ్య 52.6 ఉండెను.

శ్రీ వైష్ణవ మహాసభ :— వైష్ణవ పి. రాఘవరా

మానుజదాసన్ స్వామిగోవారి యధ్యక్షతన శ్రీ నంబిశైవ్యగోష్ఠి భవనమున చింతాద్రిపేటలో మద్రాసునందు గత డిసెంబరు 31 తేదీయందును తరువాత రెండుదినములును జరిగినది. నగరము దలి యనేక భాగవతారులు సమావేశమైరి. విశిష్టవైష్ణవ సిద్ధాంత మయొక్క యనేక లక్షణములగుర్చి యుపన్యాసములు జరిగినవి.

రాఘవరామానుజ దాసుగారు, తిరువేంగడ రామానుజ దాసుగారు, పండిత పార్థసారథి నాయుడుగారు (మధుర), పండిత గోవిందకాళ మొదలియ్యగారు, నేనుగోపాల రామానుజ దాసుగారు, మనవాళియ్యరయ్యగారు ఉపన్యసించిరి. హెడ్కోపాయము, అర్థపంచక ప్రభావము, వైష్ణవము, తమిళాభివృద్ధి మున్నగు విషయములగుర్చి మాట్లాడిరి. సభ జయప్రదముగా జరిగెను.

శ్యాంబెండ్రులు:— సన్తెలు సబ్బును తయారు చేసేది లీమరు సోదరులును, వినోలియా గులాబీ సబ్బును తయారుచేసేది లండను వినోలియాకంపెనీవారును ఇంగ్లీషు కో.జుటాయిలెటు పాడరు వర్తకులకు హాజిత్ హార్ స్ట్రస్సవారును పంపిన కాల్యండ్లలను వందనములతో నందుకొంటిమి. మొదటి పలుకుపై రాధాకృష్ణులును, రెండవపలుకుపై లక్ష్మీపలుకును చిత్రింపబడియున్నవి.

శ్రీయుతులు ఎస్. వేంకటరంగం సెటిగారు (అమ్యూనిషను అందు సల్యరు మర్చెంటు 9 చీనాబజారుకోడు, మదరాసు) పంపిన కాలండరును కృత్జ్జితో నందుకొంటిమి. కో.జు కొకచిన్న కాగితముండును. దానిమీద నెల తేదీ వాకము మాత్రమే యుండును. మరునాడుదయమున క్రిందటి తేదీ కాగితమును చింపివేయుచుండవలెను. దీనిని గోడకు తగిలించవచ్చును. లేదా బల్లమీద నుంచవచ్చును. బల్లమీద నిలుచుటకు ఔనుక మరీయొక దళసరి అట్టగూడ కలదు.

ఆదిద్రావిడనభ

కొల్లెగాలు తాలూకా (కోయంబూరు జిల్లా) ఆదిద్రావిడ సభ డిసెంబరు 26 తేదీని కొల్లెగాలులో జరిగినది. ఆర్. పీతయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారికి ఆదిద్రావిడులు ఆహ్వానసన్యాసప్రము నొసంగిరి.

పీతయ్యగారు కాసనసభలోను కోయంబూరు జిల్లా సభలోను ఆదిద్రావిడుల శ్రేయమునకై చేసిన కృషిని స్తుతించిరి. ఆదిద్రావిడులలో ప్రబలియున్న త్రాగుడును మాన్పుటకును-దారిద్ర్యమును ఎడబాటుటకును పడిన శ్రమకై కొని యాడిరి.

సనాతన యువులు తమ కులజాడను వానిని పూర్వమెట్లు బ్రహ్మభద్రమును పట్టి అభిషేకించిరో అట్లే పీతయ్యగారును-గౌరవింపబడి దేశసేవ చేయగల్గుదురని కోరిరి.

అంతట పీతయ్యగారు తమ అభ్యుద్యోగస్వామి చదివిరి. తమ సంఘములో అక్షరాస్యులు అల్పసంఖ్యాకులుగా నున్నారనియు, దేశములో సనాతన రాజకీయ పరిస్థితులలో ప్రజలు మేల్కొని తమతమ సంఘమును కాపాడుకొనుదున్నారనియు చెప్పిరి. ఈ మధ్య పీత కోయంబూరు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలులో ప్రతిపాదించిన తీర్మానములనుగూర్చియు ఆదిద్రవిడ పాఠశాలలలో ఉచితముగా వ్రాతపలకలు, పుస్తకములు విద్యార్థులకు సప్లయచేయించిన సంగతియు వివరించిరి.

ఆదిద్రావిడులకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు ఏర్పరచుటకు తాత్కాలికోపశ్రమము కలుగగలదు. కాని ఇండియా కార్యదర్శిగారు 1883 సం॥ములో నూచించిన ప్రకారము అన్నిగవర్న మెంటునుగూర్చి లోను ఆదిద్రావిడులు చేర్చుకోవడవలెను. మన ముఖాదా మన బాలలను ఉన్నత విద్యల నభ్యసించుటకు ప్రోత్సహించవలెను.

పట్టునేత పరిశ్రమ

కొల్లెగాల్ తాలూకాలో ఉన్న పట్టునేత పరిశ్రమను గురించి కాసనసభలో అనేక ప్రశ్నలను ప్రభుత్వమువారిని అడిగి ఉన్నత పాఠశాలలలో నేర్పించవలెనని కోరిరి. గవర్న మెంటు ఇందుకు అంగీకరించి మార్చిలో పట్టుపరిశ్రమను నేర్పుటకు ఏర్పాటుచేసినయెడల నేతపరిశ్రమాభివృద్ధి కాగలదు.

తమసంఘము ఇదివరకే చాలా తీవ్రస్థితిలోనున్నదనియు ఇట్టి దశలో స్వార్థత్యాగము చేయవలసినదని కోరుట సమంజసము కాదనియు-అయినను సీతిపరులైన కుటుంబములవాడు స్వసంఘమునకై స్వార్థత్యాగము చేసి ఆవరణలో ఋణు జువు జేయవలెనగాని అంతరంగములో అభిమానము లున్నంతమాత్రమున ప్రయోజనములేదు.

ఆయా స్థానిక ప్రభుత్వములయందు ఆద్రావిడులకు ప్రాతినిధ్య మొసంగజుటవల్ల దుస్థితి కొంత వరకు తీరిపోగలదు. కాని ప్రభుత్వోద్యోగములయందు తమ సంఖ్య యుత్పత్తుగా నున్నదనియు కొంతకాలము వరకును ఆదిద్రావిడులకు ప్రోత్సాహ మొసంగుటకై అల్ప విద్యార్థులకుగల ఆదిద్రావిడులకుగూడ నుద్యోగముల నొసంగుచుండ వలసియున్నదనియు చెప్పిరి.

మరియొక రాజీనామా

కృష్ణాజిల్లా నూజివీడు తాలూకాలో, నేనొక సభ్యుడను. ప్రస్తుతము యాబోర్లు పరిపాలనయందు ప్రజలలో మితిమీరిన, అసంతృప్తి చెలరేయుండుటచే అట్టి సంగయందు నాబోటివాడు మెంబరుగానుండుట గౌరవప్రదము కావని తోచి మెంబరు పదవికి వ్యవధిపూర్వకముగా రాజీనామా నున్నాను.

తెల్లపొలు, వింత వర్షారెడ్డి

పైన్ను కాంగ్రెసుసభ్యులకు తోటవిందు

లాహోరు జనవరి 3:— పైన్నుకాంగ్రెసుసభ్యులపై అధ్యక్షునికి సేవ మసామ్యునుపాఠీగారొక తోటవిందును జేసిరి. అతిథులు వందలకొలదివచ్చిరి. అందరిలో పైన్నుకాంగ్రెసు ప్రతినిధులు తమ రేపరాష్ట్రములనుండి వచ్చినది తెలుపు ప్రత్యేక దుస్తులతో స్వప్రముగా కనబడుచుండిరి. సర్ జగదీశ్ ముగారు పంజాబుగవర్నరుగారితో కలిసివచ్చిరి. సర్ మహమ్మదుపాఠీగారు బోనుగారి సందర్శి యెరుకపరచిరి.

రేడియో ఇండియా

బొంబాయి, జనవరి 3:— భారతదేశమును రేడియోవలన చాల విద్యావ్యాప్తి గాగలవని, ఇండియా బ్రాడు కాస్టింగు కంపెనీ మానేజరు సెలవిచ్చెను. విద్యాసంస్థలలోను అధికారులలోను దీనిగుర్చి సంప్రదించెదరట. (ప్రీ. ప్రెసు.)

అకోలా, జనవరి 3:— అకోలా జిల్లాలో కర్రెన్సీ లీగు ఉపసంఘము ఏర్పాటు చేయబడెను. ఒక బహిరంగ సభలో సన్న 16 పెన్నీల మారక మంగీకరింపబడెను. (ప్రీ. ప్రెసు)

నీటిపై విశ్వవిద్యాలయము

సర్వాంగములుండుట

బొంబాయి, జనవరి 2:— ఒక విశ్వ విద్యాలయమును ఒక ఓడలో నవర్చి అమెరికను విశ్వవిద్యాలయ యాత్రసంఘమువారు నిన్నుచేరిరి. 66 గరు ప్రా. ఫెసరులును 488 విద్యార్థులును విద్యార్థినులును, 254 ఓడజనమును, ఉపన్యాసమందిరములు, పరిశోధనాలయములు, వసతిగృహములు, ఆటస్థలములు, వార్తాపత్రికయు నున్నవి. బొంబాయికి జపాను సయాము చైనా, సింగపూరు, సీలోనును, చూచి వచ్చిరి. చక్కని స్వాగతమును బడసిరి. సయామురాజు స్వాగతము చెప్పితగినది. బొంబాయిలో చక్కని స్వాగతమిచ్చిరి. బొంబాయిలో 6 కో. జాలుండురు. ఆగ్రాలో తాజుమహాలయమును. శుక్రవారము తిరిగి బయలుదేరెదరు. (ప్రీ. ప్రెసు.)

బెంగాలీ పత్రిక కేసు

రాజరాజేశ్వరీ యుపన్యాసము

కలకత్తా, జనవరి 3:— బెంగాలీపత్రిక రాజరాజేశ్వరీయ్యవలెనుగూర్చి వ్యాసము వ్రాసినందులకుగాను లేబడిన పరువునవ్వు పుదావా నేడుబిహారాకు వచ్చెను. డిప్యూటీమేయరు సుహృద్వాదిగాడు వాడి. ప్రతివాదులు కోర్టునకు రాలేదు. అదిగాక వకీలును రాలేదు. కాని సేనుగారు వాయిదానడుగగా న్యాయమూర్తి అంగీకరింపలేదు. సుహృద్వాదిగారు మాత్రము సాక్ష్యమిచ్చిరి. న్యాయమూర్తి 7500 కు డిక్రీ నిచ్చి ఖర్చులుగూడ నిచ్చెను. (అ. ప్రె.)

శకలత్వాలాగారికి ఘన స్వాగతము

భారత కమ్యూనిస్టు పక్షకార్యదర్శి స్వాగతమిచ్చుట బొంబాయి, జనవరి 4:— శకలత్వాలాగారికి బొంబాయిలో స్వాగత మిచ్చుటకు సంఘమేర్పడుచున్నది. అఖిలభారత కమ్యూనిస్టు సంఘ కార్యదర్శి స్వాగత మిచ్చుట కిక్కడకు రానున్నాడు. (ప్రీ. ప్రెసు)

కలకత్తా, జనవరి 3:— డిప్యూటీ సర్కారు నేడు విచారణకువచ్చెను. వాస్తవతీవాదములు 2 రిగను. ప్రతివాది వాజుల మిచ్చుచుండగానే కోర్టు నాటికి ముగిసెను. (ప్రీ. ప్రెసు.)

కాన్పూరుము, జనవరి 3:— పెరిషియస్ యశముల పూర్వ పథ్యక్షుడు కాన్పూరుము వచ్చెను. వారు దేశముసంతను జూచి ఇప్పుడు అబ్దుల్ కలామజదుగారిని జూచుటకు బోవుచున్నాడు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, జనవరి 4:— ఎంపరురు ఎడ్వర్డు మిల్లు 81వ తేదీనుండి మూసివేయబడినది. (ప్రీ. ప్రెసు)

పంజాబు కాసనసభ

సూతన అధ్యక్షుడు

లాహోరు, డిసెంబరు 4:— నేటిదినము పంజాబుకాసన సభాధ్యక్షుని ఎన్నికజరిగెను. ఇరువురు అభ్యర్థులు పోటీచేసిరి. ఖానుబూదరు చౌదరి సమాబుద్ధినుగారికి 59 వోట్లు షేక్ అబ్దులు ఖాదరుగారికి 29 వోట్లు వచ్చెను. సమాబుద్ధినుగారు ఆధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొబడిరి. (అ. ప్రె.)

రాయల్ కమిషను

ఢిల్లీ జనవరి 3:— రాయల్ కమిషను కార్యక్రమము ఫిబ్రవరి 24 వరకును తేలినది. 4 వ జనవరి థక్కా, 4 కో.జు లతరువాత పూనా, అక్కడ 5 కో.జు లుండురు. 15 వ తేదీ తాతానగరు, మరునాడు రేపూరు, ఇక్కడ మూడుకో.జులుండురు. 20, 28 తేదీలలో నాగూరునందును, 29 హళాకానాగ బాదులోను 30 వ తేదీమొదలు ఫిబ్రవరి 3 వరకు లక్నో, 9 మొదలు 14 వరకు కాన్పూరుము, 15 వ తేదీ ఆగ్రా, 16 వ తేదీ ఢిల్లీలోనుండురు. 24 వ తేదీవరకు ఢిల్లీలోనుండు. తరువాత లాహోరు చేరుదురు. అ. ప్రె.

ఢిల్లీ జనవరి 3:— దాసుమలేరి యాపరిశోధక సంస్థను ఏర్పాటుచేయుదురు. అ. ప్రె.

అగ్నిప్రమాదము-పశునష్టము

లాహోరు, జనవరి 3:— లాహోరులో తెల్లవారుజామున కలవర వ్రకులు కర్రసామానులతోయు కొట్టు నిప్పంటుకొనెను. సరకంతయు కాలిపోయెను. ఖుమాట 3 లక్షలు నష్టమయ్యెను. కొన్ని పశువులు మరణించెను. (అ. ప్రె.)

జాంబక్ కొని దీనిని
స్వస్థత పరచు
కొనుడు!

జాంబక్ ప్రతిరోజును
కావలసియుండును!

ఇది నొప్పిని కుదుర్చుటయే గాక చర్మమును కూడ
వృద్ధిపొంద జేయును.

కాలినటువంటి చేతివైపున నణికిన ప్రేలునైనను పల్లముగా గీచుకొని పోయినటువంటి మోకాలునైనను, చేతివైపునను, బెణికిన మోచేతివైపునను, చిడికిన గాయమునైనను, జాంబక్ స్వస్థతపరచుటయే గాక చర్మమును కూడ వృద్ధి బొందింపజేయును అని మనము దృఢముగా ననుభవించుచున్నాము. జాంబక్ ప్రస్తుత ఆపాయముల వలన గలుగునట్టి ప్రణామములకు అధిక ఆపదలను కలుగనియ్యక ఆపుచున్నది. ప్రస్తుత వాగిరీకతను, శాస్త్రసంబంధమును అనుసరించి అపురూపమైన ఎక్కువధర కలిగిన

మూలికలవలన తయారు చేయబడినది గాన జాంబక్ సాధారణముగా క్రొవ్వచేతను, అపరిమళితమైన లోహములచేత తయారు చేయునటువంటి తైలములకన్న మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. చినుము, చెరుటకాయలు, తామర, వ్రాము, కుకుపు, విషగాయములు మూలవ్యాధులు మొదలైనవాటిని స్వస్థత పరుచుటయందు జాంబక్ కన్న మేలు అయినది. లేదు. మఱియు కాలికురుపు పురుగు కాటు మొదలైన వాటిని స్వస్థతపరచుటలో అత్యద్భుతమైనది.

జంతునంబంధమైన క్రొవ్వ చేర్చబడలేదు.

జాంబక్ ప్రతిమందులదుకాణములోను దొరకును. చిన్నపెట్టె ఒక రూపాయి, పెద్దపెట్టె రు 2-4-0.

మిస్సర్లు, దాదా అందు కంపెనీ,
ఎస్సెనేసు, మదరాసు.

జాంబక్ Zam-Buk

మత రాజకీయములు

వేరు చేయవచ్చునా?

బొంబాయి, జనవరి 4:—జాతీయ నిర్వాహ పక్షములకు ఒక దానితో నొక దానికి సంబంధములేకుండ ప్రస్తుత పరిస్థితులలో మిక్కిలి కష్టమని మతమును రాజకీయములను వేరుగానుండు పద్ధతిని ఖండించుచు నొక సంభాషణలో కె.టి. పాలుగారు చెప్పిరి. “ఇంగ్లాండులో విషయములు వేరుగానుండును. ఇచ్చట పాఠశాలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించినట్లయిన రాజకీయములగు మైమిక్రీవిద్యను అభివృద్ధిచేయ దలంచిన రాజకీయములగు విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమాల యెత్తిన అదుగో రాజకీయములు మాట్లాడుచున్నావందురు. మిశ్రపానమును బోధించుచు క్రొత్తసారాపాఠశాల పెట్టవద్దనిన ఎత్తైనా అధికారులతోను ప్రభుత్వముతోను పోరాటము సంభవించును. క్రైస్తవ యువజనసంఘసభ్యులగు మమ్ములను రాజకీయములతో జోక్యముకలిగించుకోవద్దంటే హిందూదేశీపత్రికలను గ్రహించలేదన్నమాట అని చెప్పిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

అఖిలభారత విశ్వవిద్యాలయ

ఆంగ్లేయపోటీ

మధ్యవర్తుల నిరూపకము

బెనారసు, జనవరి 3:—డాక్టరు సి. యస్. చక్రవర్తి సి. వి. రామన్, ప్రొఫెసరు శేషాద్రిగార్లు అఖిలభారతవిశ్వవిద్యాలయ ఆంగ్లేయ పోటీయందు మధ్యవర్తులుగ నియమింపబడిరి. అ. ప్రె.

కోతి, మానవుని పులితోటినుండి తప్పించుట

వాగపూరు, జనవరి 3:—అకోలాజిల్లాలో ఒకకర్షకుడు తనపొలమును కోతులనుండి కాచుకొనుచు ఒకరాయి విసరెను. అది పులికాచానికి కనులగా నానికి తెలియకుండ వానిని పట్టుకొనెను. ఒకకోతి పులిముందునాడూకెను. పులికోతిని తరుముగా రైలు పోబోయెను. (ప్రీ. ప్రె.)

క్రైస్తవ యువజన
జాతీయ సంఘము

సాంఘిక సమస్య

బొంబాయి జనవరి 3:—వై. యం. సి. ఏ. శేషనాథ్ అస్సోసియేషనువారు సంఘములలో గలవైషమ్యములతోసహా సాంఘిక సమస్యలనుగూర్చి మరీకొన్ని తీర్మానములను గావించిరి.

అంతర్వైషమ్యము లెక్కువగా నుండుటవలన లోపల నున్న కారణములను విచారించి ఆకలహకారణములను పోగొట్టుట కయితగిన సాధనముల దెలుపుచును, సాంఘిక, వైద్యక, జాడము, త్రాగుడు, భౌగోళికమొదలైన విషయములను గూర్చియు గ్రంథములు వ్యాసములు మొదలైన వానిని వ్రాయవలెనని సారస్వతశాఖ వారిని పిక కోరిరి. (అ. ప్రె.)

డాక్టరు దత్తాగారి యభిప్రాయములు

బొంబాయి డిశంబరు 31:—వై. యం. సి. ఏ. కన్వెన్షన్ నుకొరకై బొంబాయికివచ్చిన వై. యం. సి. ఏ. శేషనాథ్ కొన్ని శివరలు సెక్రటరీయగు డాక్టరు యస్. కె. దత్తాగారి (యం. యల్. ఏ.)తో సంభాషింపగా హిందూమహమ్మదీయ కారణములనుగూర్చి చెప్పుటకు ప్రయత్నించిరి.

హిందూమహమ్మదీయవైషమ్యములు

పాను-ఇస్లామిక్కు ఉత్పత్తిమునుగూర్చి వారు తెలిపిరి. ఈయుద్వేగుము కట్టుబట్టుములేక కైతికమైనమైత్రి సోపంగ ననియు అందువలన మహమ్మదీయులు ఎక్కువబలము గల వారమని తలచుచుండి రనియు ప్రభుత్వమువారుగూడ నీయుద్వేగుమునుగూర్చి భయపడిరనియు ప్రతినాయకున కీవిషయము తెలియుననియు చెప్పిరి. హిందువులుగూడ సంఘటనముకొరకు ప్రయత్నించుటచే వైషమ్యము లెక్కువయ్యెననిరి.

గాంధీమహాత్ముడు

ప్రస్తుత పరిస్థితులకు గాంధీమహాత్ముడే కారకుడను న్యాఖ్యలుగూడ బయలుదేరినవి. బహుశః మహాత్ముడొసంగిన సందేశమునకు దేశము సంసిద్ధముగా నుండకపోవచ్చును. ఆయాసంఘములవారే దీనినినిర్ణయించుకొనవలసియున్నది. ఇప్పుడు నేనేమి చెప్పినను సమంజసముగానుండుడు వికమత్యముకొరకు వారుచేసిన బోధయే అందతునుకలిసిపనిచేయుటకు కొంతవరకుకారణమయ్యెను. హిందూదేశములోని రాజకీయవాయకులమీద వారిమాటలే విధముగా పనిచేసినను రాజకీయములకు బయటనున్నవారి విషయమై నేనింతవరకు చెప్పగలను. అని గాంధీమహాత్ముని గూర్చి చెప్పిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బెంగళూరు, జనవరి 1:—తాళము పగులగొట్టి ఏడుగురు గజదొంగలు పారిపోయినట్లు తెలియుచున్నది. దొంగతనము చేయుచుండగా ఒకగజదొంగ ఇదివరలో పదునాడు సార్లు ఖైదును చూచిన యాతడు పట్టుబడి 5 ఏండ్లు కఠినవరకము విధింపబడెను. అ. ప్రె.

విమానముపై టపా లంపుట

కరాచీ, జనవరి 3:—విమానముపై టపాలంపుట ప్రారంభమైనది. వాస్తావిమానము బుస్రా కెయిర్ లద్దారా నిన్న బయలుదేరినది. చాలమంది యుత్తరముల పంపుటకు వీలులేక పోయెను. (అ. ప్రె.)

జెయిను విద్యానిధి

బొంబాయి జనవరి 3:—ఇచ్చట ప్రారంభింపబడిన జెయిను విద్యానిధి కష్టమై ఒకలక్షరూపాయలు విరాళము లొసంగవలెను. (అ. ప్రె.)

వాయువిమానముల సర్వీసు

కరాచీ, జనవరి 4:—బ్రిటిషు వాయుశాఖ మంత్రియగు సర్ సామ్యులు హోరుగారు సిబ్బందితో నేటిదినము ఉదయము కరాచీ సమావేశముననున్న లింగా చేరిరి. (అ. ప్రె.)

భూకంపము

హైదరాబాదు, (సింధు) జనవరి 3:—భూదు, దొలత్పురము తారీరి మహబుతులందు శుక్రవారం 10/15 గంటలకు భూకంపముగలిగెను. (అ. ప్రె.)

రంగూను, జనవరి 3:—రాజప్రదోహ శేరమక్రింద కిక్కిరింపబడిన “జేకోపకారి” పత్రికాసంపాదకుడు జనవరి ఒకటవతేదిన విడుదలయ్యెను.

జనవరి 7-వతేదిన రివరెండు యు, ఉత్తమగారు విడుదల కావచ్చును. (ప్రీ. ప్రె.)

కలకత్తా జనవరి 3:—సర్ కోనాల్లాదాసుగారు కలకత్తాచేరిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బెజవాడ దినపహివారిన త్రము

[వైద్యభొట్ల వీరయ్యగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్.]

బెజవాడలో ముప్పదిసంవత్సరములు పదిహేను దేవాలయములు గలవు. సత్రములపరిపాలనకై ధర్మాదాయముల కమిటీని దేవాలయముల పరిపాలననిమిత్తము దేవాలయముల కమిటీని గవర్నమెంటువారు నియమించియున్నారు. కొన్నిసత్రములను గురించి కొద్దిలలో దావాలుచేయుచున్నప్రసక్తి గలిగినది. అట్టి వానిలో దినపహివారిన త్ర మొకటి. పూర్వము 1843 సంవత్సర ప్రాంతమున బెజవాడలో అప్పట్లో డిప్టీమేజిస్ట్రేటునగు నుండిన క్రిశ్చియన్ దినపహి వుబ్రహ్మణ్యం పంతులుగారి రాకధర్మసత్రమును గట్టించిరియు ఆసత్రముపాదకారము వారి కొమారులగు క్రిశ్చియన్ దినపహి పురుషోత్తమయ్య పంతులుగారు బందరు లో హుజూరు కిరస్తాదారుగా నున్న కాలముందు 1869 సంవత్సర ప్రాంతమున గవర్నమెంటువారివల్ల కైకయారతాలాకా పెద కామనపూడి గ్రామంలోని 87 యకరముల యీశాంధూమిధి ధర్మకర్త హోదాలో వట్టను పొందియండి రనియు కల్వెరు కచ్చేరిలోగల ఈనామ స్టేటుమెంటువల్ల చెలియుచున్నది. 1894 సంవత్సరములో జరిగినసర్వేలో కొనాలయముప్రక్కనున్న కిల్లింగు దినపహివారిన త్ర మైనటుల గనపరచబడినది. సదరు సత్రమునకు బెజవాడ యూనియనుగా నున్నంతవరకుగాని మునిసి పాలిటీగా మారినపిమ్మటగాని చాలకాలము పన్నువేయబడి యుండలేదు. పురుషోత్తమయ్యగారి దత్తపుత్రులును మా బెజవాడలో చాలకాలము పురపాలకసంఘాధ్యక్షులుగా నుండిన దినపహి వెంకట హనుమంతరావు పంతులుగారు బెజవాడలో నివాస కేంద్రముకొన్నపిమ్మట సత్రములోనుండి యచ్చటతమ కిరస్తానాయిలు వ్యాపారము సాగించుచుండిరి. అప్పటినుంచి సత్రమునకు మునిసిపల్ పన్ను విధింపబడినది. అంతట పురుషుల రాకధర్మకర్తల సేవరచి యిరువురు కల్వెరుగారికి పర్మిషను నిమిత్తము దరఖాస్తుచేయగా గ్రామములకు సత్రములో నిమిత్తములేదనియు హనుమంతరావుగారిని సాధించుట కష్టమగు లుద్యుక్తులని కల్వెరు అభిప్రాయపడి పర్మిషనునిచ్చుటకు నిరాకరించిరి. తర్వాత కొంతకాలమునకు ధర్మాదాయములకట్ట ననుసరించి గవర్నమెంటువారి ధర్మాదాయములకమిటీ సేవరచిరి. అట్టికమిటీలో నేను మెంబరుగను ప్రెసిడెంటుగనుండుట సంభవించినది. ప్రతిసత్రమునకుగల అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కల్వెరుకచ్చేరిలో నొకరిట్లు తయారుచేయబడి ప్రచురింపబడినది. ఇట్లుండగ మాత్రమే కమిటీపక్షమునదినపహివారిన త్రమునుగురించి దావా తెచ్చుప్రయత్నములో నుండగా కల్వెరుగారు బెజవాడ ధర్మాదాయముల కమిటీలో దినపహివారిన త్రమునకు గల పెదకామనపూడి ఈనామ 87 యకరముల నేల చెలియబరచలేదని నన్ను సంజాయిషీ కోరిరి. అదివరకు సదరుసత్రమున కచ్చటనో గుడివాడప్రాంతముల యీశాంధూమిధివరదినపహివారిన త్రమునకు తెలియదయ్యెను. వెంటనే ఈనామ స్టేటుమెంటుకు నకలుదీసికొని కల్వెరుగారికి సమాధానమువ్రాయును పర్మిషను ఇప్పించునెడల దావా దాఖలుచేయుటవలన నేను వ్రాసియుంటిని. ఈలోపల బెజవాడలో సత్రముతాలాకు యీశాంధూమి గవర్నమెంటువారు రిక్యూము చేయుటకునేరవట్టా నిచ్చుటకు కొన్నియేర్పాట్లు జరుగుచుండి నటుల చెలియబచ్చినది. అంతట రివిన్యూలోడ్డవారు నన్ను దావాదాఖలు చేయవలసినదిగా కోరుచు కల్వెరుగారిని కావలసిన పర్మిషను ఇవ్వవలసినదిగా తీర్పుచేసిరి. అప్పుడు నేను ఇదివరలో బెజవాడలో ఇతరసత్రముల దావాలలో వాదిగా నుండుండిన తాడినాడ గోపాలరావుగారును కలిసి కల్వెరుగారికి పర్మిషనునిమిత్తము అడ్మినిస్ట్రేషను. అంతట కల్వెరుగారు ప్రతివాదికి నోటిఫికేషన్ వారినివిని స్క్రీముదావానిమిత్తము పర్మిషను ఇచ్చినారు. అట్టిపర్మిషను ననుసరించి బెజవాడ సబుకోర్టులో దినపహివారిన త్రమునే బిడ్డగను సత్రముగా డిక్లేరుచేసి ప్రతివాదియగు హనుమంతరావుగారిని బ్రెస్టినుండి తొలగించి నూతన బ్రెస్టిసేర్పరుచుటకు స్క్రీమునిమిత్తము మేముదావాను దాఖలుచేయగా నది బెజవాడ అడిమనల్ సబుజడ్జిగారు టి. థుజంగరావుపంతులుగారు విచారణచేసి వారులు కోరిన ప్రకారము డిక్లేరిచ్చుచు నూతన బ్రెస్టిగా పాటియండ్ల రామమూర్తి పంతులుగారిని నియమించిరి. సదరుతీర్పుచేసిన ప్రతివాది యగు హనుమంతరావు పంతులుగారు హైకోర్టులో అప్పీలుచేయగా హైకోర్టువారు బెజవాడ కాపురములకు బాటసారులనిమిత్తము వసతికై ఏర్పడిన సత్రమునుగురించి దావా తెచ్చుటకు వీలులేదని తీర్పునిచ్చుచు అప్పీలుఖర్చులను మాత్రమే ప్రతివాదికి ఇప్పించినారు. హైకోర్టులో తిరిగి పాటుగురించి వారులుగానే రివీరి వెంటనే దావా దాఖలుచేయవలసిన అవసరంగలిగినది.

అట్టికేటలు జనవరిగారు గాని కల్వెరుగారుగాని కూడా వాదిగా దావా చేయవచ్చును. తిరిగి కల్వెరు గారి తీర్పును నునిమిత్తము ను దావాకు కావలసిన సామ్యము బాగ్రతచేయుటకు ప్రయత్నములోనున్నాము. ఇదివరకు రాబడినదావాలో మా ఆజాగ్రతలేదు. అప్పటికి అమలులోనున్న తీర్పులు అనగా 21 వదరాను 1085 వదరాను లాజ్ 661 ననుసరించి గ్రామములు దావాచేయవచ్చునని యుండుటచే మేము దావా తెచ్చుట తటస్థించినది. సబుకోర్టువారి తీర్పు ఇవ్వబడినపిమ్మట ప్రెసిడెంటులువారు ఒకదావాలో బంధువులవారికి దావా తెచ్చుటకు గలదని తీర్పునిచ్చినారు. అందువల్ల సంబంధములేని గ్రామములు దావా తేగూడవను వర్గము నుగురించుచున్నదని దరిమిలా తీర్పులలో కొత్తకట్టి అవలంబింపబడినది. బెజవాడ సబుకోర్టులో వ్యక్తమైన గ్రామముల యూరి వసంతోటనుగురించి దావా తేగా మా అడిమనల్ సబుజడ్జిగారు బాటసారుల కేర్వవినతోటనుగురించి గ్రామములు దావా తెచ్చుటకు వీలులేదని తీర్పునిచ్చినారు. తరువాత రెండుమాసములకు దినపహివారిన త్రముదావా హైకోర్టులో హియరింగుకు రాబడి హైకోర్టులో తీర్పునింపబడినది. వెనుక రామేశ్వరం దేవాలయమునుగురించి హైకోర్టువారి సమాధ్యక్షులగు టి. రామచంద్రయ్యగారు వాదిగా దావా తెచ్చినందులో నిరువురు న్యాయమూర్తులు వారికి దావా తెచ్చుట కధికారము కలదని. ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు లేదని. ఇప్పుడు నేనుచేసిన దావాలోని తీర్పుల ధర్మసత్రములకు చెందినవి అట్టివి అన్న సత్రములగుటచేత నట్టితీర్పులు విక్రాంతిసత్రములకు విధించవని న్యాయమూర్తు లభిప్రాయపడిరి. గ్రామములు సత్రములోనుండుట కవకాశముగలదేని విశ్రమించుటకు నవకాశముగలదు. గ్రామములోని సత్రముయొక్క బాధ్యత గ్రామములకుండుట సహజము. కుభావధికారములకు సత్రములను గ్రామము లుపయోగించుట లోకాచారములోనివిషయము. సత్రములు లేని యెడల బాటసారులు గ్రామములకు బాధకరముకాగలరు. అందువలనగూడ సత్రములకు సరియైనస్థితిలో నుండుటకు గ్రామములకు బాధ్యత గలదు. ఇంతకు నామిత్రుడగు తాడినాడ గోపాలరావు గోదావరిజిల్లా కాపురముకు బెజవాడలో స్వంతగృహములేదు. అదెయింటిలో నున్నాడు. నేను బెజవాడకాపురముడ నగుటచేత హైకోర్టు ననుసరించి నాకు సత్రమునందు బాధ్యత లేకపోవచ్చును గాని గోపాలరావుగారికి బాధ్యత లేకుండుట కోచనియ్యదు. నేను ధర్మాదాయములకమిటీ కధ్యక్షుడనని చెలువుటచే నాకు బాధ్యతయుండిన నుండవచ్చుననుచు న్యాయమూర్తులు గోపాలరావుగారికి దావా తెచ్చుటకు సత్రములో సంబంధములేదని దావాను కొట్టివేసియున్నారు. ఇట్టిదావాలు మరికొన్ని హైకోర్టులోను దిగువకోర్టులోను గలవు. హైకోర్టువారి తీర్పుప్రకారము గ్రామములు సత్రములను గురించిగాని అలయములను గురించిగాని దావాలు లేరాదు. పాటుగురించి దావాలు తెచ్చుట కసలే ప్రసక్తి కలుగదు. కాబట్టి బ్రెస్టిలికముందు నిరంకుశముగ నుండవచ్చును. సత్రములు నేలమట్టము కావచ్చును. కాబట్టి చట్టములో ధర్మాదాయ దేవదాయములకు సంబంధించిన స్క్రీముదావాలు తెచ్చుటకు కమిటీమెంబర్లైన అధికారము నిచ్చుట అవసరము. అట్టికేటలుజనవరిగారుగాని కల్వెరుగారుగాని వాదిగా నుండవచ్చునని 'గా' గలదు. కాని సాధారణముగ వాడు వాడులుగా చేరుట దుర్లభము.

దినపహివారిన త్రము కావాలో నది పట్టిన సత్ర మైనటులగల రిఖితసాక్ష్యముగాక వెనుకటిదావాలో ప్రతివాది తీర్పున విచారణచేయబడిన సాక్షులలో ముఖ్యులగు పురుషులలో నెక్కువ అనుభవముగల బసవరాజు కృష్ణారావు పంతులుగారు కొనాలయమున కెదురుగా నున్న నందునకు పడవరగానున్న ఇల్లు దినపహివారిన త్ర మనబడునని దానిని పట్టిన ఉపయోగించుచున్నారనియు యావత్తుల్లింగు సత్రమేయనియు సత్రమున కెదురుగానున్న కొట్లకట్ట సత్రమునకే వినియోగింపబడుచున్నదనియు వారీచీపు సాక్ష్యములోనే చెప్పియుండిరి. ఒక కోర్టువారు సత్రమని నిరసించియున్నారు. ప్రతివాది సదరు సత్రమునేది తమకుంటుంటే అని గవర్నమెంటువారు ఇచ్చినఈనామ తమస్వంతమునకే ఇవ్వబడినదని వాదించియున్నారు. ఈసంగతులు తిరిగి దావాలో చర్చింపబడగలవు. గనుక వీనిని గురించి విస్తరింపుటలేదు. వెనుకదావాలో హనుమంతరావుగారి నొక్కరినే ప్రతివాదిగా చేర్చుటవల్ల వార్రంటు అమలులో వారిగోమారులవల్ల ఆటంకముగలిగి అందువల్ల మతికొన్ని కోర్టు వ్యవహారముల కవకాశమేర్పడెను. ఈసారిదావాలో సత్రమును గురించి వివాద గలిగించువారినందరిని ప్రతివాదులుగా తీర్చడం

చివాము. ఈసంగతులవల్ల నింకొక దావాకు ధనసహాయము చేసినవారు మేము చేసినసమయలో బుద్ధిపూర్వకముగ లోపము లేదనియు అభిప్రాయభేదములవల్ల గలిగిన పరిస్థితి మేము జేయదగినది లేదనియు విన్నవించుచు ముందు దాఖలుకాగల దావానుగురించి ధర్మాదాయములం దభిమానముగల బెజవాడ వాస్తవ్యులందరు నడుముగట్టి నాకునోష్టములకై ప్రార్థించుచున్నాను. ఇంకను బెజవాడలో, 2, 3 సత్రములనుగురించి స్క్రీముదావాలు దాఖలుకావలసియున్నవి. ఒకదానివెంట నొకటి ప్రవ్యానుకూల్యమునుబట్టి దాఖలు కావడగలవు. హనుమంతరావుగారు మునిసిపల్ చైరుమనుగ నుండినప్పుడు వారికి వ్యతిరేకముగా నే నుండుటచేత వారిపైన నేను దావాచేయుటలేనియు అన్నిసత్రములలోపాలు నీసత్రమునుగురించి నేను వనిసలుపుచున్నాననియు పుచ్చారావు సత్రమునుగురించి వడ్లమన్నాటివారి సత్రమునుగురించిగాదా దావాలు తెచ్చినామనియు మైఅవరంవారి సత్రమునుగురించి దావాను లేదలచినటుల నిదివరకే ప్రచురపరచి యున్నాననియు జనువరులకు విన్నవించుచునాను. స్వతంత్ర ద్వీపగం పూర్వం పరదత్తాపాలనం అను నాశోక్తి గమనింపదగియున్నది. శ్రీయాంసి బహువిఘ్నాని. హైకోర్టువారి తీర్పువల్ల మే మధైర్యముచెందుటలేదు. మాధ్యధ్యప్రయత్నమును సత్రముల దావాలునుగురించి మానవలసలేదు. సత్రములుకానివి సత్రములుగాజేయుపంకల్పము మాకు లేదు. న్యాయమెట్టుల కోర్టు నిర్ధారణచేయుదురో నటుల జరుగగలదు. ధర్మమేవ జయతి-భర్తే రక్షతి రక్షంతి.

శక్త త్యాగలాగారు

14-వ తేదీన బొంబాయి చేరుట

లాహోరు, జనవరి 3:- శక్త త్యాగలాగారు బొంబాయి 14 వ తేదీనచేరి లాహోరులో 17-వ తేదీనను 18-వ తేదీన అమృత్ సరమందును నుపవసంతురు. (ఆ. ప్రె)

కాలినడకపై ప్రపంచయాత్ర

ఎబ్రహీము కరాచీ చేతను

కరాచీ, జనవరి 3:- ఎబ్రహీము కాలినడకపై ప్రపంచయాత్రకు బయలుదేరి మధ్యాహ్నము కరాచీచేరెను 19 ఏండ్లయువకుడు పివాంగు అగస్టు 18-వ తేదీన బయలుదేరెను. మలయా, సయాము, ఫ్రెంచి, ఇండోచైనా, చైనా, జపాను, బర్మా, ఇండియాలను చూచెను. ప్రపంచమును ఏషియామైనరు, యూరపు, అమెరికాలను చూచుటతో పూరియగును. ఆరని వద్ద ధనమేదియులేదు. ధర్మమునలన బ్రతుకుచున్నాడు. (ఆ. ప్రె.)

కాకినాడ సబార్డినేటు కోర్టు

అసలు 50/1926

వాది:- శ్రీమద్వింజమూరి వెంకట తాలాచార్యులు మైనరులయినందు తల్లి సం॥రాలు తాలూకారమ్మ.

ప్రతివాదు:- శ్రీమద్వింజమూరి తిరువేంగళాచార్యులు వగైరాలు.

యా నెంబరు వాది ప్రతివాదు పన్ను partition నిమిత్తమై దావా తెచ్చియున్నాడు సదరు దావాలో 4 వ ప్రతివాది అగు శ్రీమద్వింజమూరి శ్రీనివాసాచార్యులుగారి అపిలియెషన్ ను నిమిత్తం ది 8-1-1927 తేదికి వాయిదాఅయివున్నది మకాం కాకినాడ } దువ్వూరి కృష్ణమూర్తి ది 8-1-1927 } వాది ప్లీడరు.

నెక్టరుగారి సీలగిరి తేయాకు

క్రొత్తనంపల్లెనపు తగ్గింపుధర్మము

పంజాబు లేక హిందూదేశముందలి యితరప్రదేశముల కన్నిటికిన్ని తపాలచార్జి లేకనే పంపబడును.

స్వయంతోడవు	0-15-0	ఒకపాను
గోలకొడవు	0-18-0	"
ఎస్. ఎస్. డస్టు	0-12-0	"
సెం 2 ఎ. డస్టు	0-11-0	"
ఆరంజి పీకో	0-14-6	"

అధ్యాత్మతోకూడ మీ ఆర్థర్లను త్వరలోనే పంపుకొనుచు.

ది నెక్టర్ టి. ఫ్యాక్టరీ

మెట్టుపాళెము, (సీలగిరి)

తాడిపత్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యూన్సిపల్ కౌన్సిల్ సాధారణ సమావేశము

డిసెంబరు 10-వ తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు తాడిపత్రి మ్యూన్సిపల్ కౌన్సిల్ సాధారణ సమావేశము జరిగినది. ఇది ప్రతినిధుల జరుగు సమావేశములలో నొకటిగా లెక్కింపబడినను, నవంబరు 19-వ తేదీ వైకుంఠమనుగారి అధ్యక్షతక్రింద చేరుమనుగారివిడ శేరములు మోపినమీటింగు అయినతరువాత చేరుమనుగారిచే సమావేశము చేయబడిన ప్రథమ మీటింగు అగుటచే దీనికికొంత అసాధారణత కలిగియున్నందున, చాలాజనము మ్యూన్సిపల్ ఆఫీసువద్దకు వచ్చియుండిరి. 3 గంటలు కాకమునుచే చేరుమనుగారకు మ.రా.శ్రీ. మాదాసు బొల్ల కొండప్పగారు ఆఫీసుకువచ్చిరి. కాన్సిలర్లకూడ కాలమునకు సరిగవచ్చిరి. ఇందులో ఈతూరి ఎన్నుకొనబడిన నూతనసభ్యులు 5గురు హాజరుగానుండిరి. మొత్తము హాజరైనసభ్యులు 8.

రాజభక్తి ప్రమాణము

మీటింగు ఉపక్రమించుటకు పూర్వము నూతనముగ నెన్నుకొనబడిన సభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణము తీసుకొనవలసినదిగ చేరుమనుగారు కోరిరి. వైకుంఠమనుగారకు జనాబ్ మెహతరు అబ్దుల్ ఖాదరు సాహెబుగారు కడచిన 19-వ తేదీ సమావేశమున నూతనసభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణములు తీసుకొనియుండుటచే అవసరములేదనిచెప్పిరి. ఆసమావేశము చట్టవిరుద్ధమని నే నభిప్రాయపడుచుండుటచే మరల రాజభక్తి ప్రమాణము తీసుకొన్న సేగాని నూతనసభ్యులు మీటింగులో పాల్గొనుటకు వీలుపడదని చేరుమనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. 19-వ తేదీ సమావేశము చట్టవిరుద్ధమని గౌర్న మెంటువారు తెల్పిరాయని మరొకసభ్యుడు ప్రశ్నించెను. ఆవిషయమై ఏమిజవాబు లేదని చేరుమనుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ఈవిధముగా కొంతవర జరిగినతరువాత నూతనసభ్యుడగు మ.రా.శ్రీ. తల్లం మనయగారు లేచి 19-వ తేదీ సమావేశము చట్టసమ్మతమనియే మేము దృఢముగా నమ్ముచున్నాము. కాని ప్రకృతము మీటింగు విఘాతములగుండు జరుపునట్లేకముతో మీఅభిప్రాయమునకు మాఅసమ్మతిని తెలుపుచు, మరల రాజభక్తి ప్రమాణము తీసుకొనుటకు అంగీకరించుచున్నా మను విషయము మినిట్సుఫ్రక్షకల్లో వ్రాసిన రాజభక్తి ప్రమాణము మరల తీసుకొనెదమని శమలరి. చేరుమనుగారు ఆవిధముగా మినిట్సుఫ్రక్షకములో వ్రాసి, ఘోషిత నూతనసభ్యులందరు రాజభక్తి ప్రమాణములు గైకొనసల్గు.

కౌన్సిలర్లు లేచిపోవుట

అగుతే గడువాలే అడెంబాలోనున్న మొదటియంతయు చర్చకు నిత్యము. జనాబ్ మెహతరు అబ్దుల్ ఖాదర్ సాహెబు దలేమచుండుటకు 6-వ తేదీ కొన్ని అతిముఖ్యమైన విషయములుంచెము నేపు తుఅవసరసభ జరుపవలసినదిగ కౌన్సిలర్లు రిక్విజిషనుచమునకు జనిరి. ఆవిషయములను ప్రకృతము చర్చకు తీసుకొనికటి రెండు గ గోరిరి.ఆవిషయములనుగురించి గౌర్న మెంటువారికి స్పానము సనదనియు అచటినుంచి జవాబువచ్చువరకు, ఆవిషయ హములున్న వాకు పెట్టబిలులేదని జవాబిచ్చిరి. గౌర్న మెంటునుంచి 16-వ తేదీ చదువుదినములలో రావచ్చునని మరియొకసభ్యుడు ప్రశ్నింసాయంత్వ తెలియదని చేరుమనుగారుచెప్పిరి. తరువాత మ.రా.కోడూడేకుల బాబయ్యగారులేచిరి-లేదని పెట్టమనికోరబడినక్విజిషనులోనుండు అంశములను మొదట చర్చకు తీసుకరావలెనియు, మిగతాంశములను ప్రకృతము ఆపుట చేయవలెననిపహించిరి. మ.రా.శ్రీ. కొట్రా శుబ్బరాయుడుగారు ఆర్కానము బలపరచిరి. కాని చేరుమనుగారు ఆతీర్మానమును చర్చకుతెచ్చుటకు వీలులేదని చెప్పిరి. తోడనే, చేరుమనుగారున్న మిగతాసభ్యులందరు మీటింగువిడిచి లేచిపోయిరి.

కౌన్సిలర్ల ప్రత్యేకసమావేశము

మీటింగువిడిచి వెళ్లిపోయిన కౌన్సిలర్లందరు వైకుంఠమనుగారకు జనాబ్ మెహతరు అబ్దుల్ ఖాదరు సాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమై చేరుమనుగారి చర్యను ఖండించునర్థి 10-వ తేదీ జరుపుమని కోరబడిన రిక్విజిషనులో దునక్తి అంశములను చర్చకుతెచ్చుటకు చేరుమనుగారిని బిల్లిడింగువలసిదగా జిల్లా కలెక్టరుగారిని కోరుచు నొకతీర్మానము తయారించిరి. ఆతీర్మానపు నకలును జిల్లా కలెక్టరుగారికిని సానికల్ ట్యూకాళు కార్యదర్శిగారికి పంపునట్లుగా తీర్మానింపబడినను, అక్కడనుగారుతప్ప మిగతాకౌన్సిలర్లందరు ఇందులో పాల్గొనిరి.

విజ్ఞప్తి

ఆంధ్ర సోదర సోదరీమణులకు నమస్కారములు :-

గౌహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానములను, వానిననుసరించి అభిలఖార కార్యనిర్వాహకవర్గ మువారు ఖద్దరు విషయములోను, పానూ మెంబర్లను చేర్చి తిరిగి గ్రామ కాంగ్రెసు కమిటీలను స్థాపించువిషయములోను చేసియున్న తీర్మానములను పత్రికాప్రకటనలనుబట్టి తమకందరకు సవిస్తరముగ తెలిసియేయున్నది. తాముండు గడచినయెన్నికలలో ప్రజలతరపున కాంగ్రెసునకు నియమింపబడిన అభ్యర్థకుల వోట్లనిప్పించి, జయము చేకూర్చి హిందూదేశమంతటిలోను ఆంధ్రరాష్ట్రము ముందుగ నడచునట్లు చేసియున్నాము. ఎంతెంతరపున ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు మహమ్మదీయతరుల కివ్వబడిన నాలుగు స్థానములకు 4 గురు అభ్యర్థకులు కాంగ్రెసుతరపున నిలిపి నలుగురుకూడ జయము కలుగజేసియున్నారు. మహమ్మదీయ స్థానమునకు నిలుపబడిన శ్రీయుత ఉద్రూ ఆలీషాగారికి జయము కలుగకపోయినందుకు మన మెంతయు చింతించుచున్నాము. మదరాసు కౌన్సిలుకు ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి కాంగ్రెసుతరపున నిలుపబడిన 26 అభ్యర్థకులకు 20 మంది జయము సొంకునట్లు చేసియున్నారు. మహమ్మదీయసోదరుల శ్రీయుతులు ఖాజా మొహిద్దీన్ సాహెబు, ఖాద్రీ బేయాబానీ సాహెబుగార్లు విజయముగాంచనందుకుమాడ మిక్కిలి విచారకరమైయున్నది. మహమ్మదీయ అభ్యర్థుల తరపున తగినంతకృషిచేసి జయముకలిగించుటకు అవకాశము లేకపోయినందుకు చాల చింతించుచున్నాను. కాని ఈవిషయములోకూడ యొక్కడివారక్కడ కృషిచేసి తోడ్పడియే యున్నారు.

ఖద్దరు గ్రామ కాంగ్రెసుకమిటీల పునరుద్ధరణము వగైరా నిర్వాహకార్యక్రమమును ప్రజలు వెంటనే చేపట్టినరేర్పనియెడల కాంగ్రెసు యాయెన్నికలలో పొందినజయమంతయు వృథాయగునని మహాత్మాగాంధీగారు గౌహతీమహాసభలో చెప్పియున్నారు. దేశములో గాంధీగారియుద్దమమును తరువాత దాసుగారు ప్రవేశపెట్టిన కౌన్సిలు ఉద్యమమును అన్ని సరించిపోయినవని ప్రభుత్వమువారును వారికి అండగనుండిన జస్టిసుపార్టీవారును సంతోషించి దేశమంతా కులతత్వముతోనిండి ఉన్నదనియు తమయిష్టము వచ్చినట్లు అధ్వాన్నప్రభుత్వము సాగించవచ్చుననియు ఉచ్చాసించుచుకాలములోయాయెన్నికలువచ్చెను. అప్పుడు కాంగ్రెసు సందేశమును మీరందరు గ్రహించి కులతత్వమును దేశమునుండి పారదోలి కాంగ్రెసునకు జయముగలిగించి ప్రజాశక్తిని వెల్లడిచేసి నిద్రపోవుచున్నప్రభుత్వమువారికి యింకా యీదేశములో ప్రజాశక్తి ప్రజ్వరిల్లుచున్నదా యనునట్లు చేసియున్నారు.

కౌన్సిలులోనికి మీరుపంపిన ప్రతినిధులు మీతరపున చైరమన్ గౌహతీ సహ సములతో పని చేయుటకుగాని, బయట దేశమందంతటను నిర్వాహకార్యక్రమమును జయప్రదముగ జరుగుటకుగాని, వెలకబలు 1920-21 సం॥లో వలె దేశమందంతటను కాంగ్రెసు కమిటీల రూపముగా స్థాపన అయియుండవలెను. అట్లయినగాని, ముందు కార్యక్రమమునకు జల మెంతమాత్రము ఉండదు.

గౌహతీ కాంగ్రెసు సభలో మహాత్మా గాంధీగారు చేయగలిగిన సహాయమునంతయు చేసియున్నారు. కౌన్సిలులోనికి వెళ్లనేకూడదను నిర్ణయమునకు చెందిన గంధీగారు, లల్లభాయి పటేలుగారు, రాజేంద్రప్రసాదుగార్లు జనరల్ సెక్రటరీలుగను, అభిలఖార కార్య నిర్వాహక సంఘములో సభ్యులుగను చేరి యున్నారు. బహిష్కారవాదులు, ప్రవేశవాదులు అత్యంతానురాగముతో యేకగ్రీవముగ, ఖద్దరువగైరా నిర్వాహకార్యక్రమము జరుపుటకు తీర్మానించి యున్నారు. మహాత్ముడు కౌన్సిల్ జులలో ఆంధ్రదేశమునకు ఖద్దరు, వగైరా నిర్వాహకార్యక్రమాభివృద్ధికి సంచారమురా నున్నారు. వారు వచ్చేలోపుగ, తమరందరు ప్రతిజిల్లాలోను ప్రతి తాలూకా ఫిర్కా, గ్రామములలోను రిజిస్టర్లపెట్టి పావలామెంబరును చేర్చి, సంఘమును స్థాపించి వర్గంకుకమిటీవారు తీర్మానించినప్రకారము నిధిని ప్రోత్సహించవలెను. ఖద్దరుప్రచారం వెంటనే సాగించి, మహాత్ముడు వచ్చునప్పటికి తగినంతకృషి చేయవలెను.

ధిల్లీలో అనెన్డీమీటింగు యీ నెల 17 వ తేదీన అయియుండుటచేత 4 రోజులముందుగ నేను అక్కడికి వెళ్లవలసియున్నది. అందుచేత రాష్ట్రీయకమిటీమీటింగును వెంటనే చేయబడుటగాని, అన్ని జిల్లాలలోను వెంటనే ప్రచారముచేయు

టకుగాని అవకాశములేకపోయినది. ధిల్లీసభకాగానే వెంటనే జిల్లాలవెంటనే ప్రచారము చేయగలను.

ఈలోపుగ జిల్లాలతరపున మదరాసు కౌన్సిలులోనికి మీరు పంపిన ప్రతినిధులందరు జిల్లాలవెంటనే కౌన్సిలులేనికాలములో ప్రచారముచేసి మీకందరకు తోడ్పడుదురు.

కాబట్టి, తమరందరు యెన్నిక రోజులలో చేసినపనికి తె యెక్కువ ఉత్సాహముతో కాంగ్రెసు తీర్మానప్రకారము నిర్వాహకార్యక్రమమునుగూర్చి వెంటనే ప్రారంభించి పనిచేయగలందులకు విషయపూర్వకముగ కోరుచున్నాను.

మకాం (సం) టం. ప్రకాశం, మదరాసు. అధ్యక్షుడు, ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘము.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు

నూతన మంత్రివర్గమువారు యీజిల్లాబోర్డును విడదీసి మెంబర్లను ప్రెసిడెంటును ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ చట్టము ననుసరించి ఒకసంవత్సరము నామినేటుచేయవలదును శుభనూచకము. ఇందునల్ల మిద్దాపురం రాజాగారి ప్రభుత్వము కుదముట్టుచున్నది. చాలా సంవత్సరములనుంచి జిల్లాబోర్డు మెంబరుగానున్నట్టియు లోకల్ బోర్డులలో విశేషానుభవము కలిగినట్టియు విద్యావంతుడును సుగుణవంతుడునగు రావుబహద్దర్ శ్రీ శిదీబి హనుమంతరావు పంతులుగారిని నియమించి బాలాజీ రావు నాయుడుగారి దగ్గరనుంచి జిల్లాబోర్డులో కలిగిన లోపములను సవరించుటకు తగిన అవకాశములనుకల్పించి నూతన మంత్రులు ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరు గాక!

పి. లక్ష్మీనారాయణ.

అలహాబాదు పురపాలకసంఘము

కమిషనరుగారి చర్య

అలహాబాదు, డిసెంబరు 31:- అలహాబాదు డివిజను కమిషనరుగారు పురపాలకాధ్యక్షునిపై శేర మాపాదించుచు నిట్లు వ్రాసిరి:

“ప్రాయి పన్ను రేగుచున్నది. పురపాలక సంఘము నెవరో మోసపుచ్చుచున్నారు. చాల పన్నులు వసూలుకాలేదు. పురపాలక సంఘ సేవకులదేయాలిటు” అని వ్రాసిరి. (ఫీ ప్రెసు.)

మాపిళ్ళా వైదీలు

అండమాను దీవులకు కొనిపోబడుట

మాపిళ్ళా వైదీలను వారివారి కుటుంబములతో అండమాను దీవులకు కొనిపోవుటకు ఒకప్రత్యేక రైలులో ఎక్కించి మద్రాసు తీసికొనిరాబడిరి. “మహాబాదా” స్త్రీ మరుమిద నేడు అండమానులకు తీసికొనిపోబడెదరు. మొన్నటిదినము కల్గి కొలునుండి సదరు రైలు బయలుదేరినది. సదరు వైదీలయొక్క కుటుంబములవారిని మధ్య స్త్రీ మనులలో తిరు, పట్టించి, ఉరవకోడులవద్ద ఎక్కించుకొనిరి. నిన్న మద్రాసుకు వారు చేరినతోడనే యీ యూరిలోనున్న కారాగృహ విమోచక సహాయసంఘమువారు వారి నెదుర్కొని కావలసిన సదుపాయములను చేయుచున్నారు.

నోటీసు

చెన్నపురి గుట్టపు పండెములు

1-1-1927 తేదీన కిలోన్లస్థితి ప్రతికూలముగా నుండినందున పండెమును మరియొక దినమునకు మార్చవలసి వచ్చినందుకు చెన్నపురి గుట్టపు పండెముల కార్యదర్శిలు చింతించెదరు.

ప్రజలకు గలిగిన అశాభంగమునకై కార్యదర్శిలు 4-1-27 తేదీ మంగళ్యారమునాడు ప్రవేశ కట్టుమును సగమునకు తగ్గించిరి. మరియొక శాలపు రోజునందు కూడ ప్రత్యేకముగా పండెము నేర్పాటుచేసి, ఇదే ప్రకారము తక్కువ ప్రవేశ కట్టు ముంచబడును.

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దీక్షాసంఘము

జనవరి 1-వ తేది మా గుంటూరు మండలమునకు తీరదినము. ఈ రోజుననే ముప్రసిద్ధ దేశనాయకుల దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, గొల్లపూడి శీతారామ శాస్త్రి, మద్ది వెంకటరంగయ్య మున్నగువారందరు ఇతర ఖద్దరుభిక్షులతో గలసి 15 రోజులు మండలముంతయు సంచారముచేసి ఖద్దరుభిక్షుడి పాటుపడుటయేగాక నాశవాదలకు పల్లెపల్లెలకు జని ఖద్దరును విక్రయించుటకు దీక్షలుని దీక్షాసంఘ మనుషేర బయలుదేరిరి. నిన్న సాయంత్రము మా గుంటూరునగరపుర పాలక గ్రంథాలయముకడకు యంతోక బహిరంగసభ జరుపబడెను. శ్రీ యంత నడింపల్లి వెంకటకృష్ణవరసీంహారావుగా రధ్యక్షత వహించిరి. పాతాన్యత్య విశ్వవిద్యాలయములో ఆర్థికశాస్త్రమును నభిజ్ఞానముగ జదివి యరుదెంచిన శ్రీయంత గోగినేని రంగనాయకులుగారు యాతీరున గంభీరోపన్యాసము జేసిరి.

రంగనాయకులగారి యుపన్యాసము.

సోదర సోదరీమణులారా!

పాతాన్యత్యులు ఖద్దరువ్యవస్థను చాల పురాతనపద్ధతియని చెప్పినను ఆదేశములలో చేరిమీద తయారుచేయబడిన వస్తువులకే విలువలమీద తయారుచేయబడిన వస్తువులకంటె ఆమృతమును ఆభిమానమును కల్గియున్నది. చేతితోచేయబడిన సిగరెట్లు, షేజోళ్లు ఎక్కువగా అమ్ముబడును. ఇంగ్లండు దేశములో ఘోరమైన పదిలక్షలవరకు నిరుద్యోగులు కలరు. ఏరోజున అసంఖ్య పదిహేనులక్షలవరకు ఆరోజున దేశమునందటాంతి అయివ్వము వ్యాపించి కార్మికపక్షము అభివృద్ధిలోనికి రాగలను. ప్రస్తుత పరిపాలకులు ఎల్లప్పుడూ యోషుట తలపించును. ఆ విషయమై హిందూదేశపు సంగతి యాలోచించిన హృదయవిదారముగ నుండును. నే నొకప్పుడు ఢిల్లీలో మహాత్ముని సందర్శించి ఈవిరుద్యోగి సమస్యనుగూర్చి ముచ్చటించియుంటిని. ఆయనక యుగమందు మహాత్మునికంటె గ్రామములయొక్కయు అందలి పాటకపుజనలయొక్కయు ఆర్థికస్థితి తెలిసినవారలులేరు. నేనువారితో మనదేశమున 800 లక్షల నిరుద్యోగులు గలరని చెప్పితిని. మహాత్ములవారి కది చాలకొద్దిసంఖ్యగా కనబడెను. అంతకన్న యెక్కువమంది గలరని తెలిపిచ్చియుండిరి. అయినను ఇట్టిభయంకరమైన నిరుద్యోగసమస్యనుగూర్చి విచారించువారుబహుమందిలేరు. మనదేశపు ఆర్థికశాస్త్రజ్ఞులకు గ్రామములపరిస్థితులు తెలిసినట్లుగా గానుపించదు. నిజముగా మహాత్ముడే ఈవిషయమున తరుణోపాయమును గనుగొని ప్రజలకు రాట్నమునుజూపి దానిని రాజకీయరంగమున ప్రవేశపెట్టెను. ఈరాట్నము దేశదారిద్ర్యమును ఆర్థికముగా పీటెరున తొలగించును యనుసమస్యను ఆక్స్ ఫర్డు విశ్వవిద్యాలయ ఆర్థిక శాస్త్రజ్ఞులు నాతోవిచర్చించి మనకు రాట్నము ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమును లేగలరని యొప్పుకొనిరి. ఇంగ్లండు దేశములో ప్రతిపనికేయువాడును పనిచేయుటకును జీవించుటకును హక్కుగల్గియుండును. ప్రతినిరుద్యోగిని పనిలేనప్పుడు కనీసము రు 60 అయినను ఇవ్వబడును. నిరుద్యోగులకు యుద్యోగము కల్పించవలయునను సూత్రము ఆదేశమునందు అమలులోనున్నది. అట్టిసూత్రములు హిందూదేశమున పాటించబడుటలేదు. మననాయకులు దానినినిర్లీనులగుచులేరు. కరువుకాలములలో బీదలకు యుద్యోగము కల్పింపవలయునను విషయమును ప్రభుత్వమువారు యొప్పుకొనియేయుండిరి. కాని దానిని యాచరణయందుంచుటలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఖద్దరు నిర్మామలను వారి యుద్యోగకల్పనాసూత్రమునం దిమిచ్చియుండిన బీదలకెంతయో సహకారిగానుండగలరు. ఈసంవత్సరము మామండలమందునివార్యులగు డామమువచ్చునూచనలు గానవచ్చుచున్నవి. ఒంగోలుతాలూకాయందు బొత్తిగావ్వు ములు లేకపోవుటచే పైరులులేక తినుబండారములు ప్రజలకు లేకపోవుటయేగాక జూదారము గూడ లేక ప క ప కు పు ల మ ల మ ల మ డ వ ల సి వ చు చు న్న వి. అప్పుడే కుటుంబములవెనుక కుటుంబములు పశుగణమును వెంటనిడుకొని డెబ్బతాలూకాలకు వెడలుచుండిరి. డామము ప్రారంభించిన నాలుగువారములైనను మాగుంటూరు కలెక్టరుగారు అనటకుజని ప్రజల కష్టములగూర్చి విచారించియుండలేదు. పల్నాడు తాలూకాలోగూడ కరవువచ్చు నూచనలు గానవచ్చుచున్నవి. డామతాదా పీడితు లగుయాయ శేషజనమునకు రాట్న మేకరణ్యుని నేను చలచెదను. ఖద్దరుత్పత్తియే వారిని దారిద్ర్యాం

బుధిమంజి దరికేర్చగల నావకాన సోదరులారా! యవస్థుండియు యానిరుద్యోగవిషయ మాలోచించి ఖద్దరుత్పత్తికి తోడగుదురని తలచుచున్నాను.

కొండా వెంకటప్పయ్యగారి యుపన్యాసము
దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు అన్ని రాష్ట్రములకంటె ఈసంవత్సరము ఆంధ్రరాష్ట్రము కష్టరస్థితియందు చాల వెనుకబడుట విచారకరముగా నున్నదనియు మొత్తము మీద పూర్వముకంటె ఖద్దరు ఎక్కువగా ఖర్చుగుచున్నదనియు మహాత్ములవారు మహా మేధాసంపన్నులగుటచేత ఖద్దరువ్యవస్థములను ఇంతపట్టువలతో సాగించుచున్నారనియు ఖద్దరే స్వాతంత్ర్యవిహ్న మనియు దేశదారిద్ర్యమును పారదోలుటకు (బ్రహ్మ)స్త్రమనువంటిదనియు చెప్పిరి. మనదేశమున ఖద్దరువ్యాప్తి పూర్తిగా కావలయుననిన ప్రతివాడును ఖద్దరునుకొని ధరించవలెను. ప్రజలు విశేషముగా కొనకపోవుటచేతనే ఖద్దరువస్త్రాలయములందు ఖద్దరు పూర్తిగా నిల్వయుండినది. పూర్తిగా ఖర్చయింపినగాని నిర్మాతాము పూర్తిగాజరుగదు. దేశస్వాతంత్ర్యము నభిలషించు ప్రతిమానవుడును ఖద్దరును కట్టియేతీరవలెను. నేనుగో ములుకంటె ఎన్నియోమడుగులు చేతితో తయారుజేసిన నూలును మనదేశము సానిటార్డు తయారుజేయుండిరి. డక్కానుజిక్స్ పాతాన్యత్యదేశాలను విస్తృతులజేసెను. ఇటీవల ఈజిప్టుదేశములో 800 సంవత్సరములక్రిందట నిర్మింపబడిన సమాధికొదాసిని పెల్లెగించగా, అందున్న అశివంజరమునకు డక్కాలో తయారుజేయబడిన మల్లేదుట్టిపట్టు తెలియజేయబడుచున్నది. ప్రపంచమందలి దేశములన్నిటిలో మనదేశమే అతిదరిద్రమైనది. పి. సి. రేగారు మనదేశములో మనుజునకు ఆదాయము 7 పైసలని చెప్పుచున్నారు. ఈ దారిద్ర్యము తొలగవలయుననిన ప్రతిగృహముందును రాట్నగానము వినబడవలెను. ఆంగ్లేయులు వారివస్త్రముల చాలచౌకకు నమ్ముచున్నమాట నిజము. 1921-లకు సరికంటె నేడు ఖద్దరుకు చాలధర తగ్గినది. అప్పుడు 14 అణాలకు అమ్ముబడినది నేడు 7 అణాలకు అమ్ముబడుచున్నది. ప్రతిగృహముందును ఖద్దరుత్పత్తియైన ఇంకను ధర తగ్గగలదు. కాని అట్లు చేయుటకు మన కింకను భావదాస్యము వలలలేదు. 150 సం॥నుండియు ఈభావదాస్యము మనలను క్రుంగివైచుచున్నది. లేకపోయిన ఉపవాసవ్రతమును బూని అహర్నిశము వైకుంఠాధునిపూజలో కాలమును గడుపవలసిన ఏకాదశిరోజున దత్తమండలములో నొకచోట మనవారు 'కాలేజి'దే జరిపి పాతాన్యత్యులకు కల్పరూపి నావ్యవస్థజేసి వారితో సయాటలు జరిపెదరా? భాగ్యవంతులను భాగ్యహీనులను చిన్నలను పెద్దలను ఉద్యోగలను నిరుద్యోగలను ఒకసభావేదికకు తీసుకురాగ్ని ఏకాన్యభుగ ఒకకార్యమునందు దీక్షపరులగుచేయగల్గినది ఖద్దరుత్పత్తిపై వేరొకటిలేదు. మాయింటిలో దూలముపై యొక ఆసు ఉండెడిది. అది దేనికేవలకేవలమనో నాకు 1920 సం॥ వరకు తెలియదు. మహాత్ములవారు కాని విలువను ప్రదర్శించిరి. ఈ పదిహేనురోజులు మేమీ ఖద్దరువ్యాప్తికొన్ని జట్టిలుగా నేర్పడి మండలముంతట పర్యటనము చేయవలసి తివి. ఖద్దరును మీరందరను కొని న గా ని డా మ ము చేతాధ ప డు చు న్న వారలకు ద్రవ్య విచ్చి నూలు తయారుజేయుటకు విలుండదు కాన ప్రతివారము ఖద్దరు వస్త్రములకొని ఖద్దరునిర్మామలనుకు పూనినచ్చి 60 రోట్లకూ పాయలు ఆంగ్ల దేశమునకు అవిచ్చిన్నముగ గంగా ప్రవాహమువలె నిరంతరము ప్రవహించుచున్న ప్రవాహమున కడ్డకదేశ దారిద్ర్యవిమోచనకై యతంతివగు పట్టువలతో ఈదీక్షాసంఘమునకు సహాయధాతులు గావలయునని కోరుచున్నాను.

గొల్లపూడి శీతారామ శాస్త్రిగారు

శ్రీయంత శీతారామ శాస్త్రిగారి గంభీరోపన్యాసములు మాగుంటూరు పురజనులు చాలకాలముక్రిందట వినియుండిరి. వారు నిన్న ఖద్దరుప్రచారమునకై యొసగిన యుపన్యాసము శ్రోతల వరకులజేసెను. ఒకప్పుడు గుంటూరుమండలము అసహాయాద్యపమును పీటెరున కీర్తిగాంచినది వారు వర్తింప అట్టిదే నేడు విజయనగరసామ్రాజ్యమువలె ఎల్లు పాడుపడినదియు చెప్పియుండిరి. మహాత్ములవారు మనదేశమునకు వేసంగిలో వచ్చుననియు వారరుదెంచుపయమునకు దేశమంతయు ఖద్దరు చే నలంకరింపవలయుననియు చెప్పిరి. వారికిమందు ఆఖిల భారత చర్యాసంఘ కార్యదర్శియగు శంకరలాల్ బాంకరుగారు, పి. సి. రేగారును వచ్చెదరు. ఈమహాత్ముల సంచారము చే ఆంధ్రదేశమునందు ఖద్దరువ్యాప్తి పూర్తిగా కావలయును. స్వరాజ్యముకోరు ప్రతిమానుజుడును ఖద్దరును ధరించితిరవలెను. అందరు ఖద్దరునిర్మామలనుకు పూనిన ఖద్దరిక చవుకకాగలరు. షూమారొకంటసేపు ఖద్దరువ్యాప్తినిగూర్చి గంభీరోపన్యాసము

పల్పిరి. తరువాత అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు కుప్రముగా ఖద్దరువ్యవస్థనుగూర్చి ముచ్చటించిరి.

* గుంటూరుజిల్లా ఖద్దరు దీక్షాసంఘంవారు దినుప్రకారం ఆయాతారీఖులలో ఆయాగ్రామములందు సంచారముచేయుదురు.

శ్రీయంతులు గొల్లపూడి శీతారామ శాస్త్రిగారు, మద్ది డా వెంకటప్పయ్యపంతులు, వెంకటరంగయ్యగారు, నేతి వెం కటాచలపతిగార్లు.

జనవరి.	జనవరి.
1. తేనాలి	1. చేత్రోలు
2. దుగ్గిరాల	2. సాన్నూరు
3. ఈమని	3. వీరాల
4. జంపని	4. బాపట్ల
5. కొల్లూరు	5. అప్పికట్ల
6. భట్టిప్రోలు	6. కారంచేడు
7. శేపల్లి	7. వేటపాలెం
8. భూలిపూడి	8. తిమ్మపమిద్ర
9. కాపూరు	9. ఒంగోలు
10. పిట్టవానిపాలెం	10. అద్దంకి
11. నిడుబ్రోలు	11. చీమకుర్తి

నడింపల్లి నరసింహారావు గారు, ఇటికాల రామశాస్త్రిగారు, గుంటూరు పట్టంలో

జనవరి.	జనవరి.
2. చిలకలూరుపేట	1. మాదిరాజు తామమూర్తి
3. నర్సరావుపేట	గారు
4. వినుకొండ	2. మద్ది రాధాకృష్ణయ్య
6. మంగళగిరి	గారు
8. అమరావతి	3. కాపూరి తిరువల రావు
9. అచ్చంపేట	గారు
10. తెల్లంకొండ	4. మొదలి వెంకటసుబ్రహ్మణ్య
12. సత్తెనపల్లి	శర్మగారు

ఈ సంఘమువారు సాధ్యమైనంతవరకు ఆయాతారీఖుల కా గ్రామములకు వత్తురు. అప్పుడప్పు డనివార్యములైన కాల విలంబన యుండిన కొద్దిమాత్రు లుండును. గ్రామములు సభలు జరుప ప్రార్థితులు.

రాయల్ కమిషను ఏప్రిలులో ఇంగ్లాండుకు పోవుట కలకత్తా, డిశం 31:- రాయలు కమిషను ఏప్రిలు ఇంగ్లాండు పోయి నివేదికనువ్రాయుటకు తరువాత 80కి డియూకు వత్తురు. (ఆ. 17)

మీ కారు ఎంత మంచిస్థితి
నున్నదో అంత మంచిస్థితి
మీ బాటరీ గలదాల్లా తా.

గళా
బాటరీ తొందరను తొలగిం

మీరు వెస్టింగ్ హౌస్ బాటరీతో ఆ నిమి
చాలును. ఒకదానిని అమర్చుడు. ఆపిరి

గలుగు అద్భుతతక్తులను మీరు గ్రహింప
గలరు. అవసరముగా నున్నప్పుడు మీకు

నమ్మికను గలిగించును. 1

ధర రు 90 నుండిగలవు
అన్ని గారేజులందును స్టాకుచేసి
డెంచబడును.

Sole Agents:-
R. PATEL & Co, 254
Madra
Sole Agents also for Wolseley Cars

సంస్కృతసభ, గుంటూరు

ఈ సేర సంస్కృతభాషా ప్రచారమొనర్చు నూహతో నొక సమాజము స్థాపించి పనిచేయుచున్నాము. ఇప్పటికి మాకు సంవత్సరము లై నది. అవధానిశోమణి శ్రీకాళీ కృష్ణాచార్యులగారు దీనికన్యకలు. భాషాభిమానులగు గృహస్థు లితరులు సభ్యులుగ నున్నారు.

మొట్టమొదట నుపన్యాసములు, లిఖితములద్వారా భాషాప్రచార మొనర్చు చుంటిమి. వారమువారము సభలు జరుపుచుంటిమి. సంస్కృతము విస్తరమున సముద్రమయ్యు, తద్వోష మేమాత్రము చెప్పినాకొని నితరయనాదరముపొందునట్లు గా నింపెడిది. అధ్యక్షుడగు నీకృష్ణునియొడ లోకమున కెట్టిభక్తియుక్తుల భారతలోకమునక సంస్కృతమునడ నట్టిభక్తియుక్తులని న తుగ్రహవాము. ఈభాష నుభవించుట కేమైన జేయుదుమను వారందరో గలరు. కాని దుష్కారముగల సంస్కృతవాణి దనక భాగ విలాసములతో గంటికి గానించుటలేదు. అనగా జెవికి వినిపించుటలేదు. సంస్కృతమధ్యసింహువారే దానిని మాటాడరు. మూలములు సంస్కృతమున జదివి, యర్థము, తాత్పర్యము చెను గున జెప్పుచుండురు. దీనిచే నవర్థములు రెండు. చదువుకొనినవారు సయితము భాషాసంస్కారము లేకుండుట; వినువారికి సంస్కృతము పుస్తకముల జరువలసినదేగాని నోటబట్టి యుచ్చరింపదగినది గాదను దుయాహలేర్పడుట. ఇట్టిస్థితిలో సంస్కృత భాష నొకంత క్రవ్యముగ జేసితిమేని లాభముండునని తోచె దిని.

ఇట్లుపొందియే యీసంవత్సరం చెత్రమాసారంభమున శ్రీమల్లి నాధగురుకుల మనుషేర నొకపాఠశాలను స్థాపించితిమి. గ్రామస్థు లొకరిద్రులును విద్యార్థులున్నారు. ఇందు రఘునాథము మేఘము, మాఘము చదువువారు ౩ కత్తులుగ నున్నారు. ఈ కావ్యపాఠములందు పూర్వస్థి ననుసరించియే పనిజరుగుచు న్నది.

ఇదిగాక భాషావిషయమున హిందీక్షితులము సంస్కృత భాషాము రెండువిశేషము లున్నవి. వీలయినంతవఱకు సంస్కృత భాషా సామ్య సంబంధము నిరూపించుచు హిందీ భాషగూడ నేర్పుచున్నాము. ఒక్కమాసములోపలనే చిన్న చిన్నవాక్యముల సంస్కృతమునుండి హిందీలోనికి హిందీనుండి సంస్కృతములోనికి సులభముగమార్చగలకత్తి బాలురకు గలిగి నది. రెండవది సంస్కృతభాషాము. వీలయినంతవఱకు బాలురతోడిభాషాము సంస్కృతమునందే జరుగుచున్నది. పెద్ద పాఠములవానికి వివరణాధికము సంస్కృతముననే చేయబడుచు న్నది. చిన్నవారికి పాఠములు చెనుగునందెయినను వ్యవహారము లో సంస్కృతమునే వాడుచున్నాము. బాలురు తాము మరల బ్రత్యుత్తరము నియ్యలేకున్నను చెప్పినమాటల నర్థము చేసికొని మెలనకత్తి గలిగియున్నారు.

నిత్యము బాలురందఱు బ్రాహ్మీయహూద్రమునకు నిద్రలేచుచుండురు. లేచి భజనోపదేశము లొకసారి పఠించి క్రించెము నేపు తమతమ పాఠముల జూచుకొందురు. అంతట తోచుమునకు జనివచ్చి శ్రీ ఆంజనేయ వ్యాయామ కాల లో నొకటి రెండు గడియ లభ్యాసమున రురు. ఆభ్యాస మైనచెను క స్నానము సంధ్య లాచరించి తిరిగి పాఠములకు వత్తురు. ఇచట గృహములున్నవారు తప్ప ఇతర గ్రామవాసు లందఱు నొక్క మొడనే నడువుకొనుచు బండుకొనుచుండురు.

సాయంకాలములందనగాన ప్రమయానంతరము బాలురం డఱు నొకచో జేరి సంతోద్రన మొనర్తురు. మా పాఠశాలకు ప్రధాన గీతముగ శ్రీజయదేవుని దశావతారప్రశంసాత్మక మగు ప్రథమగీతమును నిర్ణయించుకొంటిమి. గీతగోవిందములోనిది తుటికొన్ని గీతములు సుమనోహరములగు నవ్వకములు గొన్నిటిం గూడ బాలురకు నేర్పుచున్నాము. బాలురకు లోకజ్ఞానమునకు యలయు నితరవిషయము లనగా గణితము, భూగోళము కారీర ము మొదలగునన్ని గొన్నిసంగ్రహముగనైన జెప్పుట కేర్పాటు లొనర్చుచున్నాము.

ఇచట కాస్త్రపాఠములకుగూడ నవకాళముగలదు. కావ్య పాఠములు చెప్పుటకు బహుదేశాటన మొనర్చినవారును ఆంధ్ర దేశమందలి శిష్టపండితవర్గములోని వారునగు శ్రీ కొలచలమ నృ సింహశాస్త్రిగారున్నారు. వ్యాకరణశాస్త్ర మొసంగుటకు అష్టా వధానధురీణులు గవివరులు నగు శ్రీపల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యు లు గారున్నారు. తర్కమునకు శ్రీకృష్ణాచార్యులుగారేయున్నారు. పండిత వర్గములోని వారు వీరు గాక చక్కనిసంస్కృత హాసిత్యమునకు దోడుగ నాంగ్లభాషావైద్యులము, నాంధ్రము గల సరసకావ్యరచనాకాళము గల శ్రీ కొమాండురి పాల్కృష్ణమూచార్యులుగారుగూడ నీ పాఠశాలకు జేయూత పుచ్చుచున్నారు.

కావ్యపాఠములు ముగించి కాస్త్రకత్తుల కెక్కినవారికి వలసినచో నాంగ్లముగూడ నేర్పుట కవకాళముగలదు. ప్రథమ, మధ్యమ కత్తులందు ఆంధ్రము, సంస్కృతము, ఈ త్రెమకత్తు లందు సంస్కృతము, ఆంగ్లము లేక యేయవ్యభాషయే నను నేర్పుట, యిది యిచటి భాషాశిక్షణసూత్రము. ఇట్లు చది వివనారికి జీవన మెట్లునుసమస్య గలదు. ప్రభువులు చెచ్చిపెట్టి న యీ విషయ సమస్య గడువలేమిచేతనే మన విద్యలు నశించు చున్నవి. ఈ సమస్యకుగూడ పరిష్కారము లరయుచున్నా ము. ప్రస్తుతము కృషి యొకటి ముఖ్యసాధనముగ బాలురకు బోధించు చున్నాము. ఇతరవృత్తులగూడ గొన్నిటిం జేర్చి వాని యందు లెగజేసితిమి. దురుద్యోగదూరు లు గ జేయు టే మా యాశయము.

కొలచలమ కృష్ణసోమయాజి ఎం ఏ. ఎల్. టి. మంత్రి.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము చరకచికిత్సాస్థానమురు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 2046 డాక్టరు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

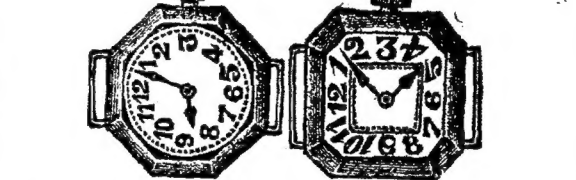
మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

8851 మేహము, నిక్కాగ, నిస్సత్తువ, శుక్ల నవ్వుము, అతిమా త్రము మొలవాటిని హరించి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, గలిగించుట వత్తప్రసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-0 ఏ. పి. ౦-6-0. ఏ. కి. ఏ అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిజేపి. (నెల్లూరు)

అజీర్ణముకు - పుంస్త్యలోపమునకు

మద్రాసు 45 బందరుపీఠియందున్న అమృతరత్నాకరము వారి పిర్వబంధ మంచితీర్తకత్తినిచ్చి పుంస్త్యలోపము పోగొట్టి నది. వెంటనే మరి ౩ సీసాలు పంపండి. (సం) జి. బి. దాస్ గుప్త పాపయ్యలర్ పైన్ ఆర్ట్స్ గ్యాలరీ చిట్టాగంగు. 2

HALF RATE 14-Kt. SOLID GOLD Bridge Movement 10 Jewels.

Original Rs. 30. Sale Price Rs. 15. Very Strong Bridge Movement, 10 Jewelled in 10 holes very handy and beautiful really a boon, solid gold, guaranteed for 10 years. Do not lose this opportunity. Write to: -HAMECHER WATCH CO., VEPERY, MADRAS.

వెలసరసము త్వరపడుదు గుణముధికము చంద్రచూడపాకము ధాతుపుష్టికారి, శక్తివర్ధకము, ధాతుసంబంధవ్యాధులకూ, శ్రీవ్యాధులకూ సంజీవిని. వెల పేరు ౧ కి మూడురూపాయలు మాత్రము.

శ్రీభద్ర శాంకరీరసము:-

జ్వరములకు రామబాణము. శిశురోగములకు సంజీవిని. వెల ౫౦ మాత్రల డబ్బి ౧ కి రూపాయి ౧. మావద్ద సకలవిధ వ్యాధులకూ కాస్త్రసమృత్తమును మందులు దొరుకును. త్వరలో వ్రాయుదు. ఆయుర్వేదకలావిభాషణ విద్వాం కె. శేషశాస్త్రి ఎ.వి.ఎస్. ఆయుర్వేదశాల, శృంగేరి, మైసూరుఇలాఖా.

ప్రాచీనార్యకథావళి గ్రంథమండలి

పూర్వపౌండవవిజ్ఞానమువైపుగొప్పసింహావలోకము అష్టాదశపురాణములలోనున్న యద్భుతకథలు మట్టుకు సుబోధముగ వచనములో ప్రకటించుచున్నాము.

'భారతకథావళి' ప్రథమగ్రంథము

తెలుగు భారతములో లేనివికూడ మూలమునుండి తీసి 28 కథలను సులభతైలిని వ్రాసితిమి. సమస్తసీతులును, యుక్తు లును, ధర్మములును గలవు. వెల చందాదారులకు ౦-8-0. యితరులకు ౦-10-0. చందాదార్లకు ప్రవేశరుసుము ౦-2-0. రాబోవుగ్రంథరాజముభాగవతకథావళితయారగుచున్నది. వలయువారు: కం. పి. బసవరాజుగారు, ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యా లయము-కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం॥ జనవరి 4-వ తేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.			
మియాలు బా 1-కి రు 80 ౦ ౦ మొదలు 98 ౦ ౦ వరకు			
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు	14 ౦ ౦	14 10 ౦	
నెల్లూరివి ,, డిటో ,,	16 ౦ ౦	17 ౦ ౦	
డిల్లి ,, డిటో ,,	17 ౦ ౦	17 4 ౦	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,,	9 10 ౦	10 ౦ ౦	
నువ్వులు ,, ,,	22 ౦ ౦	25 ౦ ౦	
2. ధాన్యము పప్పులు.			
కందులు బస్తా1-కి ర 205	15 ౦ ౦	16 ౦ ౦	
పెనగలు ,, డిటో ,,	13 ౦ ౦	15 ౦ ౦	
పెసలు ,, డిటో ,,	15 ౦ ౦	16 ౦ ౦	
మినుములు ,, డిటో ,,	16 ౮ ౦	18 ౦ ౦	
ఉలవలు ,, ర 165	9 ౦ ౦	9 12 ౦	
3. నూనెవస్తువులు.			
నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 ౦ ౦	156 ౦ ౦	
నెయ్యి మ 1-కి	14 ౦ ౦	25 ౦ ౦	
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా1-కి,	45 ౦ ౦	48 ౦ ౦	
ఇతరప్రదేశము ,,	40 ౦ ౦	42 ౦ ౦	
జేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 107 మిమకనూనె	98 ౦ ౦		
ఆముదము బా1-కి ,,	100 ౦ ౦	101 ౦ ౦	
4. చిల్లరవస్తువులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	68 ౦ ౦	62 ౦ ౦	
కూరపసుపు ,,	15 ౦ ౦	25 ౦ ౦	
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	182 ౮ ౦	140 ౦ ౦	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలియందు మణుగు 1-కి రు	40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	50,55		
బెల్లము బా 1-కి	40 ౦ ౦	60 ౦ ౦	
చింతండు బా 1-కి	81 ౮ ౦	56 ౦ ౦	
5. ఇనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	81 ౦ ౦	85 ౦ ౦	
చిదరం ,,	81 ౦ ౦	83 ౦ ౦	
రవుండు ,,	81 ౦ ౦	84 ౦ ౦	
6. నూలు.			
పుల్లూరు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి	5 4 ౦		
నూళియేనుగ నెం 20	6 8 ౦		
నెం 20 బెన్ని సింహం యా	6 6 ౦		
నెం 24 ,, లాకి ,,	6 4 ౦		
నెం 60 ,, కారం	9 2 ౦		
నెం 80 జమ్మరు	7 8 ౦		
నెం 40 ,,	9 14 ౦		
నెం 44 ,,	5 1 ౦		
నెం 14 1/2 పాండిచేరి	6 6 ౦		
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్	5 ౦ ౦		
నెం 14 1/2 న్యూకాటన్	6 6 ౦		
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు	5 8 ౦		
నెం 12 1/2 ,,	5 9 ౦		
నెం 14 1/2 ,,	6 8 ౦		
నెం 12 1/2 చూళ	5 4 ౦		
నెం 16 1/2 ,,	5 ౦ ౦		
7. దూది.			
బోండాపెట్టు బారువ 1-కి	రు 800 ౦ ౦		
పల్నాడుదూది ,,	145 ౦ ౦		
8. లోహములు.			
శండి 100 తులంకు	57 12 ౦	58 ౦ ౮	
బంగారు, తులము 1-కి	21 4 ౦	21 8 ౦	
సవరము 1-కి		18 8 ౦	
ఇత్తడి బా 1-కి	238 ౦ ౦	243 ౦ ౦	
రాగి డిటో	258 ౦ ౦	260 ౦ ౦	

క్షీర బలాత్తైలము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారు చేయించినది. సమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుదు. ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

ఆంధ్ర పత్రిక

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0 ప్రతియింట నుండదగినది
ఆంధ్ర పత్రికం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, ప్రేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

అడిసన్స్ వారి అమృతము

కడపటిరోజు 15-1-27

మీ రిదివరలోనే కావలసిన వాటినికొని, తగ్గించబడిన ధరలచే గలుగులాభము, ప్యాకింగు, తీసుకోనిపోవు ఖర్చులు ఇనాము మొదలగు లాభములను మీరు పొందితిరా?

ఏ. ఏ. అమృతము క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు
ADDISON & Co., Ltd., Mount Road, Madras.

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908, అన్నివిధములైన నటువంటి జీవభీమాపోలీసీలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు 3194

(1) తక్కువ ప్రీమియము; (2) ఎక్కువ లాభము (3) ఆటోమేటిక్ కాన్సర్వేషన్. (4) ధారాతమైన షరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తనదని నిరూపించిన తక్షణమే సొమ్మును చెల్లించెదరు.

వివరమును నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలరు

K. PADMANABHAPAI, B. A.,

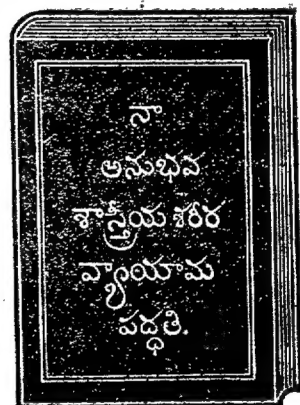
Secretary Madras Branch

Post Box No. 337 Mount Road Madras

ఉచితము.

ఉచితము

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు కరీర వ్యాసము విషయములు పూర్తిగా చర్చింపబడినవి. ఇందు నాయొక్క యుగ శాస్త్రము యొక్క యుగ శాస్త్రము పద్యములను నూచించుచున్న పద్యములు గూడ కలవు దీనిని సమగ్రముగ పఠించితేనే నా వ్యాసముపద్య మి కు బాగుగ బోధపడ గలదు.

ప్రతి భారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రము నూతనోత్సాహమును కరీర వ్యాసమున క్రియు కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండణాలు పంపితేనే యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీద యాత్రయందు (సిస్టం) యుగ మాన్యగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకండి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలముల ననుభవించుట గాత

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ కరీర వ్యాసముమార్గదర్శి పోస్టు బస్వాగుడి, బెంగళూరు. (జిటి)

1926 - 1927 సం॥రమునందు చెన్న పురి పందెములు

గిండ్రి

స్పింగ్ మీటింగు (4 దినములు)

మొదటిదినము, శనివారము

8-1-1927

ప్రథమ పందెము

గవర్నరు గారి సన్న

మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకే

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నది.

ప్రతిమాసము

7-వ తేదిన తప్పక

ప్రకటితమగుచున్నది.

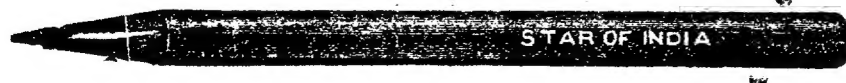

సంవత్సర చందా ర్పు 6-0-0;
ఆరుమాసములకు ర్పు 3-0-0;
విడిపత్రిక అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు, ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.
విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రచిత్రము లగునట్టియు, నవీనభావ పరంపరతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.
జనవరిమాసమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును వ్యాసకర్తయొక్క ఛాయాపటము కూడ యుండగలదు.
నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)
క్రొత్తపల్లి నూత్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)
ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.
చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.
విలాసము:- భారతీ కార్యాలయము, తపా వెట్టె 212, మద్రాసు.

స్వదేశాభిమాను లెవ్వరు?

విదేశవస్తువులు రాసీయక స్వదేశీపరిశ్రమములను కాపాడునట్టివారు

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె ౮౬, మదర్రాసు.

1984